AGATHA CHRISTIE

AGATHA CHRISTIE

MISTERIOASA PACE SUFLETEASCĂ

CARTEA ÎNTÂI

Capitolul I

Ann Prentice stătea pe peronul gării Victoria fluturându-şi mâna.

Trenul o luă din loc cu o serie de zdruncinături puternice, capul brunet al lui Sarah dispăru şi Ann Prentice porni agale în lungul peronului spre ieşire.

Draga de Sarah, ce dor avea să-i fie de ea… Fireşte că erau doar trei săptămâni… Dar apartamentul avea să pară atât de pustiu… Doar ea şi Edith – două femei între două vârste, plicticoase…

Sarah era atât de vioaie, atât de plină de viaţă, atât de hotărâtă în toate… Şi totuşi nu era decât un copil scump, cu părul negru…

Ce groaznic! Ce mod de a gândi! Cât de cumplit de supărată ar fi Sarah! Singurul lucru asupra căruia Sarah – şi toate fetele de vârsta ei – părea să insiste era o atitudine de indiferenţă nonşalantă din partea părinţilor lor. „Fără tapaj, mamă”, spuneau ele apăsat.

Acceptau, desigur, tributul în natură. Să li se ducă hainele la curăţătorie, să li se aducă şi, de regulă, să se plătească în locul lor. Să li se dea telefoanele dificile. („Dacă o suni tu pe Carol, va fi mult mai simplu, mamă.) Să se strângă necontenita dezordine din urma lor. („Iubito, zău că aveam de gând să strâng. Dar pur şi simplu a trebuit să mă grăbesc.”) „Când eram eu tânără”, reflectă Ann…

Gândurile i se întoarseră în trecut. Căminul ei fusese un cămin de modă veche. Mama ei avea peste patruzeci de ani când se născuse ea, tatăl ei era şi mai în vârstă, cu cincisprezece sau şaisprezece ani mai mare ca mama ei. Casa fusese ţinută cum îi plăcea tatălui său.

Afecţiunea nu fusese un lucru de la sine înţeles – ea fusese exprimată. „Puiul tatei!” „Vrei să-ţi aduc ceva, mamă scumpă?”

Ordinea în casă, comisioanele, invitaţiile şi scrisorile cu caracter de societate erau lucruri de care Ann se ocupase ca de ceva absolut firesc. Fiicele existau pentru a-şi servi părinţii, nu invers.

În timp ce trecea pe lângă standul cu cărţi, Ann se întrebă pe neaşteptate: „Cum era mai bine?”

Surprinzător, nu părea o întrebare uşoară.

Plimbându-şi privirea peste publicaţiile de pe stand (ceva de citit diseară în faţa focului) ajunse la neaşteptata concluzie că asta nu conta cu adevărat. Toată treaba era o convenţie, nimic mai mult. La fel ca folosirea argoului. Într-o vreme se spunea că lucrurile erau „grozave”, apoi că erau „de-a dreptul divine”, după aceea că erau „minunate” şi că erai „înnebunit” după un lucru sau altul.

Copiii îi serveau pe părinţi, sau părinţii îi serveau pe copii – asta nu avea nici o importanţă în faţa vitalei relaţii subînţelese între două persoane. Între Sarah şi ea, era încredinţată Ann, exista o iubire adevărată şi profundă. Dar între ea şi mama ei? Privind înapoi se gândi că sub afecţiunea de suprafaţă existase, de fapt, acea indiferenţă amabilă şi nonşalantă care era la modă în ziua de azi.

Zâmbind în sinea ei, Ann cumpără un Pinguin, o carte pe care ţinea minte că o citise cu câţiva ani în urmă şi îi plăcuse. Poate că acum putea să pară un pic sentimentală, dar asta nu conta întrucât Sarah nu avea să fie acasă…

Ann se gândi: „O să-mi fie dor de ea – bineînţeles că o să-mi fie dor de ea – dar va fi parcă mai linişte…”

Îşi spuse: „Şi pentru Edith va însemna odihnă, întotdeauna se supără când planurile se schimbă şi mesele se modifică.”

Căci Sarah şi prietenele ei erau mereu într-un continuu du-te-vino şi telefoane şi schimbări de program.

„Dragă mamă, nu putem să luăm masa mai devreme? Vrem să mergem la film”. „Tu eşti, mamă? Te-am sunat să-ţi spun că n-am să vin la masă”.

Pentru Edith, credincioasa servitoare care era la ei de peste douăzeci de ani, era enervant să facă de trei ori munca pe care se aştepta să o facă o dată.

După cum se exprima Sarah, Edith se făcea deseori acră.

Nu că Sarah n-ar putea s-o înmoaie pe Edith oricând voia. Oricât bombănea şi se încrunta Edith, în realitate o adora pe Sarah.

Avea să fie foarte linişte doar cu Edith. Linişte… O ciudată senzaţie de răceală o făcu pe Ann să se înfioare. Îşi zise: „De acum, numai linişte…” O linişte care se întindea vag spre bătrâneţe şi cobora în moarte. Nimic la care să mai speri.

„Dar ce mai vreau?” se întrebă ea: „Am avut totul. Iubire şi fericire cu Patrick. Un copil. Am avut tot ce-am vrut de la viaţă. Acum… s-a terminat. Acum Sarah va prelua ştafeta. Se va mărita, va avea copii. Am să fiu bunică”.

Zâmbi în sinea ei. Avea să-i placă să fie bunică. Îşi imagină nişte copii frumoşi şi neastâmpăraţi, copii lui Sarah. Băieţei năzdrăvani cu părul negru, rebel, al lui Sarah, fetiţe durdulii. Avea să le citească, să le spună poveşti…

Zâmbi în faţa perspectivei, dar senzaţia de răceală mai era încă acolo. Măcar de-ar fi trăit Patrick! Vechea mâhnire rebelă se redeşteptă. Trecuse atât de mult – Sarah avea doar trei ani pe atunci – atât de mult încât pierderea şi chinul se vindecaseră. Acum se putea gândi cu blândeţe la Patrick, fără strângere de inimă. Tânărul şi impetuosul ei soţ pe care îl iubise atât de mult era acum o amintire venită de undeva, departe, din trecut.

Dar astăzi răzvrătirea se redeşteptă cu forţe noi. Dacă Patrick ar mai fi trăit încă, Sarah ar fi plecat de la ei – în Elveţia pentru sporturile de iarnă, la un soţ şi un cămin la timpul cuvenit – dar ea şi Patrick ar fi fost împreună, mai bătrâni, mai liniştiţi, dar împărţind împreună suişurile şi coborâşurile vieţii. N-ar mai fi fost singură…

Ann Prentice ieşi în aglomeraţia din faţa gării. Îşi zise: „Ce sinistru arată autobuzele alea roşii aliniate ca nişte mici monştri care aşteaptă să fie hrăniţi!” în mod fantastic, păreau să aibă o viaţă a lor – o viaţă care era, poate, ostilă creatorului lor, Omul.

Ce agitată, zgomotoasă şi aglomerată era lumea, toţi într-un continuu du-te-vino, grăbindu-se, zorindu-se, discutând, râzând, plângându-se, împărţind saluturi şi formule de bun rămas!

Şi brusc, încă o dată, simţi acea strângere de inimă rece – senzaţia de singurătate.

Îşi zise: „Era timpul ca Sarah să plece… devin prea dependentă de ea. Probabil că o fac şi pe ea prea dependentă de mine. Nu trebuie să fac asta. Nu trebuie să te agăţi de cei tineri, să-i opreşti să-şi ducă propria viaţă. Ar fi o răutate – o adevărată răutate…”

Ea trebuia să se estompeze, să rămână în umbră, s-o încurajeze pe Sarah să-şi facă propriile planuri, proprii prieteni.

Iar apoi zâmbi, pentru că, de fapt, nu era deloc nevoie ca Sarah să fie încurajată. Sarah avea prieteni cu duiumul şi tot timpul îşi făcea planuri, alergând de colo-colo plină de încredere şi voie bună. Îşi adora mama, dar o trata cu o superioritate blajină, ca pe cineva căruia îi erau negate înţelegerea şi participarea din cauza vârstei înaintate.

Cât de bătrână îi părea lui Sarah vârsta de patruzeci şi unu de ani, în timp ce lui Ann îi trebuia un adevărat efort ca să-şi întipărească în minte că era între două vârste! Nu că ar fi încercat să ţină timpul în loc. Abia dacă se machia, iar hainele ei încă mai aveau acel aer uşor de ţară al unei

tinere gospodine venită la oraş – fuste şi jachete cuminţi şi de bun gust şi un mic şirag de perle veritabile.

Ann oftă. „Nu-mi dau seama de ce sunt atât de proastă, îşi spuse ea cu glas tare. Probabil doar pentru că am văzut-o pe Sarah plecând”.

Cum spuneau francezii? Partir, c 'est mourir un peu…1

Da, asta era adevărat… Sarah, dusă departe de acel tren important şi pufăitor, era, deocamdată, moartă pentru mama ei.

O senzaţie plăcută înlocui răceala pe care o simţise puţin mai înainte în ea. De acum putea să aleagă când să se scoale, ce să facă, putea să-şi planifice ziua. Putea să se ducă devreme la culcare, cu mâncarea pe tavă, sau să iasă la un teatru sau la un cinematograf. Sau putea să ia un tren şi să plece la ţară, să hoinărească… să se plimbe prin pădure şi să admire cerul albastru întrezărit printre modelele complicate ale crengilor copacilor…

Fireşte, şi până acum ar fi putut face oricând aceste lucruri. Dar când doi oameni locuiesc împreună, există tendinţa ca viaţa să se înscrie într-un şablon. Ann se bucurase în mare măsură, la mâna a doua, de vioaiele veniri şi plecări ale lui Sarah.

Fără îndoială, era foarte amuzant să fii mamă. Era ca şi cum ţi-ai fi trăit din nou viaţa, scutită de o mare parte din amărăciunile tinereţii. Întrucât ştiai cât de puţin contau unele lucruri, puteai zâmbi cu indulgenţă în faţa crizelor apărute.

„Dar, zău, mamă”, spunea Sarah cu intensitate, „este cumplit de grav. Nu trebuie să zâmbeşti. Nadia consideră că e în joc viitorul ei!”.

Dar la patruzeci şi unu de ani ai învăţat că foarte rar viitorul tău e în joc. Viaţa e mult mai elastică şi rezistentă decât ai crezut odată.

În timp ce lucrase pe o ambulanţă pe vremea războiului, Ann îşi dăduse seama, pentru prima dată, ce mult contau mărunţişurile vieţii. Micile invidii şi gelozii, micile plăceri,

un guler care te supără, o bătătură într-un pantof strâmt – toate acestea aveau o valoare imediată şi ţi se păreau mult mai importante decât marele fapt că puteai să fii ucis în orice moment. Ăsta ar fi trebuit să fie un gând solemn şi copleşitor, dar în realitate te obişnuiai repede cu el, şi ţi se impuneau lucrurile mărunte, poate pentru că, în străfundul minţii, exista ideea că era foarte puţin timp. Şi Ann mai învăţase ceva. Învăţase cât de inconsistentă era firea omului, şi cât de dificil era să cataloghezi oamenii ca „buni" sau „răi", aşa cum fusese ea înclinată să facă înainte. Văzuse dovezi de curaj incredibil în salvarea unei victime, iar apoi îl văzuse pe acelaşi individ care îşi riscase viaţa coborându-se la un furt meschin de la individul pe care tocmai îl salvase.

Oamenii, de fapt, nu erau deloc dintr-o bucată.

Stând nehotărâtă pe bordura trotuarului, Ann fu readusă la realitate de scrânşnetul frânelor unui taxi. Ce trebuia să facă acum, în momentul de faţă?

Toată dimineaţa, mintea îi fusese ocupată cu plecarea lui Sarah în Elveţia. Diseară avea să cineze cu James Grant. Dragul de James, întotdeauna atât de amabil şi grijuliu! „Ai să fii un pic desumflată de plecarea lui Sarah. Hai să ieşim şi să petrecem puţin". Într-adevăr, era foarte drăguţ din partea lui James. Numai bine ca Sarah să râdă şi să-l numească pe James „straşnicul tău iubit, scumpo". James era un dulce. Uneori poate că îţi era cam greu să-ţi menţii atenţia concentrată când îţi depăna una din lungile şi divagantele lui poveşti, dar îi plăcea tare mult să le spună şi, în definitiv, când cunoşti pe cineva de douăzeci şi cinci de ani, măcar atâta poţi să faci – să-l asculţi cu bunăvoinţă.

Ann se uită la ceas. Ar fi putut merge la Magazinele Armatei şi Marinei. Edith voise câteva lucruri pentru bucătărie. Hotărârea asta îi rezolvă problema de moment. Dar tot timpul cât examină tigăile şi întrebă de preţuri, fu conştientă de panica aceea ciudată şi rece din fundul minţii ei.

În cele din urmă, dintr-un impuls, intră în cabina telefonică şi formă un număr.

— Aş putea vorbi cu Doamna2 Laura Whitstable, vă rog?

— Cine întreabă?

— Doamna Prentice.

— Un moment, doamnă Prentice.

Urmă o pauză, apoi un glas profund şi sonor rosti:

— Ann?

— Oh, Laura, ştiu că n-ar fi trebuit să te sun la ora asta, dar tocmai am condus-o pe Sarah la gară şi mă întrebam dacă eşti foarte ocupată azi…

Glasul spuse cu hotărâre:

— Mai bine vino să iei prânzul cu mine. Pâine de secară şi lapte bătut. Îţi convine?

— Îmi convine orice. Eşti un înger.

— Te aştept. Unu şi un sfert.

Era unu şi un minut când Ann plăti taxiul în Harley Street şi sună la uşă.

Competentul Harkness deschise uşa, zâmbi de bun venit şi spuse:

— Vreţi să mergeţi direct sus, doamnă Prentice? Doamna Laura s-ar putea să mai întârzie câteva minute.

Sufrageria casei era acum cameră de aşteptare, iar etajul de sus al casei înalte era transformat într-un apartament confortabil. În camera de zi era aşternută o masă mică pentru prânz. Camera în sine semăna mai degrabă cu camera unui bărbat, nu a unei femei. Scaune largi şi confortabile, o mulţime de cărţi, unele stivuite pe scaune, draperii din catifea de bună calitate, în culori vii.

Ann nu trebui să aştepte mult. Precedată de glasul ei ca de un flaut triumfător, doamna Laura intră şi îşi sărută cu căldură musafira.

Laura Whitstable era o femeie de şaizeci şi patru de ani. Avea acel aer pe care îl degajă regalitatea sau personajele publice bine cunoscute. Totul la ea era ceva mai mult decât mărimea naturală – glasul, nasul ca un cioc de pasăre.

— Încântată să te văd, draga mea copilă, bubui ea. Arăţi foarte bine, Ann. Văd că ţi-ai cumpărat un bucheţel de violete. Înţeleaptă alegere. Este floarea care îţi seamănă cel mai mult.

— Violetele care se strâng? Zău aşa, Laura!

— Dulceaţa toamnei, bine ascunsă de frunze.

— Asta nu-ţi seamănă deloc, Laura. De obicei eşti atât de dură!

— Consider că merită, dar uneori e un adevărat efort. Să mâncăm imediat. Bassett, unde e Bassett? Ah, iată-te. Ai să te bucuri să auzi, Ann, pentru tine s-a pregătit un porumbel. Şi un pahar de vin alb.

— Oh, Laura nu trebuia. Lapte bătut şi pâine de secară ar fi fost foarte bine.

— Laptele bătut abia îmi ajunge mie. Hai, ia loc. Aşadar Sarah a plecat în Elveţia? Pentru cât timp?

— Trei săptămâni.

— Foarte drăguţ.

Colţuroasa Bassett părăsi camera. Sorbindu-şi paharul de lapte bătut cu evidentă încântare, Laura spuse cu agerime:

— O să-ţi fie dor de ea. Dar nu m-ai sunat şi ai venit aici ca să-mi spui asta. Ei, haide, Ann. Povesteşte-mi. Nu avem prea mult timp. Ştiu că ţii la mine, dar când lumea mă sună şi îmi vrea imediat compania, asta se datorează de obicei înţelepciunii mele superioare.

— Mă simt oribil de vinovată, spuse Ann.

— Prostii, draga mea. De fapt, e un compliment.

Ann spuse pe nerăsuflate:

— Oh, Laura, sunt o proastă, ştiu! Dar am intrat într-un fel de panică. Mă simt… mă simt teribil de singură.

— D-da, înţeleg…

— Nu e vorba doar de atât…

Laura Whitstable dădu din cap; ochii ei cenuşii şi isteţi o urmăreau calmi pe Ann.

Ann spuse încetişor:

— Pentru că, la urma urmei, omul este întotdeauna singur…

— Ah, aşadar ai descoperit asta? Fireşte, mai devreme sau mai târziu, omul descoperă asta, şi foarte curios, de regulă are un şoc. Câţi ani ai, Ann? Patruzeci şi unu? O vârstă foarte bună pentru această descoperire. Dacă o faci când e prea târziu, poate fi distrugătoare. Dacă o faci când eşti prea tânăr, îţi trebuie mult curaj ca să admiţi faptul.

— Te-ai simţit vreodată cu adevărat singură, Laura? întrebă curioasă Ann.

— Oh, da. Mi s-a întâmplat când aveam douăzeci şi şase de ani – chiar în mijlocul unei întruniri de familie cu un caracter cât se poate de afectuos. M-a uimit şi m-a înspăimântat – dar am acceptat faptul. Niciodată să nu negi adevărul. Trebuie să accepţi că avem un singur tovarăş pe lumea asta, un tovarăş care ne însoţeşte din leagăn până la mormânt – propriu nostru eu. Fii în relaţii bune cu acest tovarăş – învaţă să trăieşti cu tine însăţi. Asta-i răspunsul. Şi nu întotdeauna e simplu.

Ann oftă.

— Simt că viaţa nu are nici un rost – pur şi simplu o înşiruire de ani, fără nimic care să-i umple. Oh, presupun că sunt o femeie inutilă şi proastă…

— Ei hai, păstrează-ţi bunul simţ. Ai făcut o treabă bună în timpul războiului, eficientă, deşi nu spectaculoasă, ai crescut-o pe Sarah, învăţând-o bunele maniere şi să se bucure de viaţă, şi, în felul tău liniştit, tu însăţi te bucuri de viaţă. Toate astea sunt foarte satisfăcătoare. De fapt, dacă ai veni în camera mea de consultaţii, te-aş trimite la plimbare fără ca măcar să-ţi iau taxă – or eu sunt o bătrână moartă după bani.

— Laura dragă, eşti foarte reconfortantă. Însă cred, zău că da, cred că ţin prea mult la Sarah.

— Aiurea!

— Mi-e cumplit de frică să nu devin una din acele mame posesive care efectiv îşi mănâncă puiul.

Laura spuse sec:

— Se vorbeşte atâta despre mamele posesive încât unora din femei le e frică să manifeste o afecţiune firească pentru puii lor!

— Dar a fi posesiv este un lucru rău!

— Fireşte că este. Dau zilnic de el. Mame care îşi ţin fii legaţi de fusta lor, taţi care îşi monopolizează fiicele. Dar nu întotdeauna este întru totul opera lor. Cândva, am avut la fereastra camerei mele un cuib de păsări. La timpul cuvenit, puii au părăsit cuibul, în afară de unul care nu voia să plece. Voia să rămână în cuib, voia să fie hrănit, refuza să înfrunte calvarul căderii în gol. Asta a tulburat-o foarte mult pe pasărea mamă. I-a arătat, a plonjat iar şi iar de pe marginea cuibului, i-a ciripit, şi-a fluturat aripile. În cele din urmă nu l-a mai hrănit. Aducea mâncarea în cioc, dar stătea în cealaltă parte a camerei, chemându-l. Ei bine, aşa sunt şi oamenii. Există copii care nu vor să crească, care nu vor să se confrunte cu dificultăţile vieţii de adult. Nu e vorba de creştere. E vorba de ei înşişi.

Făcu o pauză înainte de a continua.

— Există dorinţa de a fi posedat la fel de bine ca şi dorinţa de a poseda. Este un caz de maturizare întârziată? Sau este vreo lipsă moştenită a calităţii de adult? Se cunoaşte încă prea puţin despre personalitatea omului.

— În tot cazul, spuse Ann, deloc interesată de generalităţi, nu crezi că sunt o mamă posesivă?

— Întotdeuna am fost de părere că tu şi Sarah aveţi o relaţie foarte satisfăcătoare. Aş spune că între voi există o iubire firească. Adăugă gânditoare: Desigur, Sarah e tânără pentru vârsta ei.

— Eu am crezut că e bătrână pentru vârsta ei.

— N-aş spune. Ca mentalitate, mi se pare mai tânără de nouăsprezece ani.

— Dar este foarte hotărâtă, foarte sigură pe ea. Şi foarte sofisticată. Plină de idei noi.

— Plină de ideile la zi, vrei să spui. Va mai trece mult timp până să aibă cu adevărat ideile ei. Şi toate fiinţele astea tinere din ziua de azi par hotărâte. Au nevoie de asigurare, de asta sunt aşa. Trăim într-o epocă nesigură în care totul e instabil iar tinerii simt asta. De aici pornesc jumătate din problemele de azi. O plantă tânără are nevoie să fie legată de un arac bine fixat.

Rânji brusc.

— Ca toate bătrânele, chiar dacă sunt o bătrână distinsă, ţin predici. Îşi bău până la fund paharul cu lapte bătut. Ştii de ce beau asta?

— Pentru sănătate?

— Bah! Îmi place. Mi-a plăcut de când mă duceam în vacanţă la fermă la ţară. Singurul motiv este că aşa sunt altfel. Omul pozează. Toţi pozăm. Trebuie. Dar eu o fac mai mult decât majoritatea. Dar, slavă Domnului, ştiu că o fac. Dar acum despre tine, Ann. Nu se întâmplă nimic rău cu tine. Doar îţi recapeţi suflul, atât.

— Cum adică îmi recapăt suflul, Laura? Vrei să spui… Ann ezită.

— Nu mă refer la nimic fizic. Vorbesc în termeni mentali. Femeile sunt norocoase, deşi nouăzeci şi nouă la sută din ele n-o ştiu. La ce vârstă s-a pornit Sfânta Teresa să reformeze mănăstirile? La cincizeci de ani. Şi ţi-aş putea cita nenumărate alte cazuri. Între douăzeci şi cincizeci de ani, femeile sunt biologic absorbite, şi pe drept. Preocuparea lor e legată de copii, de soţ, de amanţi, de relaţii personale. Sau lasă la o parte aceste lucruri şi se aruncă într-o carieră într-un mod emoţional, tipic feminin. Dar a doua înflorire naturală este cea a minţii şi a spiritului şi are loc la vârsta de mijloc. Pe măsură ce îmbătrânesc, femeile sunt tot mai preocupate de lucrurile impersonale. Un bărbat de şaizeci de ani se repetă, de regulă, ca o placă de gramofon. O femeie de şaizeci de ani, dacă are cât de cât individualitate, este o persoană interesantă.

Ann se gândi la James Grant şi zâmbi.

— Femeile tind spre ceva nou. Oh, se fac şi de râs la vârsta asta. Uneori sunt dependente de sex. Dar vârsta mijlocie e o vârstă cu mari posibilităţi.

— Ce reconfortantă eşti, Laura! Crezi că ar trebui să mă apuc de ceva? Vreo muncă socială de un anumit gen?

— Cât de mult îţi iubeşti semenii? întrebă cu gravitate Laura Whitstable. Fapta nu e bună de nimic fără focul interior. Nu face lucrurile pe care nu vrei să le faci, ca apoi să te feliciţi că le-ai făcut! Nimic nu produce un rezultat mai odios. Dacă îţi face plăcere să vizitezi bătrâne bolnave, sau să duci la mare odrasle obraznice şi nesuferite, fă-o negreşit. Multor oameni chiar le place s-o facă. Nu, Ann, nu te înhăma la cine ştie ce activităţi. Nu uita că uneori pământul trebuie să stea nearat. Rostul tău de până acum a fost să fii mamă. Nu te văd devenind reformatoare, sau artistă, sau o exponentă a serviciilor sociale. Tu eşti o femeie absolut obişnuită, Ann, dar una foarte drăguţă. Aşteaptă. Aşteaptă în linişte, cu încredere şi speranţă, şi vei vedea. Ceva care să merite va veni să îţi umple viaţa.

Ezită, apoi spuse:

— N-ai avut niciodată o aventură, nu-i aşa?

Ann se îmbujoră.

— Nu. Îşi făcu curaj. Crezi… crezi că ar trebui?

Laura scoase un pufnet teribil, un jet exploziv care clătină paharele de pe masă.

— Ipocrizia asta modernă! Pe vremea victoriană ne temeam de sex, drapam până şi picioarele mobilelor! Ascundeam bine sexul, nu cumva să se vadă. Foarte rău. Dar în ziua de azi am dat în extrema cealaltă. Tratăm sexul ca pe ceva recomandat de farmacist. E pe picior de egalitate cu penicilina. Vin la mine femei tinere şi mă întreabă: „Ar fi mai bine să-mi iau un amant?”, „Credeţi că ar trebui să am un copil?”. Ai crede că e o datorie sacră să te culci cu un bărbat, nu o plăcere. Nu, nu eşti o femeie pătimaşă, Ann. Eşti o femeie cu multă afecţiune şi tandreţe, îngropate adânc în tine. Asta poate include sexul, dar la tine

sexul nu e pe primul loc. Dacă-mi ceri să fac o profeţie, îţi voi spune că, la timpul cuvenit, te vei recăsători.

— Oh, nu… Nu cred că aş putea face vreodată asta.

— De ce ţi-ai cumpărat azi un bucheţel de violete şi ţi l-ai prins la rever? Cumperi flori pentru camere, dar de obicei nu le porţi. Violetele astea sunt un simbol, Ann. Le-ai cumpărat pentru că în adâncul inimii tale simţi primăvara – a doua ta primăvară e pe aproape.

— E o idee drăguţă, Laura, dar am cumpărat violetele astea doar pentru că femeia care le vindea arăta atât de îngheţată şi amărâtă!

— Aşa crezi tu. Dar ăsta e doar motivul de suprafaţă. Priveşte la adevăratul motiv, Ann. Învăţă să te cunoşti. Asta e cel mai important lucru în viaţă – să cauţi să te cunoşti. Cerule, e trecut de două! Trebuie să zbor. Ce faci diseară?

— Iau masa în oraş cu James Grant.

— Colonelul Grant? Da, desigur. Un tip de treabă. Ochii îi licăriră. Umblă de mult după tine, Ann.

Ann Prentice râse şi se înroşi.

— Oh, e doar o obişnuinţă.

— Te-a cerut de câteva ori de nevastă, nu-i aşa?

— Da, dar de fapt e o prostie. Oh, Laura, crezi că poate… ar trebui s-o fac? Dacă amândoi suntem singuri…

— Fără „ar trebui” când e vorba de căsătorie, Ann! Iar partenerul nepotrivit e mai rău decât niciunul. Sărmanul colonel Grant! Nu că mi-ar fi milă de el. Un bărbat care îi cere continuu unei femei să se mărite cu el şi nu poate s-o facă să se răzgândească este un bărbat care în secret savurează devotamentul faţă de cauzele pierdute. Dacă ar fi fost la Dunkirk, i-ar fi plăcut, dar aş spune că şarja cavaleriei uşoare i s-ar fi potrivit mult mai bine! Ce ataşaţi suntem în ţara asta de înfrângerile şi gafele noastre, şi ce ruşinaţi părem întotdeauna de victoriile noastre!

Capitolul II

Când se întoarse în apartamentul ei, Ann fu întâmpinată întrucâtva cu răceală de credincioasa Edith.

— Vă pregătisem o porţie bună de cambulă la prânz, spuse ea apărând pe uşa bucătăriei. Şi cremă de ouă cu caramel.

— Îmi pare tare rău. Am luat masa cu doamna Laura. Dar ţi-am dat telefon la timp şi ţi-am spus că n-am să fiu acasă, nu-i aşa?

— Nu gătisem cambula, recunoscu bombănind Edith.

Era o femeie slabă şi înaltă, cu ţinuta dreaptă a unui soldat dintr-un regiment de gardă, şi o gură strânsă pungă a dezaprobare.

— Totuşi nu vă stă în fire să vă schimbaţi cum bate vântul. Din partea domnişoarei Sarah, nu m-ar fi surprins. După ce a plecat, am găsit mănuşile alea trăsnite pe care le căuta, dar era prea târziu. Erau îndesate după canapea.

— Ce păcat! Ann luă mănuşile împletite dintr-o lână în culori vesele. Gata, a plecat.

— Şi a fost fericită să plece, presupun.

— Da, tot grupul era foarte vesel.

— S-ar putea să nu se întoarcă tot atât de veseli. Nu e exclus să se întoarcă în cârje.

— Oh, nu, Edith, nu spune asta!

— Elveţia asta e periculoasă. Îţi fracturezi braţele sau picioarele şi pe urmă nu ţi le pun la loc ca lumea. Faci cangrenă sub ghips şi s-a zis cu tine. Şi mai şi miroşi îngrozitor.

— Ei bine, să sperăm că lui Sarah nu i se va întâmpla asta, spuse Ann, foarte obişnuită cu prezicerile sumbre ale lui Edith, rostite întotdeauna cu o plăcere considerabilă.

— Fără domnişoara Sarah, locul ăsta nu o să mai fie la fel, spuse Edith. Va fi atât de liniştit, că n-o să ştim ce-i cu noi.

— O să-ţi prindă bine puţină odihnă, Edith.

— Odihnă? întrebă indignată Edith. De ce mi-ar trebui odihnă? Mai bine epuizat decât ruginit, aşa îmi spunea mereu mama, şi după asta m-am luat întotdeauna. Acum că domnişoara Sarah a plecat şi nu mai are cine să se fâţâie tot timpul pe aici, pot să mă apuc să fac o curăţenie ca lumea. Casa asta are nevoie de ea.

— Apartamentul este foarte curat, Edith.

— Aşa credeţi dumneavoastră. Eu ştiu mai bine. Toate draperiile trebuie duse jos şi scuturate bine, lustrele trebuie spălate, oh, sunt o sută de lucruri care trebuie făcute.

Ochii lui Edith sclipeau anticipat de plăcere.

— Ia pe cineva să te ajute.

— Poftim? Pe mine? Nici o teamă. Îmi place ca lucrurile să fie făcute cum trebuie, şi în ziua de azi nu găseşti multe femei în care să ai încredere că aşa le fac. Aveţi aici nişte lucruri drăguţe şi lucrurile drăguţe trebuie păstrate bine. Cu gătitul şi una şi alta nu pot să-mi fac treaba adevărată cum ar trebui.

— Dar tu găteşti minunat, Edith. Ştii asta.

— Oh, gătitul! Cu asta n-am nimic. Asta nu e nici pe departe ce numesc eu muncă adevărată.

Pornind înapoi spre bucătărie, întrebă:

— La ce oră doriţi ceaiul?

— Oh, nu încă. Pe la patru şi jumătate.

— În locul dumneavoastră m-aş tolăni şi aş trage un pui de somn. Aşa o să fiţi proaspătă pentru diseară. Bucuraţi-vă de tihnă cât timp o aveţi.

Ann râse. Intră în camera de zi şi se lăsă instalată confortabil de Edith pe canapea.

— Ai grijă de mine de parcă aş fi o fetiţă, Edith.

— Nu eraţi mult mai mare când am intrat în slujba mamei dumneavoastră, şi nu v-aţi schimbat mult. A sunat colonelul Grant. A spus să nu uitaţi, la ora opt la restaurantul Mogador. I-am spus că ştiţi. Dar aşa sunt toţi bărbaţii, se agită întruna, iar domnii militari sunt şi mai rău.

— E drăguţ din partea lui că s-a gândit că s-ar putea să mă simt singură în seara asta şi m-a invitat în oraş.

Edith rosti cu imparţialitate.

— N-am nimic cu colonelul. O fi el pisălog, dar este un domn adevărat. Făcu o pauză, apoi adăugă: Pe total, aţi fi putut nimeri un soi mai rău decât colonelul Grant.

— Ce-ai spus, Edith?

— Spuneam că există domni mai răi… în fine, acum că domnişoara Sarah e plecată, presupun că nu o să-l prea vedem pe domnul Gerry.

— Nu-l placi, nu-i aşa, Edith?

— Păi, da şi nu, dacă ştiţi ce vreau să spun. Are un farmec al lui care te câştigă – asta nu se poate nega. Dar nu e genul statornic. Sora mea Marlene s-a măritat cu unul ca el. Niciodată n-a stat într-o slujbă mai mult de şase luni. Şi indiferent ce se întâmplă nu e niciodată vina lui.

Edith ieşi din cameră şi Ann îşi rezemă capul pe pernă şi închise ochii.

Zgomotul traficului răzbătea slab şi înfundat prin fereastra închisă, ca un zumzet de albine îndepărtat. Din vaza de pe masa de lângă ea, narcisele galbene îşi trimiteau parfumul în aer.

Se simţea împăcată şi fericită. Avea să-i fie dor de Sarah, dar era odihnitor să fie singură o perioadă.

Ce panică ciudată o cuprinsese azi dimineaţă…

Se întrebă cine avea să facă parte, diseară, din grupul lui James Grant.

Restaurantul Mogador era un restaurant mic, de modă veche, cu mâncare bună şi vin ales şi un aer tihnit.

Ann fu prima din grup care ajunse, şi îl găsi pe colonelul Grant în barul de la recepţie, deschizându-şi şi închizându-şi ceasul.

— Ah, Ann! Sări în picioare să o întâmpine. Iată-te. Ochii lui se plimbară admirativ pe rochia neagră de seară şi pe şiragul de perle de la gât. E grozav când o femeie drăguţă poate să fie punctuală.

— N-am întârziat decât trei minute, spuse Ann zâmbindu-i.

James Grant era un bărbat înalt, cu o ţinută ţeapănă de militar, păr cărunt tuns scurt, şi o bărbie încăpăţânată.

Îşi consultă din nou ceasul.

— De ce oare nu apar şi ceilalţi? Masa noastră va fi pregătită la opt şi un sfert, şi o să începem cu ceva de băut.

Tu vrei sherry? Sau preferi un coctail?
— Da, mulţumesc. Cine mai vine?
— Soţii Massingham. Îi cunoşti?
— Desigur.
— Şi Jennifer Graham. E verişoară primară cu mine, dar nu ştiu dacă tu ai…
— Am întâlnit-o o dată, cred.
— Celălalt bărbat este Richard Cauldfield. Am dat de el abia zilele trecute. Nu-l mai văzusem de ani de zile. Îşi petrece majoritatea vieţii în Burma. Când revine în ţara asta se simte puţin pe dinafară.
— Da, îmi închipui.
— Un tip de treabă. Povestea lui e destul de tristă. Soţia lui a murit la naştere. Îi era devotat. Mult timp nu a putut să treacă peste asta. A simţit nevoia să plece imediat, de asta a plecat în Burma.
— Şi copilul?
— Oh, şi copilul a murit.
— Ce trist!
— Ah, iată-i pe soţii Massingham.
Doamna Massingham, numită de Sarah „Mem Shahib”3 şi evitată întotdeauna, veni spre ei cu o splendidă etalare a dinţilor albi. Era o femeie slabă şi aţoasă, cu pielea uscată de anii petrecuţi în India. Soţul ei era un bărbat scund şi dolofan, cu un stil sacadat de a conversa.
— Ce plăcere să vă revăd! spuse doamna Massingham, scuturându-i cu căldură mâna lui Ann. Şi ce încântător să ieşi să cinezi în oraş îmbrăcată cum se cuvine! Eu nu port niciodată rochie de seară. Toată lumea spune: „Nu te schimba”. Cred sincer că în ziua de azi viaţa n-are nici un haz! Eu par să fiu mereu la albia de rufe! Chiar nu cred că putem rămâne în ţara asta. Ne gândisem la Kenya.
— O grămadă de oameni o şterg, spuse soţul ei. S-au săturat. Al dracului guvern.
— Ah, iat-o pe Jennifer, spuse colonelul Grant. Şi Cauldfield.

Jennifer Graham era o femeie înaltă cu faţă de cal, de treizeci şi cinci de ani, care necheza când râdea. Richard Cauldfield era un bărbat între două vârste, cu o faţă arsă de soare.

Se aşeză lângă Ann, şi aceasta începu să converseze.

Era de mult în Anglia? Ce părere avea despre starea lucrurilor?

I-a trebuit ceva timp să se obişnuiască, spuse el. Totul era atât de diferit faţă de cum fusese înainte de război. Îşi căutase o slujbă, dar slujbele nu erau uşor de găsit, mai ales pentru un bărbat de vârsta lui.

— Asta e adevărat, spuse Ann. Am mai mulţi prieteni care au încercat cu pui, şi par întotdeauna să se îmbolnăvească.

— Nu, probabil că grădinăritul ar fi mai bun. Poate nu scoţi cine ştie ce profit, dar ar fi o viaţă plăcută. Oftă. Lucrurile sunt în transformare. Poate dacă am avea o schimbare de guvern…

Ann încuviinţă cu îndoială. Era obişnuitul panaceu.

— Trebuie să fie dificil să ştii exact de ce să te apuci, spuse ea. Absolut îngrijorător.

— Oh, eu nu-mi fac griji. Nu cred în ele. Dacă un om are încredere în el şi hotărârea corespunzătoare, orice dificultate se va netezi singură.

Era o afirmaţie dogmatică, şi Ann se arătă îndoită.

— Mira-m-aş, spuse ea.

— Te asigur că aşa e. N-am deloc răbdare cu cei care umblă de colo-colo văitându-se de ghinionul lor.

— Oh, aici sunt de acord! exclamă Ann cu o asemenea fervoare, încât el ridică întrebător din sprâncene.

— Vorbeşti de parcă ai avea o experienţă de genul ăsta.

— Am. Unul din prietenii fiicei mele vine întotdeauna şi ne povesteşte despre ultimul lui ghinion. Înainte îl compătimeam, dar acum am devenit nesimţitoare şi plictisită.

Doamna Massingham spuse peste masă:

— Poveştile despre ghinion chiar sunt plictisitoare.

Colonelul Grant spuse:

— De cine vorbeşti, de tânărul Gerald Lloyd? El n-o să facă niciodată multe parale.

Richard Cauldfield i se adresă liniştit lui Ann:

— Aşadar ai o fiică? Şi încă o fiică destul de mare ca să aibă un prieten.

— Da. Sarah are nouăsprezece ani.

— Şi ţii foarte mult la ea?

— Bineînţeles.

Ann văzu o expresie de durere traversându-i faţa şi îşi aminti ce îi spusese colonelul Grant.

Richard Cauldfield era un bărbat singuratic, se gândi ea.

El spuse cu glasul coborât:

— Arăţi prea tânără să ai o fată atât de mare…

— Lucrul ăsta se spune în mod regulat unei femei de vârsta mea, spuse râzând Ann.

— Poate. Dar eu vorbesc serios. Soţul dumitale… ezită… a murit?

— Da, acum mult timp.

— De ce nu te-ai recăsătorit?

Poate că era o întrebare impertinentă, dar interesul real din glasul lui o salvă de la orice falsă imputaţie de acest gen. Ann simţi din nou că Richard Cauldfield era o persoană simplă. El chiar voia să ştie.

— Pentru că… Se opri. Apoi vorbi cu sinceritate. Mi-am iubit foarte mult soţul. După moartea lui nu m-am mai îndrăgostit de nimeni. Şi a mai fost şi Sarah, fireşte.

— Da, spuse Cauldfield. Da, în privinţa dumitale este exact cum ar trebui să fie.

Grant se ridică şi le propuse să se mute în restaurant. La masa rotundă, Ann stătea între amfitrion şi maiorul Massingham. Nu mai avu nici o ocazie să discute între patru ochi cu Cauldfield, care discuta cam greoi cu domnişoara Graham.

— Crezi că ar fi buni unul pentru altul? murmură colonelul la urechea ei. El are nevoie de o soţie, să ştii.

Dintr-un anumit motiv, sugestia îi displăcea lui Ann. Auzi, tocmai Jennifer Graham, cu glasul ei zgomotos şi râsul nechezat! Nu era deloc genul de femeie potrivită pentru un bărbat precum Cauldfield.

Fură aduse scoicile şi grupul se puse pe mâncat şi discutat.

— Sarah a plecat azi dimineaţă?

— Da, James. Sper să aibă zăpadă din abundenţă. Îmi închipui că se va distra foarte bine.

— Cu zăpada e cam îndoielnic în perioada asta a anului. Oricum, sunt sigur că se va distra. Frumoasă fată, Sarah. Apropo, sper că tânărul Lloyd nu face parte din grup.

— Oh, nu, el abia a intrat la firma unchiului său. Nu poate să plece.

— E bine, atunci. Trebuie să înăbuşi în faşă toată treaba, Ann.

— În ziua de azi nu prea poţi înăbuşi mare lucru, James.

— Hm. Probabil că ai dreptate. Totuşi, ai făcut-o să plece pentru o perioadă.

— Da. M-am gândit că ar fi un plan bun.

— Serios? Nu eşti deloc proastă, Ann. Să sperăm că se va cupla pe acolo cu un alt tânăr.

— Sarah este încă foarte tânără, James. Nu cred deloc că afacerea cu Gerry Lloyd a fost serioasă.

— Poate că nu. Dar ultima dată când am văzut-o părea foarte preocupată de el.

— Preocuparea e o caracteristică a lui Sarah. Ea ştie exact ce ar trebui să facă fiecare şi îi pune la treabă. Le este foarte loială prietenilor ei.

— E o copilă scumpă. Şi foarte atrăgătoare. Dar niciodată nu va fi la fel de atrăgătoare ca tine, Ann. Ea e tipul mai dur.

Ann zâmbi.

— Nu cred că Sarah e foarte dură. Asta e felul de a fi al generaţiei ei.

— Probabil… Dar unele din fetele astea ar putea lua lecţii în arta de a fi fermecătoare de la mamele lor.

Se uita la ea cu afecţiune şi Ann îşi spuse cu o căldură neobişnuită şi subită: „Dragul de James! Ce drăguţ este cu mine! El chiar mă crede perfectă. Sunt oare proastă că nu accept ce îmi oferă? Să fiu iubită şi preţuită…”

Din nefericire, în clipa aceea colonelul Grant începu să-i depene povestea unui subaltern al lui şi a soţiei unui maior din India. Era o poveste lungă pe care o mai auzise de trei ori.

Căldura afectuoasă se stinse. Se uită peste masă la Richard Cauldfield, cântărindu-l. Puţin prea încrezător în el, prea dogmatic – nu, se corectă ea, nu chiar… Asta era doar o armură pe care şi-o punea spre a se apăra de o lume ciudată şi posibil ostilă.

Avea o faţă tristă. O faţă de om singuratic…

Avea o grămadă de calităţi, se gândi ea. Era blând şi cinstit şi absolut corect. Încăpăţânat, probabil, şi uneori cu prejudecăţi. Un bărbat neobişnuit să râdă de lucruri, sau să râdă de el. Genul de bărbat care ar fi înflorit dacă s-ar fi simţit iubit cu adevărat.

—… şi îţi vine să crezi? Colonelul îşi încheia triumfător povestea. Sayce ştiuse tot timpul despre asta!

Cu un şoc, Ann reveni la îndatoririle ei imediate şi râse cu toată aprecierea cuvenită.

Capitolul III

În dimineaţa următoare Ann se trezi şi, preţ de o clipă, se întrebă unde se află. De bună seamă, conturul acela ceţos al ferestrei ar fi trebuit să fie în dreapta, nu în stânga… Uşa, şifonierul…

Apoi îşi dădu seama. Uitase; visase că era fată, în vechea casă, la Applestream. Venise acolo plină de încântare, şi fusese întâmpinată de mama ei şi de o Edith mai tânără. Alergase prin grădină, scoţând chiote de bucurie, şi apoi intrase în casă. Totul era cum fusese, holul destul de întunecat şi, dând din el, salonul cu huse din creton. Şi apoi,

surprinzător, mama ei spusese: „Azi luăm ceaiul aici”, şi o condusese pe o altă uşă într-o cameră nouă şi necunoscută. O cameră atrăgătoare, cu huse de creton în culori vesele, şi flori şi soare; şi cineva îi spunea: „N-ai ştiut niciodată că aceste camere sunt aici, nu-i aşa? Le-am descoperit anul trecut!” Mai erau camere noi şi o mică scară şi alte camere la etaj. Totul fusese foarte palpitant.

Acum că era trează, mai era încă parţial în vis. Era Ann ca fată, o făptură la început de viaţă. Camerele acelea nedescoperite! Închipuieşte-ţi că nici n-a ştiut de ele în toţi aceşti ani! Când fuseseră descoperite? De curând? Sau cu ani în urmă?

Realitatea se infiltră încetişor în starea confuză şi plăcută de vis. Totul a fost un vis, un vis fericit, împrăştiat acum cu o uşoară strângere de inimă provocată de nostalgie. Pentru că nu te puteai întoarce. Şi ce ciudat că descoperirea unor banale camere în plus într-o casă poate să-ţi creeze o asemenea plăcere! Se simţi foarte tristă că aceste camere nu existaseră de fapt niciodată.

Ann stătea în pat urmărind cum conturul ferestrei devenea tot mai clar. Trebuie să fi fost foarte târziu, cel puţin nouă. Acum dimineţile erau foarte întunecoase. Sarah avea să se trezească cu soare şi zăpadă în Elveţia.

Dar, într-un fel, Sarah nu prea părea reală în clipa asta. Sarah era departe, pierdută în zare, neclară…

Reale erau casa din Cumberland, cretoanele, razele soarelui, florile… mama ei. Şi Edith, stând în picioare respectuoasă, arătând, în ciuda feţei ei tinere, fără riduri, hotărât dezaprobatoare, ca de obicei.

Ann zâmbi şi strigă:

— Edith!

Edith intră şi trase draperiile în lături.

— Ei bine, aţi avut un somn bun, spuse ea cu aprobare. Nu aveam de gând să vă trezesc. Nu e o zi prea grozavă. Se lasă ceaţa, aş zice.

Asta nu zdruncină senzaţia de bine a lui Ann. Stătea culcată, zâmbind în sinea ei.

— Micul dejun e gata. Vi-l aduc aici.

Înainte de a ieşi din cameră, Edith se opri şi se uită curioasă la stăpâna ei.

— Trebuie să spun că în dimineaţa asta arătaţi mulţumită. Trebuie că v-aţi distrat aseară.

— Aseară? Ann fu derutată o clipă. Oh, da, da. M-am distrat foarte bine. Edith, am visat că eram iar acasă. Erai şi tu acolo şi era vară şi în casă erau camere noi despre care niciodată nu ştiuserăm.

— Foarte bine că n-am ştiut, spuse Edith. Şi aşa erau prea destule. O căsoaie fără cap şi coadă. Şi bucătăria aia! Când mă gândesc cât cărbune trebuie să fi mâncat plita aia! Noroc că pe atunci era ieftin.

— Erai din nou foarte tânără, Edith, şi eu la fel.

— Aii, nu putem da timpul înapoi, nu-i aşa? Deşi, poate nici n-am mai vrea. Vremurile alea s-au dus pentru totdeauna.

— S-au dus pentru totdeauna, repetă moale Ann.

— Nu că nu sunt foarte mulţumită de cum sunt. Sunt sănătoasă şi puternică, deşi se spune că la mijlocul vieţii eşti cel mai predispus să te alegi cu una din tumorile alea interne. În ultimul timp m-am gândit de câteva ori la asta.

— Sunt sigură că n-ai nimic de genul ăsta, Edith.

— Ah, dar nici nu ştii. Nu până în clipa când te cară la spital şi te taie şi atunci, de regulă, e prea târziu. Şi Edith părăsi camera cu o plăcere macabră.

Se întoarse câteva minute mai târziu cu micul dejun al lui Ann, compus din cafea şi pâine prăjită.

— Poftim, doamnă. Ridicaţi-vă în capul oaselor şi eu am să vă potrivesc perna la spate.

Ann se uită la ea şi spuse:

— Ce bună eşti cu mine, Edith!

Edith se făcu roşie de stânjeneală.

— Ştiu cum trebuie să fie făcute lucrurile, atâta tot. Şi, oricum, cineva trebuie să aibă grijă de dumneavoastră.

Dumneavoastră nu sunteţi una din doamnele alea voluntare. Doamna Laura… ei bine, nici Papa de la Roma nu s-ar putea pune cu ea.

— Doamna Laura este o mare personalitate, Edith.

— Ştiu. Am auzit-o la radio. Vai, doar uitându-te la ea şi îţi dai seama că e cineva. Şi a reuşit şi să se mărite, din câte am auzit. Ce i-a despărţit, divorţul sau moartea?

— I-a murit soţul.

— Mai bine pentru el, aş spune. Ea nu e genul cu care un domn să trăiască tihnit şi confortabil, deşi nu neg că există unii bărbaţi care preferă ca nevestele lor să poarte pantaloni.

Edith se îndreptă spre uşă, adăugând:

— Nu vă grăbiţi să vă sculaţi. Odihniţi-vă şi staţi în pat şi gândiţi-vă la lucruri drăguţe şi bucuraţi-vă de vacanţă.

„Vacanţă, se gândi Ann amuzată. Aşa numeşte ea treaba asta?”

Şi totuşi, într-un fel era destul de adevărat. Era o perioadă de linişte. Trăind alături de un copil pe care îl iubeai, mereu îţi stăruia în fundul minţii o nelinişte. „Este oare fericită?” „A sau B sau C îi sunt buni ca prieteni?” „Ceva trebuie să se fi întâmplat aseară la dans. Ce, oare?”

Ea nu se băga niciodată, nici nu punea întrebări. Îşi dădea seama că Sarah trebuia să aibă libertatea să tacă sau să vorbească, trebuia să-şi înveţe propriile lecţii de la viaţă, trebuia să-şi aleagă singură prietenii. Totuşi, pentru că o iubeai, nu-ţi puteai izgoni din minte problemele ei. În orice moment s-ar fi putut să fie nevoie de tine. Dacă Sarah era să se întoarcă spre mama ei pentru înţelegere, mama ei trebuia să fie acolo, pregătită, gata s-o înţeleagă sau să o ajute…

Uneori Ann îşi spusese: „Trebuie să fiu pregătită s-o văd într-o zi pe Sarah nefericită, dar chiar şi atunci nu trebuie să vorbesc decât dacă vrea ea să vorbesc”.

Ceea ce o îngrijorase în ultimul timp era tânărul acela înverşunat şi veşnic cârcotaş, Gerald Lloyd, şi faptul că

Sarah era tot mai absorbită de el. Acum se simţea mai liniştită la gândul că Sarah era despărţită de el măcar trei săptămâni şi avea să cunoască o mulţime de alţi tineri.

Da, acum că Sarah era în Elveţia, putea să şi-o scoată din minte şi să se relaxeze. Să se relaxeze aici, în patul ei confortabil, şi să se gândească ce să facă azi. Se distrase foarte bine la petrecerea de seara trecută. Dragul de James, atât de amabil, şi totuşi atât de plicticos, scumpul de el. Cu poveştile alea ale lui fără sfârşit! Zău aşa, când ajung la patruzeci şi cinci de ani, bărbaţii ar trebui să fie puşi să jure că nu mai spun deloc vreo poveste sau anectodă. Chiar nu-şi dau seama cât se pleoştesc prietenii lor când ei încep cu: „Nu ştiu dacă ţi-am spus vreodată, dar cândva mi s-a întâmplat un lucru curios…” şi aşa mai departe?

Fireşte, puteai să spui: „Da, James, mi-ai povestit deja de trei ori”. Şi atunci, bietul de el avea să arate atât de rănit! Nu, nu puteai să-i faci asta lui James.

Şi celălalt, Richard Cauldfield. El era mult mai tânăr, desigur, dar probabil că şi el avea să se apuce într-o zi să repete întruna poveşti lungi şi plictisitoare… Poate că… Nu, nu trebuia să gândească aşa. Era mai probabil ca el să înceapă să facă pe expertul, să devină didactic. Avea să aibă prejudecăţi, idei preconcepute. Avea să trebuiască să fie împuns, ironizat cu blândeţe… Poate că uneori avea să fie puţin absurd, dar era chiar un scump… un om singuratic… un om foarte singur… îi era milă de el. Era atât de derutat în viaţa asta modernă a Londrei! Se întrebă ce fel de slujbă avea el să obţină… în ziua de azi nu era atât de simplu. Probabil că avea să-şi cumpere ferma sau grădina şi să se stabilească la ţară.

Se întrebă dacă avea să-l mai întâlnească. În una din serile viitoare avea să-l invite pe James la cină, şi ar putea să-i sugereze să-l aducă şi pe Richard Cauldfield. Ar fi fost drăguţ – era limpede că se simţea singur. Şi avea să invite şi o femeie. Ar putea merge cu toţii la un teatru.

Ce zgomot făcea Edith! Era în camera de zi de alături, şi se auzea de parcă pusese o armată la treabă. Bufniturile, bubuiturile, şi din când în când vaietul ascuţit al aspiratorului. Trebuie că Edith se distra pe cinste.

La un moment dat, Edith băgă capul pe uşă. Era legată cu o basma la cap şi avea aerul exaltat al unei preotese care oficiază un ritual.

— Nu luaţi prânzul în oraş, nu-i aşa? M-am înşelat în privinţa ceţei. O să fie o zi frumoasă. N-am uitat de bucata aceea de cambulă. Dar dacă a ţinut până acum, ţine ea şi până diseară. Nu neg, frigiderele astea păstrează lucrurile, dar le şi iau gustul.

Ann se uită la Edith şi râse.

— Bine, bine, am să iau masa în oraş.

— Faceţi cum vreţi, fireşte, pe mine nu mă deranjează.

— Da, Edith, dar nu te omorî cu munca. De ce nu o iei pe doamna Hopper să te ajute, dacă vrei să faci curăţenie ca la carte?

— Doamna Hopper! Ce să spun! Ultima dată când a venit i-am dat să cureţe galeria aia frumoasă din alamă din faţa căminului, de la mama dumneavoastră. A lăsat-o toată numai pete. Femeile astea nu-s bune decât să spele linoleumul, ori oricine poate face asta. Ţineţi minte galeria aceea din oţel de la Applestream? Aia da, îţi lua ceva muncă. Pot să vă spun că îmi făcusem o mândrie din ea. În fine, şi aici aveţi câteva piese drăguţe de mobilă, şi se lustruiesc frumos. Păcat că sunt atât de multe dulapuri înzidite.

— E mai puţină muncă.

— Prea seamănă cu un hotel ca să-mi placă. Deci o să ieşiţi în oraş? Pot să scot toate carpetele.

— Pot să vin diseară aici? Sau ţi-ar plăcea să mă duc la hotel?

— Acum şi dumneavoastră, domnişoară Ann! Asta-i glumă? Apropo, tigaia aceea dublă pe care aţi cumpărat-o nu e

bună de nimic. În primul rând e prea mare, şi n-are nici forma cum trebuie. Vreau una ca cea veche a mea.

— Mă tem că nu se mai fac, Edith.

— Guvernul ăsta! spuse cu dezgust Edith. Cum a rămas cu farfuriile acelea de porţelan pentru sufleu pe care vi le-am cerut? Domnişoarei Sarah îi place ca sufleul să fie servit aşa.

— Am uitat de ele. Dar cred că pot să găsesc să cumpăr.

— Atunci rămâne aşa. Aveţi ceva de făcut.

— Zău, Edith! strigă Ann, exasperată. Parcă aş fi o fetiţă căreia îi spui să iasă şi să-şi cumpere o îngheţată.

— Trebuie să recunosc că faptul că domnişoara Sarah e plecată vă face să arătaţi mai tânără. Dar eu doar vă sugeram, doamnă, că dacă s-ar întâmpla să fiţi în vecinătatea Magazinelor Armatei şi Marinei, sau poate a lui John Barker's…

— Bine, Edith. Du-te şi distrează-te în camera de zi.

— Asta-i bună! spuse Edith jignită şi se retrase. Bufniturile şi bubuiturile reîncepură şi, la un moment dat, li se mai adăugă un sunet – glasul subţirel al lui Edith, intonând un imn religios deosebit de sumbru.

„Acesta e un tărâm al durerii şi supărării
Fără bucurie, fără soare, fără lumină.
Oh, Doamne, scaldă-ne în sângele Tău
Ca să putem jeli cum se cuvine.”

Ann se amuză în raionul de porţelanuri al Magazinelor Armatei şi Marinei. Se gândi că în ziua de azi, când atâtea lucruri erau făcute inestetic şi prost, era o uşurare să vezi ce porţelanuri bune şi pahare şi vase mai putea încă produce ţara asta.

Anunţurile de interdicţie „Numai pentru Export” nu-i stricară plăcerea de a aprecia vesela expusă în şiruri strălucitoare. Trecu la nivele pe care se aflau obiectele refuzate la export, în jurul cărora roiau mereu cumpărătoare cu ochii după vreo piesă atrăgătoare.

Azi Ann avu noroc. Chiar găsi un set pentru micul dejun, aproape complet, cu ceşti drăguţe şi largi dintr-o frumoasă ceramică maronie, cu modele. Preţul era rezonabil şi îl cumpără exact la timp. O altă femeie veni şi spuse tocmai când vânzătoarea nota adresa:

— Îl iau pe acesta.

— Îmi pare rău, doamnă, s-a vândut.

Ann spuse nesincer „Îmi pare tare rău”, şi se îndepărtă încântată de reuşita achiziţiei. Mai găsi şi nişte farfurii foarte drăguţe pentru sufleu, de mărime potrivită, dar de sticlă, nu de porţelan, şi speră ca Edith să le accepte fără să bombăne prea mult.

Din raionul de porţelanuri trecu în raionul de grădinărit. Jardiniera de la fereastra apartamentului stătea să se dezintegreze şi voia să comande alta.

Îi vorbea vânzătorului despre asta când auzi un glas în spatele ei.

— Bună dimineaţa, doamnă Prentice.

Se întoarse şi dădu cu ochii de Richard Cauldfield. Plăcerea lui la vederea ei era atât de evidentă, încât Ann nu putu să nu se simtă flatată.

— Să ne întâlnim tocmai aici! spuse Cauldfield. E chiar o coincidenţă minunată. Tocmai mă gândeam la dumneata.

— Ştii, aseară am vrut să te întreb unde locuieşti şi dacă aş putea să-ţi fac o vizită. Dar apoi m-am gândit că s-ar putea să crezi că e o impertinenţă din partea mea. Trebuie că ai atâţia prieteni, şi…

Ann îl întrerupse:

— Bineînţeles că trebuie să-mi faci o vizită. De fapt, mă gândeam să-l invit pe colonelul Grant la cină şi să-i propun să te aducă şi pe dumneata.

— Serios? Chiar aşa?

Nerăbdarea şi plăcerea erau atât de evidente încât Ann simţi o undă de compasiune. Bietul om, ce singur trebuie să fie! Zâmbetul lui fericit era cu adevărat copilăresc.

Ann spuse:

— Îmi comandam o jardinieră nouă. Într-un apartament, e singurul lucru care să-ţi dea iluzia de grădină. Dar dumneata ce cauţi aici?

— Mă uitam la incubatoare…

— Te gândeşti, totuşi, la pui.

— Într-un fel. Mă uitam la toate echipamentele avicole de ultimă oră. Am înţeles că clocitoarea asta electrică e ultimul exponat.

Porniră împreună spre ieşire. Richard Cauldfield spuse cu o grabă subită:

— Mă întreb… dacă n-ai vrea să iei masa cu mine… adică, dacă n-ai altceva de făcut.

— Mulţumesc. Mi-ar face mare plăcere. De fapt, Edith, servitoarea mea, s-a lansat într-o curăţenie de primăvară furibundă şi mi-a spus cu fermitate să nu mă duc acasă la prânz.

Richard Cauldfield arătă mai degrabă şocat şi deloc amuzat.

— Asta-i foarte obraznic, nu-i aşa?

— Edith e privilegiată.

— În tot cazul, să ştii, nu se face să răsfeţi servitorii.

„Mă dezaprobă”, se gândi amuzată Ann. Spuse cu blândeţe:

— N-am mulţi servitori de răsfăţat. Şi, oricum, Edith este mai mult o prietenă decât o servitoare. E la mine de foarte mulţi ani.

— Oh, înţeleg. Simţea că fusese pus la punct cu blândeţe, dar rămase la impresia lui. Femeia asta drăguţă şi blândă era terorizată de o slujnică tiranică. Nu era genul de femeie care să se apere singură. O fire prea dulce şi prea moale. Spuse vag: Curăţenie de primăvară? Acum se face?

— Nu chiar. Ar trebui în martie. Dar fiica mea e pentru câteva săptămâni în Elveţia, aşa că profităm de ocazie. Când e ea acasă, e prea multă vânzoleală.

— Cred că ţi-e dor de ea.

— Da.

— În ziua de azi se pare că fetelor nu le place să stea mult acasă. Îmi închipui că ţin mult să-şi trăiască viaţa lor.

— Nu chiar atât pe cât ţineau. Noutatea s-a tocit.

— Oh. E o zi frumoasă, nu-i aşa? Ai vrea s-o luăm pe jos prin parc, sau te-ar obosi?

— Tocmai voiam să-ţi propun asta.

Traversară Victoria Street, o luară printr-un pasaj îngust şi ieşiră în cele din urmă lângă staţia de metrou St James's Park. Cauldfield se uită la statuile lui Epstein.

— Vezi ceva la astea? Cum le poate numi cineva Artă?

— Oh, cred că poate. Chiar foarte bine.

— Doar nu îţi plac?

— Mie personal, nu. Eu sunt demodată şi continuă să-mi placă sculptura clasică şi lucrurile cu care am fost crescută să-mi placă. Dar asta nu înseamnă că gustul meu este cel corect. Sunt de părere că trebuie să fii educat să apreciezi noile forme de artă. Acelaşi lucru şi pentru muzică.

— Muzica! Nu poţi numi asta din ziua de azi muzică.

— Domnule Cauldfield, nu crezi că eşti cam îngust la minte?

El întoarse iute capul şi se uită la ea. Era îmbujorată, un picuţ nervoasă, dar ochii ei îi susţinură fără să clipească privirea.

— Sunt? Poate că sunt. Da, presupun că atunci când ai fost mult timp plecat, ai tendinţa să obiectezi la tot ce nu este strict cum ţi-l aminteşti. Zâmbi. Trebuie să te ocupi de mine.

Ann spuse repede:

— Oh, eu sunt teribil de demodată. Sarah râde adesea de mine. Dar consider că e păcat să… să… cum să spun? să-ţi închizi mintea pe măsură ce… ei bine, îmbătrâneşti. În primul rând, pentru că asta o să te facă să devii foarte plictisitor, şi apoi, s-ar putea să-ţi scape ceva care contează.

Richard merse în tăcere câteva clipe. Apoi spuse:

— Sună atât de absurd să te aud spunând că îmbătrâneşti! Eşti cea mai tânără persoană pe care am cunoscut-o în

ultimii ani. Mult mai tânără decât unele din fetele astea alarmante. Ele chiar mă înspăimântă.

— Da, şi pe mine mă înspăimântă puţin. Dar mereu le găsesc foarte prietenoase.

Ajunseră la St James's Park. Soarele era în înaltul cerului şi ziua era aproape călduroasă.

— Unde mergem?

— Să mergem să ne uităm la pelicani.

Urmăriră cu plăcere păsările şi discutară despre diversele specii de păsări de apă. Total relaxat şi în largul lui, Richard era copilăros şi firesc, un tovarăş fermecător. Vorbeau şi râdeau uimitor de fericiţi de compania celuilalt.

La un moment dat Richard întrebă:

— Vrei să ne aşezăm puţin la soare? N-o să-ţi fie frig, nu?

— Nu, mi-e chiar cald.

Se aşezară pe două scaune şi se uitară la apă. Cu coloritul ei rarefiat, scena semăna cu o stampă japoneză.

Ann spuse moale:

— Ce frumoasă poate fi Londra! Nu întotdeauna îţi dai seama de asta.

— Nu. E aproape o revelaţie.

Rămaseră tăcuţi câteva minute, apoi Richard spuse:

— Soţia mea spunea că nu e loc mai frumos ca Londra când vine primăvara. Spunea că mugurii verzi şi migdalii şi liliacul timpuriu au o mai mare semnificaţie pe fundalul de cărămidă şi mortar. Spunea că la ţară toatea astea se întâmplă de-a valma şi efectul e prea măreţ ca să-l poţi vedea cum trebuie. Dar într-o grădină de oraş primăvara vine peste noapte.

— Cred că avea dreptate.

Făcând un efort, Richard spuse fără să se uite la Ann:

— A murit… de mult.

— Ştiu. Mi-a spus colonelul Grant.

Richard se întoarse şi o privi.

— Ţi-a spus şi cum a murit?

— Da.

— Asta e ceva peste care n-am să trec niciodată. Mereu am să consider că eu am ucis-o.

Ann ezită un moment, apoi spuse:

— Înţeleg ce simţi. În locul dumitale, şi eu aş simţi la fel. Dar nu e adevărat, să ştii.

— E adevărat.

— Nu. Nu din punctul de vedere al unei femei. Responsabilitatea de a accepta acel risc este a femeii. Face parte din… din dragostea ei. Ea vrea copilul, nu uita. Soţia dumitale a… vrut copilul?

— Oh, da. Aline era foarte fericită pe tema asta. Şi eu la fel. Era o fată puternică şi sănătoasă. Părea să nu existe nici un motiv ca lucrurile să meargă rău.

— Îmi pare tare rău…

— A trecut mult timp.

— A murit şi copilul?

— Da. Ştii, într-un fel mă bucur de asta. Simt că i-aş fi purtat pică bietului micuţ. Mi-aş fi amintit mereu preţul plătit pentru viaţa lui.

— Povesteşte-mi despre soţia dumitale.

Stând acolo, în soarele palid de iarnă, el îi povesti despre Aline. Ce drăguţă era şi cât de veselă. Şi cum dintr-o dată cădea pe gânduri şi el se întreba la ce se gândea ea şi de ce plutea atât de departe.

O dată se întrerupse şi spuse mirat:

— N-am mai vorbit nimănui, de ani de zile, despre ea.

— Continuă.

Totul fusese atât de scurt – prea scurt. O logodnă de trei luni, căsătoria – „obişnuitul tamtam, noi n-am vrut, dar mama ei a insistat”. Îşi petrecuseră luna de miere în Franţa, vizitând castelele de pe Loira. Erau cu maşina.

— Ştii, era nervoasă în maşină. Îşi ţinea mâna pe genunchiul meu. Asta părea să-i dea încredere. Nu ştiu de ce era nervoasă. Nu avusese niciodată un accident. Se opri, făcu o pauză, apoi continuă: Uneori, după ce se întâmplase totul, îi mai simţeam mâna când eram la volan acolo, în

Burma… Mi se părea incredibil că a plecat pur şi simplu din viaţă…

Da, se gândi Ann, aşa ţi se pare – incredibil. Aşa simţise şi ea legat de Patrick. Trebuia să fie undeva. Trebuia să fie în stare s-o facă să-i simtă prezenţa. Nu putea dispărea pur şi simplu nelăsând nimic în urmă. Prăpastia aceea îngrozitoare între cei morţi şi cei vii!

Richard continuă. Îi povesti despre căsuţa pe care o găsiseră într-o vâlcea, cu o tufă de liliac şi un păr.

Apoi, când ajunse cu chiu cu vai la sfârşitul povestirii, rosti iar mirat:

— Nu ştiu de ce ţi-am povestit toate astea…

Dar ştia. Când o întrebase pe Ann dacă nu avea nimic împotrivă să ia masa la clubul lui – „Există un fel de anexă pentru doamne, parcă… sau preferi să mergem la un restaurant?” – şi când ea îi spusese că prefera clubul şi se ridicară şi porniră către Pall Mall, ştia deja, deşi nu voia să o recunoască.

Aceasta era despărţirea lui de Aline, aici în frumuseţea nepământească şi rece a parcului în iarnă.

Avea s-o lase aici, lângă lac, cu ramurile golaşe ale copacilor profilându-se pe cer.

Pentru ultima dată, îi adusese la viaţă tinereţea şi tăria şi soarta tristă. Era o tânguire, un bocet, un imn de preţuire – poate un pic din fiecare.

Dar, de asemenea, o înmormântare.

O lăsă pe Aline acolo în parc şi ieşi pe străzile Londrei cu Ann.

Capitolul IV

— Doamna Prentice e acasă? întrebă Laura Whitstable.

— În momentul de faţă, nu. Dar îmi închipui că nu mai întârzie mult. Doriţi să intraţi şi să o aşteptaţi, doamnă? Ştiu că voia să vă vadă.

Edith se dădu respectuoasă la o parte, făcându-i loc Laurei Whitstable să intre.

Aceasta din urmă spuse:

— Am să aştept un sfert de oră. A trecut ceva timp de când n-am mai văzut-o.

— Da, doamnă.

Edith o conduse în camera de zi şi îngenunche să aprindă focul. Doamna Laura se uită în jur şi scoase o exclamaţie:

— Văd că aţi schimbat locul mobilei. Biroul acela era înainte în colţ. Şi canapeaua e mutată.

— Doamna Prentice s-a gândit că ar fi plăcut să facă o schimbare, spuse Edith. Am intrat aici într-o zi şi am găsit-o împingând lucrurile şi târându-le prin cameră. „Oh, Edith, mi-a spus ea, nu crezi că încăperea arată mult mai bine aşa? E mai mult spaţiu”. Ei bine, eu una n-am văzut nici o îmbunătăţire, dar fireşte că nu i-am spus-o. Doamnele au fanteziile lor. Tot ce am spus a fost: „Acum nu vă apucaţi să vă spetiţi cu mutatul, doamnă. Ridicatul şi greutatea nu fac deloc bine la măruntaie, şi odată ce au luat-o din loc, nu se mai duc înapoi aşa de uşor”. Ştiu de la cumnata mea. S-a luptat cu grătarul de la fereastră şi a rămas pe canapea pentru restul zilelor ei.

— Probabil absolut inutil, spuse doamna Laura ferm. Slavă Domnului că ne-am lepădat de ideea că zăcutul pe canapea este panaceul pentru toate bolile.

— Acum nici nu te mai lasă să-ţi iei luna aia după naştere, spuse cu dezaprobare Edith. Pe sărmana mea nepoată au făcut-o să se dea jos din pat în a cincea zi.

— Acum suntem o rasă mult mai sănătoasă decât eram înainte.

— Aşa sper, spuse sumbru Edith. Când eram copil eram teribil de delicată. Nici nu credeau că am să trăiesc. Aveam crize de leşin şi nişte spasme ceva de groază. Iar iarna mă făceam albastră, frigul mi se punea la inimă.

Neinteresată de fostele boli ale lui Edith, doamna Laura trecea în revistă camera rearanjată.

— Cred că e o schimbare în bine, spuse ea. Doamna Prentice a avut dreptate. Mă mir că n-a făcut-o mai înainte.

— Facerea cuibului, spuse Edith cu semnificaţie.

— Poftim?

— Facerea cuibului. Am văzut la păsări. Aleargă de colo-colo cu crenguţa în cioc.

— Oh.

Cele două femei se uitară una la alta. Fără să schimbe o vorbă, păreau să se gândească la acelaşi lucru. Doamna Laura întrebă cu nonşalanţă:

— L-ai văzut des în ultimul timp pe colonelul Grant?

Edith clătină din cap.

— Sărmanul domn! spuse ea. Dacă vreţi să ştiţi părerea mea, a fost scos de la porţie. Era un domn cumsecade, adăugă ea, punându-l la trecut ca într-un epitaf. Oh, în fine.

În timp ce părăsea camera, spuse:

— Ştiu eu pe cineva căruia nu o să-i placă aşa cum e camera acum, şi aceea e domnişoara Sarah. Ei nu-i plac schimbările.

Laura Whitstable îşi înălţă sprâncenele. Apoi trase o carte de pe o etajeră şi o răsfoi absentă.

La un moment dat auzi zgomotul unei chei în broască şi uşa apartamentului se deschise. În micul vestibul răsunară vesele glasul lui Ann şi al unui bărbat.

Ann spuse:

— Oh, poşta. Ah, uite o scrisoare de la Sarah.

Intră în camera de zi cu scrisoarea în mână şi se opri, brusc, pe moment derutată.

— Vai, Laura, ce plăcere să te văd! Se întoarse spre bărbatul care o urmase în cameră. Domnul Cauldfield, doamna Laura Whitstable.

Laura îl cântări rapid.

Un tip convenţional. Putea fi încăpăţânat. Cinstit. Bun. Fără umor. Sensibil, probabil. Foarte îndrăgostit de Ann.

Începu să discute cu el în felul ei deschis.

Ann murmură: „Am să-i spun lui Edith să ne aducă ceaiul” şi ieşi din cameră.

— Pentru mine nu, draga mea, strigă după ea doamna Laura. E aproape şase.

— Ei bine, Richard şi eu vrem ceai, am fost la un concert. Tu ce bei?

— Coniac şi sifon.

— Foarte bine.

Doamna Laura întrebă:

— Eşti pasionat de muzică, domnule Cauldfield?

— Da. Îmi place mai ales Beethoven.

— Tuturor englezilor le place Beethoven. Pe mine mă adoarme, îmi pare rău s-o spun, dar e drept că nu sunt deosebit de melomană.

— O ţigară, doamna Laura? Cauldfield îi oferi tabachera.

— Nu, mulţumesc, eu fumez numai trabuc. Adăugă uitându-se la el cu isteţime: Aşadar eşti genul de bărbat care preferă ceaiul unui pahar de sherry sau cocteil la ora şase?

— Nu, nu cred. Nu mă omor după ceai. Dar se pare că lui Ann îi convine… Se întrerupse. Asta sună absurd!

— Deloc. Dai dovadă de perspicacitate. Nu vreau să spun că Ann nu bea cocteiluri sau sherry, bea, dar e genul de femeie care arată cel mai bine în spatele tăvii de ceai – o tavă pe care se află argintărie georgiană veche şi frumoasă şi ceşti şi farfurioare de porţelan fin.

Richard era încântat.

— Câtă dreptate aveţi!

— O cunosc pe Ann de foarte mulţi ani. Ţin foarte mult la ea.

— Ştiu. Mi-a vorbit des de dumneavoastră. Şi, bineînţeles, vă cunosc şi din alte surse.

Doamna Laura îi dărui un rânjet vesel.

— Oh, da, sunt una din cele mai cunoscute femei din Anglia. Mereu prin comitete, sau expunându-mi punctele de vedere la radio, sau pronunţându-mă în general asupra a ce e bine pentru umanitate. În orice caz, îmi dau foarte bine seama de un lucru şi anume că indiferent ce realizezi în viaţă este foarte puţin şi întotdeauna putea fi foarte uşor realizat de altcineva.

— Ei, haideţi! protestă Richard. Oare nu e o concluzie foarte deprimantă?

— N-ar trebui să fie. În spatele efortului întotdeauna ar trebui să stea modestia.

— Nu cred că sunt de acord cu dumneavoastră.

— Nu?

— Nu. Cred că dacă un bărbat (sau o femeie, desigur) e să realizeze vreodată ceva care merită, prima condiţie este să creadă în el.

— De ce?

— Ei, haideţi, doamnă Laura, de bună seamă…

— Eu sunt de moda veche. Eu prefer ca un om să se cunoască pe sine şi să aibă credinţă în Dumnezeu.

— Cunoaştere, credinţă, nu sunt deloc acelaşi lucru?

— Scuză-mă, nu sunt deloc acelaşi lucru. Una din teoriile mele preferate (total irealizabile, desigur, asta-i partea frumoasă la teorii) este că fiecare ar trebui să-şi petreacă o lună pe an în mijlocul deşertului. Să se instaleze lângă o fântână, fireşte, şi o grămadă de provizii de curmale sau ce s-o mânca în deşert.

— Ar putea fi foarte plăcut, spuse Richard zâmbind. Eu aş stipula şi câteva din cele mai bune cărţi din lume, totuşi.

— Ah, dar tocmai asta e. Fără cărţi. Cărţile sunt un drog ce crează dependenţă. Având suficientă mâncare şi băutură şi nimic, absolut nimic, de făcut, până la urmă ai să ai toate şansele să faci cunoştinţă cu tine însuţi.

Richard zâmbi neîncrezător.

— Nu credeţi că majoritatea din noi ne cunoaştem destul de bine?

— Categoric nu cred. În ziua de azi n-ai timp să-ţi recunoşti decât caracteristicile mai plăcute.

— De ce vă certaţi? întrebă Ann intrând cu un pahar în mână. Poftim coniacul, Laura. Imediat vine şi Edith cu ceaiul.

— Îmi expuneam teoria meditaţiei în deşert, spuse Laura.

— Asta-i una din găselniţele Laurei, spuse râzând Ann. Stai în deşert şi nu faci nimic şi descoperi cât de groaznic eşti în realitate!

— Trebuie ca toţi să fie groaznici? întrebă sec Richard. Ştiu că psihologii aşa spun, dar oare de ce?

— Pentru că dacă ai timp doar să cunoşti o parte din tine, vei selecţiona partea cea mai plăcută, spuse prompt Laura.

— Prea bine, Laura, dar după ce stai în deşert şi descoperi cât de îngrozitor eşti, la ce îţi foloseşte? Ai să fii în stare să te schimbi?

— Extrem de puţin probabil, aş zice, dar măcar asta îţi dă o idee privitor la ce e probabil să faci în anumite împrejurări, şi chiar mai important, de ce o faci.

— Dar nu poţi să-ţi imaginezi foarte bine ce e probabil să faci în anumite împrejurări? Vreau să spun, trebuie neapărat să fii acolo?

— Oh, Ann, Ann! Gândeşte-te la un om care îşi tot repetă în gând ce o să-i spună şefului lui, iubitei lui, vecinului de peste drum. În mintea lui totul e limpede stabilit, iar apoi când vine momentul, fie are limba împiedicată, fie spune cu totul altceva! Oamenii care în secret sunt absolut siguri că pot face faţă oricărei urgenţe sunt cei care îşi pierd capul complet, în timp ce cei care se tem că nu vor face faţă se surprind pe ei înşişi preluând în întregime controlul situaţiei.

— Da, dar asta nu e deloc cinstit. Tu vrei să spui acum că oamenii repetă conversaţii şi acţiuni imaginare aşa cum le-ar plăcea lor să fie. Probabil că ei ştiu prea bine că în realitate n-or să se întâmple. Dar eu cred că, în esenţă, omul ştie foarte bine care îi sunt reacţiile şi ce caracter are.

Doamna Laura îşi ridică mâinile.

— Oh, draga mea copilă! Aşadar tu crezi că o cunoşti pe Ann Prentice. Mira-m-aş.

Edith intră cu ceaiul.

— Nu cred că sunt deosebit de plăcută, spuse Ann zâmbind.

— Uitaţi scrisoarea de la domnişoara Sarah, doamnă. Aţi lăsat-o în dormitor.

— Mulţumesc, Edith.

Ann puse pe farfurie scrisoarea încă nedeschisă. Doamna Laura îi aruncă o privire rapidă.

Richard Cauldfield îşi bău destul de repede ceaşca de ceai şi apoi se scuză şi plecă.

— Are mult tact, spuse Ann. S-a gândit că avem ceva de discutat.

Doamna Laura îşi privi cu atenţie prietena. Era foarte surprinsă de schimbarea petrecută cu Ann. Aspectul plăcut al lui Ann înflorise într-un gen de frumuseţe. Laura mai văzuse asta şi cunoştea cauza. Ann era îndrăgostită. Ce nedrept era, reflectă Laura, că femeile îndrăgostite arătau înfloritoare, iar bărbaţii îndrăgostiţi arătau ca o oaie deprimată.

— Ce-ai mai făcut în ultimul timp, Ann? întrebă ea.

— Oh, nu ştiu. Am pierdut vremea. Nimic mai mult.

— Richard Cauldfield e un prieten nou, nu-i aşa?

— Da. L-am cunoscut acum vreo zece zile. Ne-am întâlnit la cina oferită de James Grant.

Îi povesti Laurei câte ceva despre Richard şi sfârşi întrebând cu naivitate:

— Îţi place, nu-i aşa?

Laura, care încă nu se hotărâse dacă îl plăcea sau nu pe Richard Cauldfield, răspunse prompt:

— Da, foarte mult.

— Consider că a avut o viaţă tristă, să ştii.

Doamna Laura auzise de multe ori fraza asta. Îşi înăbuşi un zâmbet şi întrebă:

— Ce veşti de la Sarah?

Chipul lui Ann se lumină.

— Oh, Sarah se distrează copios. Au avut zăpadă din belşug, şi se pare că nimeni nu şi-a rupt nimic.

Doamna Laura spuse sec că Edith avea să fie dezamăgită. Râseră amândouă.

— Scrisoarea asta e de la Sarah. Te deranjează dacă o deschid?

— Bineînţeles că nu.

Ann rupse plicul şi citi scrisoarea scurtă. Râse cu afecţiune şi îi întinse scrisoarea Laurei.

Dragă mamă, Zăpada e grozavă. Toată lumea spune că e cel mai bun sezon din câte au fost. Lou a dat testul, dar din nefericire nu a trecut. Roger face mult antrenament cu mine – e foarte drăguţ din partea lui pentru că el e un as în lumea schiului. Jane spune că el are ceva pentru mine, dar eu nu cred. Cred că e vorba doar de o plăcere sadică să mă vadă aterizând în troiene. E aici şi lady Cronsham cu americanul acela groaznic. Sunt foarte zgomotoşi. Mi-a cam căzut cu tronc unul din ghizi – incredibil de arătos – dar, din păcate, e obişnuit ca toate să fie moarte după el, aşa că eu îl las rece. Cel puţin am învăţat să valsez pe gheaţă.

Ţie cum îţi mai merge, iubito? Sper că ieşi mult în oraş cu toţi prietenii tăi. Să nu mergi prea departe cu bătrânul colonel, lui îi sticlesc ochii câteodată. Ce mai face profesorul?

Ţi-a mai povestit în ultimul timp vreun obicei de nuntă primitiv? Ne vedem curând.

Cu dragoste, Sarah.

Doamna Laura înapoie scrisoarea.

— Da, Sarah pare să se distreze… Presupun că profesorul este arheologul ăla, prietenul tău.

— Da, Sarah mereu mă împunge în legătură cu el. Chiar aveam de gând să-l invit la masă, dar am fost foarte ocupată.

— Da, chiar pari să fi fost ocupată. Deci n-ai pierdut timpul, cum spuneai.

Ann împăturea şi despăturea scrisoarea de la Sarah. Oftă.

— Of, Doamne.

— De ce „Of, Doamne”, Ann?

— Cred că pot să-ţi spun. Oricum, probabil că ai ghicit. Richard Cauldfield mi-a cerut să mă mărit cu el.

— Când a fost asta?
— Oh, chiar azi.
— Şi ai să te măriţi?
— Aşa cred… De ce oi fi spus asta? Bineînţeles că mă mărit.
— Repede lucrat, Ann!
— Vrei să spui că nu-l cunosc de suficient timp? Oh, dar amândoi suntem foarte singuri.
— Iar tu chiar cunoşti multe despre el – prin colonelul Grant. Mă bucur mult pentru tine, draga mea. Arăţi foarte fericită.
— Îmi închipui că ţi se pare o prostie, Laura, dar chiar îl iubesc foarte mult.
— De ce mi s-ar părea o prostie? Da, se vede că îl iubeşti.
— Şi el mă iubeşte.
— Şi asta se vede. Niciodată n-am văzut un bărbat să semene atât de mult cu o oaie.
— Richard nu seamănă cu o oaie!
— Un bărbat îndrăgostit întotdeauna seamănă cu o oaie. Se pare că e vreo lege a naturii.
— Dar îl placi, Laura? insistă Ann.
De data asta doamna Laura nu mai răspunse atât de repede. Spuse fără grabă:
— E genul de om foarte simplu, să ştii, Ann.
— Simplu? Poate. Dar nu-i ăsta un lucru plăcut?
— Ar putea avea şi inconveniente. Şi este un om sensibil, ultrasensibil.
— Eşti foarte perspicace că ţi-ai dat seama de asta. Unii nu şi-ar fi dat seama.
— Eu nu sunt „unii”. Ezită o clipă, apoi întrebă: I-ai spus lui Sarah?
— Nu, fireşte că nu. Ţi-am spus ţie. S-a întâmplat abia azi.
— Eu mă refeream… I-ai pomenit de el în scrisorile tale, ai pavat drumul, ca să zic aşa?
— Nu… nu chiar. Adăugă după o scurtă pauză: Va trebui să-i scriu şi să-i spun.

— Da.
— Nu crezi că pe Sarah o va deranja foarte tare, nu-i aşa?
— E greu de spus.
— Ea este întotdeauna foarte dulce cu mine. Nimeni nu ştie cât de dulce poate fi Sarah fără să spună un cuvânt. Desigur… presupun… Se uită rugătoare la prietena ei. Poate o să i se pară comic.
— Foarte posibil. Te deranjează?
— Oh, pe mine nu mă deranjează. Dar pe Richard îl va deranja.
— Da… da. Ei bine, Richard va trebui să înghită găluşca, nu-i aşa? Dar eu în mod categoric aş anunţa-o pe Sarah înainte să se întoarcă acasă. Apropo, când vă gândiţi să vă căsătoriţi?
— Richard vrea să ne căsătorim cât mai repede. Şi nici nu avem de ce să aşteptăm, nu?
— Aşa-i. Cu cât vă căsătoriţi mai repede cu atât mai bine, aş spune.
— E un adevărat noroc, Richard tocmai şi-a găsit o slujbă la Hellner Bros. Îl cunoştea pe unul din asociaţi din Burma, din timpul războiului. Mare noroc, nu-i aşa?
— Se pare că totul merge ca pe roate, draga mea. Repetă cu blândeţe: Mă bucur mult pentru tine.
Ridicându-se, Laura Whitstable se duse la Ann şi o sărută.
— Ei, hai, ce-i cu fruntea asta încreţită?
— Mă gândeam la Sarah… sper să nu se supere.
— Draga mea Ann, a cui viaţă trăieşti tu, a ta sau a lui Sarah?
— A mea, fireşte, dar…
— Dacă Sarah se supără, n-are decât! O să-i treacă. Ea te iubeşte, Ann.
— Oh, ştiu.
— Nu e deloc convenabil să fii iubit. Aproape toată lumea a descoperit asta, mai devreme sau mai târziu. Cu cât te iubesc mai puţin, cu atât vei avea mai puţin de suferit. Ce noroc pe mine că majoritatea oamenilor nu poate să mă

sufere deloc, iar restul simte pentru mine doar o indiferenţă binevoitoare.

— Nu-i adevărat, Laura. Eu…

— La revedere, Ann. Şi nu-l forţa pe Richard al tău să spună că mă place. În realitate a prins o repulsie violentă faţă de mine.

În seara aceea, la un dineu, savantul care stătea lângă Laura Whitstable fu cuprins de ciudă când, la sfârşitul expunerii lui cu privire la o inovaţie ce avea să revoluţioneze terapia de şoc, constată că ea îl fixa cu nişte ochi goi.

— Nu m-aţi ascultat! exclamă el cu reproş.

— Scuză-mă, David. Mă gândeam la o mamă şi o fiică.

— Ah, un caz!

— Nu, nu e un caz. Prietene.

— Una din mamele astea posesive, presupun.

— Nu, spuse Laura. În cazul de faţă fiica e posesivă.

Capitolul V

— Ann, draga mea, spuse Geoffrey Fane. Te felicit… sau ce s-o spune în ocaziile astea. Aă. H'm. E un tip norocos, dacă pot să spun aşa… da, un tip foarte norocos. Nu l-am întâlnit până acum, nu-i aşa? Nu-mi amintesc numele.

— Nu, şi eu l-am cunoscut doar acum câteva săptămâni.

Profesorul Fane se uită miop la ea pe deasupra ochelarilor cum îi era obiceiul.

— Vai de mine! spuse el dezaprobator. Toată treaba asta nu e prea pripită? Prea impetuoasă?

— Nu, nu cred.

— La tribul matawayala există o perioadă de curtare de cel puţin un an şi jumătate…

— Trebuie să fie un popor foarte precaut. Eu credeam că sălbaticii se supun impulsurilor primitive.

— Matawayalezii sunt departe de a fi sălbatici, spuse Geoffrey Fane cu un glas şocat. Au o cultură foarte deosebită. Ritualurile lor de nuntă sunt ciudat de complicate. În ajunul ceremoniei, prietenele miresei… ăă…

hum… mă rog, poate ar fi mai bine să nu intru în amănunte. Dar e foarte interesant şi pare să sugereze că odinioară ritualul sacru de nuntă al Marii Preotese… nu, chiar nu trebuie să povestesc mai departe. Acum despre cadoul de nuntă. Ce ţi-ar plăcea drept cadou de nuntă, Ann?

— Nu e deloc nevoie să-mi oferi un cadou de nuntă, Geoffrey.

— De regulă se dă un obiect de argint, nu-i aşa? Parcă îmi amintesc că am cumpărat o cană de argint – nu, nu, asta a fost pentru un botez. Linguriţe, poate? Ah, am găsit! O vază pentru trandafiri. Dar, Ann, draga mea, cunoşti ceva despre tipul ăsta? Adică, au garantat pentru el câţiva prieteni comuni şi aşa mai departe? Pentru că în ziua de azi citeşti despre atâtea lucruri!

— Nu m-a agăţat la capul podului, şi nu mi-am asigurat viaţa în favoarea lui.

Geoffrey Fane se chiorî din nou la ea şi fu uşurat să constate că râdea.

— Asta-i foarte bine, foarte bine. Mă temeam că te-ai supărat pe mine. Dar omul trebuie să fie atent. Şi ce zice fetiţa de asta?

Chipul lui Ann se înnegură o clipă.

— I-am scris lui Sarah – e în Elveţia – dar n-am primit nici un răspuns. Fireşte, numai de scris nu are ea timp, dar mă aşteptam… Se întrerupse.

— E greu să ţii minte să răspunzi la scrisori. Mie mi-e tot mai greu. Am fost invitat să ţin o serie de conferinţe la Oslo, în martie. Aveam de gând să răspund. Am uitat de tot. Abia ieri am găsit scrisoarea în buzunarul unei haine vechi.

— Totuşi, mai e timp berechet, îl consolă Ann.

Geoffrey Fane îşi întoarse cu tristeţe ochii miopi spre ea.

— Dar invitaţia era pentru martie trecut, draga mea Ann.

— Vai de mine… dar, Geoffrey, cum a putut să stea o scrisoare atâta timp într-un buzunar?

— Era o haină a mea foarte veche. O mânecă aproape că i se desprinsese. Asta o făcea să fie incomodă la purtat. Am…

ăă… am lăsat-o deoparte.
— Cineva ar trebui să aibă grijă de tine, Geoffrey.
— Prefer să nu fiu îngrijit. Am avut cândva o menajeră foarte harnică, bucătăreasă excelentă, dar avea damblaua ordinii. Mi-a aruncat însemnările despre aducătorii de ploaie din tribul bulyano. O pierdere ireparabilă. Scuza ei a fost că erau în căldarea cu cărbuni, dar eu i-am spus: „O căldare cu cărbuni nu e un coş de hârtii, doamnă… doamnă…” cum o fi chemat-o. Mă tem că femeile n-au deloc simţul proporţiei. Ele dau o importanţă absurdă curăţeniei, pe care o realizează ca pe un ritual.
— Unii spun că este, nu-i aşa? Laura Whitstable – o cunoşti, desigur – mă îngrozeşte cu semnificaţia sinistră pe care pare să o atribuie celor care se spală pe gât de două ori pe zi. Aparent, cu cât eşti mai murdar, cu atât ai inima mai pură!
— Z-zău? Ei bine, trebuie să plec. Oftă. Ai să-mi lipseşti, Ann, ai să-mi lipseşti mai mult decât pot spune.
— Dar nu mă pierzi, Geoffrey. Nu plec nicăieri. Richard are o slujbă în Londra. Sunt sigură că o să-l placi.
Geoffrey Fane oftă din nou.
— Nu va fi acelaşi lucru. Nu, când o femeie drăguţă se mărită cu altul… Îi strânse mâna uşor. Ai însemnat mult pentru mine, Ann. Aproape că mi-am permis să sper… dar nu, nu se putea. Eu sunt un babalâc senil. Nu, te-ai fi plictisit. Dar îţi sunt foarte devotat, Ann; şi îţi doresc din toată inima să fii fericită. Ştii de ce mi-ai amintit întotdeauna? De versurile acelea din Homer.
Cită cu plăcere şi îndelung din greacă.
— Gata, spuse el, zâmbind.
— Mulţumesc, Geoffrey. Nu ştiu ce înseamnă…
— Înseamnă că…
— Nu, nu-mi spune. Nu poate fi tot atât de drăguţ precum sună. Ce limbă frumoasă e greaca! La revedere, dragul meu Geoffrey, şi mulţumesc… Nu-ţi uita pălăria – asta nu-i

umbrela ta, e umbrela de soare a lui Sarah… şi… stai o clipă – uite-ţi servieta.

Închise uşa după el.

Edith scoase capul pe uşa bucătăriei.

— Neajutorat ca un prunc, nu-i aşa? spuse ea. Şi totuşi nu e ramolit. E tare deştept în domeniul lui, aş zice. Totuşi eu cred că triburile alea după care e atât de mort au nişte minţi scârboase. Statueta aia de lemn pe care v-a adus-o am pus-o în fundul dulapului cu aşternuturi. Trebuie lustruită ca lumea. Şi totuşi, bătrânul profesor n-are gânduri urâte în cap. Şi nici nu-i atât de bătrân.

— Are patruzeci şi cinci de ani.

— Ca dumneavoastră. Toată învăţătura asta l-a chelit. Nepotul meu şi-a pierdut tot părul când a avut friguri. Era chel ca un ou. Cu toate astea, după un timp i-a crescut la loc. Aţi mai primit două scrisori.

Ann le luă.

— Scrisoare returnată? Se schimbă la faţă. Oh, Edith, asta-i scrisoarea către Sarah. Ce proastă sunt! Am scris adresa hotelului, dar nu şi localitatea. Nu ştiu ce se întâmplă cu mine în ultimul timp.

— Eu ştiu, spuse cu subînţeles Edith.

— Fac cele mai stupide lucruri… Astălaltă e de la Laura… oh, ce drăguţ din partea ei… trebuie s-o sun.

Intră în camera de zi şi formă numărul.

— Laura? Tocmai am primit scrisoarea ta. Eşti nemaipomenit de dulce. Nimic nu mi-ar plăcea mai mult ca Picasso, întotdeauna mi-am dorit un Picasso. Am să-l atârn deasupra biroului. Eşti foarte bună cu mine. Oh, Laura, am fost atât de idioată! I-am scris lui Sarah povestindu-i tot, iar acum scrisoarea mea s-a întors. Am scris doar Hotel des Alpes, Elveţia. Poţi să crezi că sunt atât de proastă?

Glasul profund al doamnei Laura spuse:

— H'm, interesant.

— Ce vrei să spui prin „interesant”?

— Exact ce am spus.

— Îţi cunosc tonul ăsta. Baţi tu undeva. Sugerezi că, de fapt, n-am vrut ca Sarah să primească scrisoarea mea. Asta e teoria ta enervantă precum că toate greşelile sunt, în realitate, deliberate.

— Nu e în mod special teoria mea.

— Mă rog, dar nu-i adevărat! Numai mâine nu-i poimâine, şi Sarah vine acasă şi nu ştie nimic şi va trebui să-i spun în atâtea cuvinte, ceea ce va fi mult mai stânjenitor. Pur şi simplu n-am să ştiu cu ce să încep.

— Da, de asta n-ai vrut ca Sarah să primească scrisoarea.

— Dar am vrut! Nu fi nesuferită.

La celălalt capăt al firului se auzi un chicotit.

Ann spuse supărată.

— Oricum, e o teorie ridicolă! Chiar adineauri a fost aici Geoffrey Fane. Tocmai a găsit o invitaţie să conferenţieze la Oslo în martie trecut, pe care a rătăcit-o acum un an. Îmi închipui că ai să spui că a rătăcit-o intenţionat.

— Voia să conferenţieze la Oslo?

— Cred… ei bine, nu ştiu.

Laura spuse pe un ton răutăcios „Interesant” şi închise.

Richard Cauldfield cumpără de la florăria din colţ un buchet de narcise galbene.

Era într-o stare de spirit fericită. După primele îndoieli, se acomodase cu noua lui slujbă. Şeful lui, Merrick Hellener, era înţelegător, şi prietenia lor, începută în Burma, se dovedi să dureze şi în Anglia. Slujba nu era de domeniu tehnic. Era o slujbă administrativă în care cunoaşterea Burmei şi a Orientului constituia un avantaj. Richard nu era un om sclipitor, dar era conştiincios, muncitor şi avea mult bun simţ.

Descurajarea pe care o simţise la început la întoarcerea în Anglia era uitată. Începea o viaţă nouă, şi soarta îi surâdea.

Nu era zi în care să nu se minuneze că Ann ţinea la el. Ce dulce era, ce blândă, ce atrăgătoare! Şi totuşi, uneori, când el dădea verdicte oarecum dogmatice, ridica privirea şi o vedea uitându-se la el cu un zâmbet ştrengăresc. Nu prea

fusese obişnuit să fie luat în râs, şi la început nu fu sigur că îi plăcea lucrul ăsta, dar până la urmă trebui să admită că, venit din partea lui Ann, nu-l deranja deloc, ba chiar îl distra.

Când Ann întreba: „Nu suntem prea preţioşi, iubitule?”, la început se încrunta, iar apoi râdea şi el şi spunea: „Presupun că am făcut pe deşteptul un pic”. O dată îi spusese: „Eşti foarte bună cu mine, Ann. Mă faci să fiu mult mai uman”.

Iar ea spusese repede: „Amândoi suntem buni unul cu celălalt”.

— Eu nu pot să fac mare lucru pentru tine, decât să am grijă de tine.

— Nu mă dădăci prea mult. Nu-mi încuraja slăbiciunea.

— Slăbiciunea? N-ai aşa ceva.

— Ba da, Richard. Îmi place ca oamenii să fie mulţumiţi de mine. Nu-mi place să zgândăr lumea, nu-mi plac certurile, nici tevatura.

— Slavă Domnului! N-aş fi suportat să am o soţie certăreaţă, mereu cu capsa pusă. Asta admir eu cel mai mult la tine, Ann, faptul că eşti întotdeauna blândă şi binedispusă. Doamne, ce fericiţi vom fi!

— Da, cred că vom fi.

Richard, îşi zise ea, se schimbase foarte mult de când îl cunoscuse. Nu mai avea aerul acela agresiv al omului care e mereu în defensivă. Era, cum el însuşi spusese, mult mai uman. Mai sigur pe el şi, de aceea, mai tolerant şi mai prietenos.

Richard intră în bloc. Apartamentul lui Ann era la etajul al treilea. După ce fu salutat cu politeţe de către portar, care de acum îl cunoştea bine, luă liftul.

Uşa îi fu deschisă de Edith, şi o auzi pe Ann întrebând precipitat în capătul culoarului:

— Edith, Edith, nu mi-ai văzut poşeta? Nu ştiu unde am pus-o.

— Bună ziua, Edith, spuse Cauldfield şi intră.

Niciodată nu se simţea în largul lui în prezenţa lui Edith şi încerca să mascheze faptul printr-o bonomie exagerată, care nu suna prea firesc.

— Bună ziua, domnule, spuse respectuoasă Edith.

— Edith! Glasul lui Ann striga din dormitor. Nu auzi? Vino odată!

Ieşi pe culoar tocmai când Edith spunea:

— A venit domnul Cauldfield, doamnă.

— Richard? Ann înaintă surprinsă spre el. Îl trase în camera de zi spunându-i peste umăr lui Edith: Trebuie să-mi găseşti poşeta aia. Vezi dacă n-am lăsat-o în camera lui Sarah.

— Mai rămâne să vă mai pierdeţi capul, spuse Edith şi se îndepărtă.

Richard se încruntă. Limba slobodă a lui Edith i se părea o lipsă de decenţă. În urmă cu cincisprezece ani servitorii nu vorbeau aşa.

— Richard, nu te aşteptam azi. Parcă rămăsese să vii la masă mâine.

Arăta derutată, uşor stingherită.

— Mi s-a părut mult până mâine, spuse el, zâmbind. Ţi-am adus astea.

În timp ce îi dădea narcisele şi ea exclamă de încântare, observă deodată că încăperea era deja plină de flori.

— Arăţi foarte festivă, spuse el.

— Bineînţeles. Azi vine Sarah.

— Oh, da… da, aşa e. Uitasem.

— Vai, Richard!

Era adevărat, uitase. Ştiuse perfect ziua sosirii lui Sarah, dar cu o seară în urmă când fusese la teatru cu Ann niciunul din ei nu se referise la asta. Totuşi, discutaseră mai înainte şi căzuseră de acord ca în prima zi Ann şi Sarah să fie lăsate singure, urmând ca a doua zi să vină şi el la masă pentru a o cunoaşte pe viitoarea lui fiică vitregă.

— Îmi pare rău, Ann. Zău că am uitat. Pari foarte agitată, adăugă el cu o uşoară notă de dezaprobare.

— Întoarcerea acasă e întotdeauna ceva deosebit, nu crezi?
— Presupun că da.
— Tocmai plecam la gară s-o întâmpin. Se uită la ceas. Oh, e bine. Oricum, mă aştept ca trenul să întârzie.
Edith intră cu poşeta lui Ann.
— În dulapul cu aşternuturi – acolo aţi lăsat-o.
— Aşa e… când m-am uitat după feţele de pernă. Ai pus pe patul lui Sarah cearceafurile ei verzi? N-ai uitat?
— Ei, asta-i, uit eu vreodată?
— Ai ţinut minte şi ţigările?
— Da.
— Şi Toby şi Jumbo?
— Da, da, da.
Clătinând cu indulgenţă din cap, Edith ieşi din cameră.
— Edith! o strigă Ann şi îi întinse narcisele. Pune astea într-o vază.
— O să-mi fie greu să mai găsesc una. Nu contează, am să găsesc eu ceva.
Luă florile şi ieşi.
Richard spuse:
— Eşti emoţionată ca un copil, Ann.
— E minunat să mă gândesc că am s-o revăd pe Sarah. El întrebă în glumă, dar cu o uşoară asprime:
— De când n-ai mai văzut-o – de trei săptămâni întregi?
— Poate că sunt caraghioasă dar, vezi tu, o iubesc atât de mult! N-ai vrea să n-o iubesc, nu-i aşa?
— Fireşte că n-aş vrea. Aştept cu nerăbdare să o cunosc.
— E atât de impulsivă şi afectuoasă! Sunt sigură că o să vă înţelegeţi.
— Şi eu. E fiica ta, aşa că sigur e o fiinţă foarte dulce.
— Ce drăguţ eşti că spui asta. Îşi puse mâinile pe umerii lui şi îşi ridică faţa spre el. Dragul meu Richard, murmură ea şi îl sărută. Apoi adăugă: Ai… ai să ai răbdare, nu-i aşa, iubitule? Vreau să spun… vezi tu, faptul că ne vom căsători

s-ar putea să fie un şoc pentru ea. Măcar de n-aş fi fost atât de proastă cu scrisoarea aceea!

— Nu te frământa, scumpa mea. Poţi avea încredere în mine. Poate că lui Sarah o să-i pice greu la început, dar trebuie să o facem să înţeleagă că este o idee foarte bună. Te asigur că n-am să mă simt jignit de nimic din ce va spune.

— Oh, nu va spune nimic. Sarah este o fată manierată. Dar nu poate suferi schimbările de nici un fel.

— Linişteşte-te, iubito. La urma urmelor, nu te poate pune sub interdicţie, nu-i aşa?

Ann nu răspunse la gluma lui. Continua să arate îngrijorată.

— De i-aş fi scris imediat…

Richard râse.

— Arăţi exact ca o fetiţă care a fost prinsă furând dulceaţă! O să fie bine, scumpa mea. Eu şi Sarah ne vom împrieteni repede.

Ann se uită la el cu îndoială. Siguranţa veselă a purtării lui i se părea deplasată. L-ar fi preferat un pic mai nervos.

Richard continuă:

— Iubito, nu-ţi mai face atâtea griji. Treaba e simplă.

— Problema e că nu ştiu cum să-i spun, cum să-i prezint situaţia.

— De ce nu-i spui pur şi simplu: „Sarah, el e Richard Cauldfield. Peste trei săptămâni mă mărit cu el”?

— Nu e prea direct?

— Dar nu e cel mai bine aşa?

— Poate că e. Ezită. Vezi tu, mă simt penibilă.

— Penibilă?

— Da. E jenant să-i spui fiicei tale care e cât tine că te măriţi.

— Zău că nu văd de ce.

— Probabil pentru că, în mod inconştient, tinerii consideră că ai terminat cu treburile astea. Pentru ei, eşti bătrân. Ei cred că iubirea este monopolul tinereţii. Li se pare

caraghios că cei între două vârste se îndrăgostesc şi se căsătoresc.

— Nu-i nimic caraghios în asta, spuse tăios Richard.

— Pentru noi, nu, pentru că noi suntem între două vârste.

Richard se încruntă. Când vorbi, glasul lui avea o notă de asprime.

— Ascultă, Ann, ştiu că tu şi Sarah ţineţi foarte mult una la alta. S-ar putea ca fata să fie geloasă pe mine. Înţeleg, e firesc, şi sunt gata să trec peste asta. Aş spune că la început n-am să-i plac deloc, dar o să-şi revină ea. Trebuie făcută să-şi dea seama că ai dreptul la propria ta viaţă şi la fericire.

Ann se îmbujoră.

— Sarah nu mă va duşmăni pentru fericirea mea. Ea n-are nimic meschin, nu e mică la inimă. E cea mai generoasă făptură din lume.

— Adevărul e că te frământi degeaba, Ann. Din cât o cunoşti pe Sarah, poate că o să se bucure că te măriţi. Asta îi va da mai multă libertate să-şi trăiască viaţa ei.

— Să-şi trăiască viaţa ei, repetă Ann cu dispreţ. Zău, Richard, vorbeşti ca dintr-un roman victorian.

— Adevărul e că voi, mamele, nu vreţi niciodată ca puiul să părăsească cuibul.

— Te înşeli total, Richard.

— Nu vreau să te supăr, iubito, dar uneori chiar şi afecţiunea celei mai devotate mame poate să strice. Îmi amintesc când eram eu tânăr. Ţineam foarte mult la părinţii mei, dar traiul cu ei era adesea exasperant. Întotdeauna mă întrebau unde mă duceam şi cât aveam să întârzii. „Nu-ţi uita cheia.” „Caută să nu faci zgomot când intri.” „Ultima dată ai uitat să stingi lumina pe hol.” „Cum, ieşi iar în oraş în seara asta? Se pare că nu-ţi pasă deloc de familia ta, după tot ce am făcut noi pentru tine.” Îmi păsa de familia mea, dar, oh, Doamne, cât voiam să mă simt liber!

— Înţeleg toate astea, fireşte.

— Aşa că nu trebuie să te simţi jignită dacă se dovedeşte că Sarah tânjeşte după independenţa ei mai mult decât crezi. În ziua de azi fetelor li se deschid atâtea cariere, nu uita.

— Sarah nu e genul care să-şi facă o carieră.

— Aşa spui tu, dar majoritatea fetelor chiar au o slujbă, nu uita.

— Asta e în foarte mare măsură o necesitate economică.

— Ce vrei să spui?

Ann spuse cu nerăbdare:

— Ai rămas în urmă cu vreo cincisprezece ani, Richard. Pe vremuri era o modă „să-ţi duci propria viaţă” şi „să pleci în lume”. Fetele o mai fac încă, dar nu e nici o splendoare în asta. Cu impozitele şi cheltuielile de înmormântare şi restul, o fată este de regulă obligată să înveţe o meserie. Sarah nu are nici o înclinaţie deosebită. Cunoaşte foarte bine limbile moderne şi a urmat un curs de decoraţiuni florale. O prietenă a noastră are un magazin de decoraţiuni florale şi a aranjat ca Sarah să lucreze acolo. Cred că o să-i placă foarte mult, dar e doar o slujbă şi nimic mai mult. Nu are rost să vorbeşti cu atâta grandoare despre toată independenţa asta. Sarah îşi iubeşte căminul şi e foarte fericită aici.

— Îmi pare rău dacă te-am supărat, Ann, dar…

Se întrerupse căci Edith băgă capul pe uşă. Faţa ei avea expresia satisfăcută a uneia care auzise mai mult decât intenţiona să recunoască.

— Nu vreau să vă întrerup, doamnă, dar ştiţi cât e ceasul?

Ann se uită la ceas.

— Mai e o grămadă de… vai, arată tot atât cât arăta când m-am uitat ultima oară! Îşi duse ceasul la ureche. S-a oprit. Cât e de fapt ceasul, Edith?

— Şi douăzeci.

— Vai de mine, am s-o pierd! Dar trenurile transbordante întârzie întotdeauna, nu-i aşa? Unde îmi e poşeta? Oh, aici. Bine că acum sunt o mulţime de taxiuri. Nu, Richard, nu

veni cu mine. Uite ce, rămâi aici şi ia ceaiul cu noi. Oh, ba da. Vorbesc serios. Cred că aşa e cel mai bine. Trebuie să plec.

Ieşi grăbită din cameră. Uşa de la intrare bubui. Fâlfâitul blănii ei smulse din vază două lalele. Edith se aplecă şi le ridică.

— Lalelele sunt florile preferate a lui Sarah, mai ales cele mov.

Richard spuse cu o oarecare iritare:

— Toată casa asta pare să se învârtească după domnişoara Sarah.

Edith îi furişă o privire rapidă. Chipul ei rămase imperturbabil. Spuse pe un ton plat:

— Ah, domnişoara Sarah are un fel de a fi care te cucereşte. Asta nu se poate nega. Am observat deseori că există domnişoare care îşi lasă lucrurile împrăştiate, se aşteaptă să strângi după ele, îţi iese sufletul muncind în urma lor, şi cu toate astea ai face orice pentru ele. Există şi altele care nu-ţi dau deloc de furcă, sunt foarte ordonate, dar nu te omori după ele. Orice s-ar spune, lumea e nedreaptă. Numai un politician nebun ar vorbi despre egalitate pentru toţi. Unii încasează şuturile, iar alţii au parte de ce e mai bun, aşa e pe lumea asta.

Vorbea şi umbla prin cameră, aranjând obiectele, scuturând pernuţele de pe canapea.

Richard îşi aprinse o ţigară. Rosti binevoitor:

— Eşti de mult timp la doamna Prentice, Edith, nu-i aşa?

— De mai bine de douăzeci de ani. Douăzeci şi doi. Am venit la mama ei înainte ca domnişoara Ann să se mărite cu domnul Prentice. Era un domn cumsecade, domnul Prentice.

Richard se uită iute la ea. Susceptibilitatea lui îl făcu să-şi imagineze că Edith accentuase uşor „domnul Prentice”.

Întrebă:

— Ţi-a spus doamna Prentice că ne vom căsători în scurt timp?

— Da. Nu că era nevoie să-mi spună.

Richard rosti cam timid, dar tocmai de aceea cuvintele lui sunară afectate:

— Sper că o să devenim buni prieteni, Edith.

— Şi eu sper asta, domnule, răspunse Edith mohorâtă.

— Mă tem că asta ar putea să însemne muncă în plus pentru tine, dar o să angajăm o femeie externă…

— Nu mă dau în vânt după femeile externe. Când sunt singură, ştiu ce am de făcut. Da, un domn în casă va însemna multe schimbări. În primul rând, mesele vor fi altfel.

— Nu sunt un mâncău, o linişti Richard.

— E vorba de felul meselor. Domnii nu se împacă cu tăvile.

— Femeile abuzează cam mult de tăvi.

— Se poate, admise Edith. Adăugă cu un glas deosebit de lugubru: Nu neg că un domn în casă înveseleşte atmosfera.

Richard se simţi de-a dreptul recunoscător.

— E foarte drăguţ din partea ta că spui asta, Edith, spuse el cu căldură.

— Oh, puteţi să vă bazaţi pe mine, domnule. N-am s-o las pe doamna Prentice şi să plec. N-aş părăsi-o pentru nimic în lume. Şi, oricum, nu-mi stă în fire să dau bir cu fugiţii când se arată în zare necazuri.

— Necazuri? Ce înţelegi prin necazuri?

— Ţipete.

Richard repetă iar:

— Ţipete?

— Nimeni nu mi-a cerut sfatul, spuse Edith uitându-se la el fără să clipească. Iar eu nu vorbesc neîntrebată, dar am să vă spun următorul lucru. Dacă domnişoara Sarah ar fi venit acasă şi v-ar fi găsit căsătoriţi şi toată treaba bătută în cuie, ei bine, poate că ar fi fost mai bine, dacă pricepeţi ce vreau să spun.

Se auzi soneria de la intrare, repetat, strident.

— Ştiu eu cine e, spuse Edith.

Ieşi în hol. În timp ce deschidea uşa, se auziră două glasuri, unul bărbătesc, altul feminin. Izbucniră râsete, exclamaţii.

— Edith, bătrânico! Era un glas de fată, un contraalto cald. Unde e mama? Vino, Gerry. Du schiurile alea în bucătărie.

— Nu în bucătărie, nu!

— Unde e mama? întrebă din nou Sarah Prentice intrând în camera de zi şi vorbind peste umăr.

Era o fată înaltă şi brunetă, ale cărei vigoare şi vitalitate exuberantă îl luară prin surprindere pe Richard Cauldfield. Se aşteptase la o copie mai tânără a lui Ann – o copie mai dură, mai modernă – dar acelaşi gen. Dar Sarah Prentice semăna cu veselul şi fermecătorul ei tată. Era exotică şi vivace şi simpla ei prezenţă părea să schimbe întreaga atmosferă din apartament.

— Ooo, ce lalele minunate! exclamă ea aplecându-se asupra vazei. Au acel parfum uşor de lămâie absolut primăvăratic. Îmi…

Făcu ochii mari şi se îndreptă la vederea lui Cauldfield.

El înaintă, spunând:

— Numele meu e Richard Cauldfield.

Sarah dădu mâna cu el şi întrebă politicoasă:

— O aşteptaţi pe mama?

— Mă tem că tocmai a plecat la gară să te întâmpine… acum cinci minute.

— Ce tâmpenie din partea bătrânei! De ce n-a expediat-o la timp? Edith!

— I-a stat ceasul.

— Ceasurile mamei… Gerry… Unde eşti, Gerry?

Un tânăr cu un chip frumos şi cam nemulţumit apăru în cadrul uşii cu câte un geamantan în fiecare mână.

— Gerry, robotul uman, spuse el. Unde vrei să pun astea, Sarah? De ce nu aveţi portari în blocul ăsta?

— Avem. Dar niciodată nu sunt prin preajmă când soseşti cu bagaje. Du-le în camera mea, Gerry. Oh, el e domnul Lloyd. Domnul… ăă…

— Cauldfield, spuse Richard.

Intră Edith. Sarah o cuprinse în braţe şi o sărută zgomotos.

— Edith, ce plăcere îmi face să-ţi văd faţa acră şi dragă!

— Faţă acră, ce să spun! zise indignată Edith. Şi nu mă mai săruta, domnişoară Sarah. Ar trebui să-ţi cunoşti mai bine locul.

— Nu fi atât de ciufută, Edith. Ştii doar că eşti încântată că mă vezi. Ce curat e peste tot! Este exact la fel. Husele şi caseta de scoici a mamei… oh, aţi mutat canapeaua. Şi biroul. Înainte era acolo.

— Mama ta spune că aşa e mai mult spaţiu.

— Nu, eu vreau să fie cum a fost. Gerry… Gerry, unde eşti?

Gerry Lloyd intră spunând:

— Acum ce mai e?

Sarah deja trăgea de birou. Richard dădu să o ajute, dar Gerry spuse vesel:

— Nu vă deranjaţi, domnule, mă ocup eu. Unde vrei să-l pui, Sarah?

— Unde era. Acolo.

După ce mutară biroul şi împinse canapeaua în vechiul ei loc, Sarah oftă şi spuse:

— Aşa-i mai bine.

— Eu nu sunt prea sigur, spuse Gerry făcând un pas înapoi şi examinând cu ochi critic.

— Ei bine, eu sunt, spuse Sarah. Îmi place ca totul să fie exact cum a fost. Altfel casa nu e casă. Unde e pernuţa cu păsări pe ea, Edith?

— E dată la curăţat.

— Oh, asta-i bine. Trebuie să-mi văd camera. Se opri în uşă şi spuse: Prepară nişte băuturi, Gerry. Oferă-i domnului Cauldfield un pahar. Ştii unde sunt toate.

— Absolut. Gerry se uită la Richard. Ce doriţi, domnule, Martini, gin şi suc de portocale? Gin roz?

Richard luă o decizie subită.

— Nu, mulţumesc. Nu beau nimic. Trebuie să plec.

— Nu o aşteptaţi pe doamna Prentice? Gerry avea maniere plăcute, fermecătoare. Nu cred că mai întârzie mult.

— Nu, trebuie să plec. Spune-i doamnei Prentice că… ăă… planul original rămâne valabil… pentru mâine.

Îl salută pe Gerry şi ieşi în hol. Din dormitorul lui Sarah se auzea glasul fetei vorbindu-i precipitat lui Edith.

Era mai bine să nu rămână acum, îşi zise el. Planul lui şi al lui Ann, planul lor iniţial, fusese corect. Ann avea să-i spună lui Sarah diseară, iar el avea să vină mâine la masă şi să înceapă să devină prieten cu viitoarea lui fiică vitregă.

Faptul că Sarah nu era aşa cum şi-o imaginase îl tulbura. O considerase o fată dădăcită excesiv de Ann, dependentă de Ann. Frumuseţea şi vitalitatea şi siguranţa fetei îl uimiseră.

Până acum Sarah fusese doar o abstracţie. Acum era realitate.

Capitolul VI

Sarah se întoarse în camera de zi legând cordonul unui capot de brocart.

— Trebuia să-mi scot costumul de schi. Tare am nevoie de o baie. Ce murdare sunt trenurile! Mi-ai pregătit ceva de băut, Gerry?

— Poftim.

Sarah acceptă paharul.

— Mulţumesc. A plecat omul ăla? Asta-i bine.

— Cine e?

— Nu l-am văzut în viaţa mea. Sarah râse. Trebuie să fie un agaţament al mamei.

Edith intră să tragă draperiile şi Sarah o întrebă:

— Cine era tipul ăla, Edith?

— Un prieten al mamei dumitale, domnişoară Sarah.

Edith trase scurt draperiile şi trecu la cea de a doua fereastră.

Sarah spuse voioasă:

— Era timpul să mă întorc acasă şi să-i aleg eu prietenii.

Edith rosti „Ah!” şi trase şi a doua draperie, apoi se uită cu severitate la Sarah.

— Nu ţi-a plăcut de el? întrebă ea.
— Nu, nu mi-a plăcut.
Edith îngână ceva şi ieşi din cameră.
— Ce-a spus, Gerry?
— Cred că a spus „păcat”.
— Ciudat!
— Suna secretos.
— Oh, ştii cum e Edith. De ce nu mai vine mama? De ce trebuie să fie atât de împrăştiată?
— De obicei nu este prea împrăştiată. Cel puţin eu unul n-aş fi spus asta.
— A fost drăguţ din partea ta că ai venit să mă întâmpini, Gerry. Scuză-mă că nu ţi-am scris, dar ştii cum e viaţa. Cum ai reuşit să pleci de la serviciu devreme ca să vii la gară?
Trecură câteva clipe înainte ca Gerry să răspundă:
— Oh, asta n-a fost nemaipomenit de greu, date fiind împrejurările.
Sarah se îndreptă brusc în scaun şi se uită la el.
— Hai, Gerry, dă-i drumul. Ce s-a întâmplat?
— Nimic. Atâta doar că lucrurile n-au mers prea bine.
Sarah spuse acuzator:
— Spuneai că ai să ai răbdare şi ai să-ţi păstrezi calmul.
Gerry se încruntă.
— Ştiu toate astea, iubito, dar habar n-ai cum e. Să vii acasă dintr-un adevărat iad, Coreea, dar cel puţin majoritatea tipilor sunt decenţi, şi să ajungi într-un birou de stors bani din Londra. N-ai idee cum e unchiul Luke. Gras şi burtos şi cu nişte ochi mici şi săgetători, ca de porc. „Mă bucur mult că ai venit acasă, băiete.” Gerry era un mim bun.
— Şuieră cuvintele ca un astmatic. „Ăă… ah… sper că acum toată agitaţia asta s-a terminat, ai să vii la birou şi… ăă… ah… ai să pui cu adevărat osul la treabă. Duceam… ăă… lipsă de oameni… cred că pot să spun că există… ăă… perspective excelente pentru tine dacă îţi iei treaba în serios. Bineînţeles că vei porni de jos. Fără… ăă.

Favoritisme, ăsta e motto-ul meu. Ai avut timp berechet să te distrezi, acum să vedem dacă poţi să te apuci serios de treabă”.

Se ridică şi începu să umble prin cameră cu paşi mari.

— Distracţie – aşa numeşte grăsanul serviciul meu activ în cadrul armatei. Pe cuvântul meu, ce mi-ar plăcea să-l văd tăiat de un gălbejit de soldat comunist chinez. Lipitorile astea bogate, care stau în fund în birou, nu se gândesc decât la bani şi numai la bani…

— Oh, încetează, Gerry! spuse Sarah pierzându-şi răbdarea. Unchiul tău n-are pic de imaginaţie. Oricum, tu singur ai spus că trebuie să-ţi iei o slujbă şi să faci ceva bani. Înţeleg că toate astea sunt foarte neplăcute, dar ce alternativă ai? De fapt, eşti chiar norocos că ai un unchi bogat în centrul comercial al Londrei. Cei mai mulţi oameni şi-ar da şi ochii să aibă!

— Şi de ce e bogat? întrebă răstit Gerry. Pentru că înoată în banii care ar fi trebuit să-mi revină mie. Unchiul Harry i-a lăsat lui în loc să-i lase tatălui meu care era fratele mai mare…

— Nu contează asta, spuse Sarah. Oricum, la vremea când banii ţi-ar fi revenit ţie, probabil că n-ar mai fi rămas nimic din ei. S-ar fi dus toţi pe cheltuielile de înmormântare.

— Dar a fost mereu nedrept. Dar n-are rost să continui să-ţi faci sânge rău. În primul rând, te face să devii teribil de plicticos. Omului i se ia să tot audă poveştile ghinioniste ale altora.

— Nu eşti prea înţelegătoare, Sarah.

— Nu. Vezi tu, eu cred în sinceritatea absolută. Eu cred că ar trebui fie să iei taurul de coarne şi să părăseşti slujba asta, fie să încetezi să mai bombăni şi pur şi simplu să mulţumeşti cerului că ai un unchi bogat cu ochi de porc şi astm. Hei, cred că în sfârşit o aud pe mama!

Ann tocmai deschisese uşa de la intrare cu cheia ei. Veni alergând în camera de zi.

— Sarah, iubito!

— Mamă – în sfârşit! Sarah îşi îmbrăţişă îndelung mama. Ce-ai păţit?

— Ceasul meu. A stat.

— Ei bine, m-a aşteptat Gerry, aşa că tot a fost ceva.

— Oh, bună, Gerry, nu te-am văzut.

Ann îl salută veselă, deşi în sinea ei era supărată. Sperase tare mult ca această poveste cu Gerry să se termine.

— Stai să mă uit la tine, iubito, spuse Sarah. Eşti foarte elegantă. Pălăria asta e nouă, nu-i aşa? Arăţi foarte bine, mamă.

— Şi tu la fel. Şi eşti atât de bronzată!

— Soare pe zăpadă. Edith e groaznic de dezamăgită că nu m-am întors înfăşurată toată în bandaje. Ţi-ar fi plăcut să-mi fi rupt câteva oase, nu-i aşa, Edith?

Edith, care aducea tava cu ceai, nu răspunse direct.

— Am adus trei ceşti, spuse ea, deşi îmi închipui că domnişoara Sarah şi domnul Lloyd nu vor ceai. Văd că ei beau gin.

— Vorbeşti de parcă ar fi o desfrânare, Edith, spuse Sarah. În tot cazul, i-am oferit un pahar şi domnului cutărică. Cine e, mamă? Cauliflower4, parcă.

Edith îi spuse lui Ann:

— Domnul Cauldfield a spus că nu mai poate să aştepte, doamnă. O să vină mâine, cum aţi aranjat mai înainte.

— Cine este Cauldfield, mamă, şi de ce trebuie să vină mâine? Sunt sigură că nu avem nevoie de el.

Ann spuse repede:

— Serveşte încă un pahar, Gerry.

— Nu, mulţumesc, doamnă Prentice. Chiar trebuie să plec acum. La revedere, Sarah.

Sarah ieşi cu el în hol. El spuse:

— Ce zici de un film diseară? E unul bun la Academie.

— Oh, ce nostim! Nu… poate e mai bine să nu merg. În definitiv, e prima mea seară acasă. Cred că ar trebui s-o petrec cu mama. Biata iubiţică ar putea să fie dezamăgită dacă aş lua-o la picior imediat.

— Cred sincer că eşti o fiică fantastic de bună, Sarah.
— Ei bine, mama e cu adevărat tare dulce.
— Ştiu că e.
— Pune o mulţime de întrebări, fireşte. Ştii tu, pe cine ai cunoscut şi ce ai făcut. Dar pe total, este foarte înţeleaptă pentru o mamă. Ştii ceva, Gerry, dacă mi se pare că totul e în regulă, am să-ţi dau un telefon mai târziu.
Sarah se întoarse în camera de zi şi se uită lung la fursecuri.
— Astea sunt specialităţile lui Edith, spuse ea. Fantastic de gustoase! Nu ştiu de unde face rost de material să le facă. Şi acum, mamă, povesteşte-mi tot ce ai făcut. Ai ieşit cu colonelul Grant şi cu ceilalţi iubiţi ai tăi şi te-ai distrat?
— Nu… sau da, într-un fel…
Ann se opri. Sarah o privi fix.
— E vreo problemă, mamă?
— Problemă? Nu. De ce?
— Arăţi foarte ciudat.
— Serios?
— Mamă, e ceva. Arăţi deosebit de ciudat. Hai, povesteşte-mi. Hai, mamă, ce-ai pus la cale?
— Nimic, zău… cel puţin… Oh, Sarah, iubito, trebuie să crezi că nu va fi nici o diferenţă. Totul va fi exact la fel, doar că…
Glasul lui Ann şovăi şi se stinse. „Ce laşă sunt!” îşi spuse. „De ce te intimidează în halul ăsta o fiică?”
Între timp, Sarah o privea lung. Brusc, începu să rânjească extrem de prietenoasă.
— Chiar cred că… Hai, mamă, mărturiseşte. Încerci să-mi spui pe ocolite că am să am un tată vitreg?
— Oh, Sarah! Ann scoase un oftat de uşurare. Cum ai ghicit?
— N-a fost chiar atât de greu. N-am văzut pe cineva mai încurcat ca tine. Credeai că am să am ceva împotrivă?
— Cred că da. Şi nu te deranjează? Serios?

— Nu, spuse Sarah cu seriozitate. De fapt, cred că ai perfectă dreptate. În definitiv, tata a murit acum şaisprezece ani. S-ar cuveni să ai o viaţă sexuală înainte de a fi prea târziu. Eşti tocmai la ceea ce se cheamă vârsta periculoasă. Or tu eşti mult prea demodată ca să ai doar o aventură.

Ann se uită neajutorată la fiica ei. Se gândea cât de diferit, faţă de cum crezuse ea, se petrecea totul.

— Da, spuse Sarah, dând din cap. La tine trebuie să fie neapărat căsătorie. Arăţi încă foarte bine, continuă Sarah cu candoarea devastatoare a tinereţii. Asta dacă ţi-ai pensa sprâncenele.

— Îmi plac sprâncenele mele aşa cum sunt, spuse cu încăpăţânare Ann.

— Eşti nemaipomenit de atrăgătoare, iubito. Chiar mă mir că n-ai făcut-o înainte. Apropo, cine e? Am trei variante. Una, colonelul Grant, a doua, profesorul Fane, a treia, polonezul ăla melancolic cu nume imposibil de pronunţat. Dar sunt aproape sigură că e colonelul Grant. Îţi dă târcoale de ani de zile.

Ann spuse pe nerăsuflate:

— Nu e James Grant. E… e Richard Cauldfield.

— Cine e Richard Cauld… Mamă, doar nu omul ăla care tocmai a fost aici?

Ann dădu afirmativ din cap.

— Nu se poate, mamă! E pompos tot şi îngrozitor.

— Nu e deloc îngrozitor, spuse tăios Ann.

— Zău, mamă, puteai să alegi mult mai bine.

— Nu ştii ce vorbeşti, Sarah. Eu… ţin foarte mult la el.

— Vrei să spui că eşti îndrăgostită de el? Sarah era sincer neîncrezătoare. Vrei să spui că, de fapt, ai făcut o pasiune pentru el?

Ann dădu iar din cap.

— Zău că nu pricep, spuse Sarah.

Ann îşi îndreptă umerii.

— L-ai văzut pe Richard doar o clipă sau două, spuse ea. Când ai să-l cunoşti mai bine, sunt sigură că o să-ţi placă foarte mult.

— Arată atât de agresiv!

— Asta din cauză că e timid.

— Ei bine, spuse Sarah încetişor, e înmormântarea ta, desigur.

Mama şi fiica rămaseră tăcute câteva momente. Amândouă erau stânjenite.

Sarah rupse prima tăcerea.

— Ştii, mamă, chiar ai nevoie de cineva să aibă grijă de tine. Doar pentru că am fost plecată câteva săptămâni, te-ai şi apucat să faci o prostie.

— Sarah! În Ann se aprinse mânia. Eşti foarte rea!

— Scuză-mă, iubito, dar eu cred în sinceritatea absolută.

— Ei bine, eu nu.

— De când se petrece povestea asta?

Ann râse fără să vrea.

— Zău, Sarah, parcă eşti un tată căpcăun dintr-o dramă victoriană. L-am cunoscut pe Richard acum trei săptămâni.

— Unde?

— Când eram cu James. James îl cunoştea de ani de zile. Richard abia ce s-a întors din Burma.

— Are ceva bani?

Ann era şi iritată şi înduioşată. Ce caraghioasă era copila asta cu întrebările ei serioase! Stăpânindu-şi iritarea, spuse pe un ton sec şi ironic:

— Are un venit independent şi e pe deplin capabil să mă întreţină. Are o slujbă la Hellner Bros, o firmă mare din centrul comercial al Londrei. Zău, Sarah, oricine ar crede că eu sunt fiica ta, şi nu invers.

Sarah spuse serioasă:

— Ei bine, cineva trebuie să aibă grijă de tine, iubito. Nu eşti deloc în stare să ai singură grijă de tine. Ţin foarte mult la tine şi nu vreau să faci vreo prostie. E burlac, sau divorţat, sau văduv?

— Şi-a pierdut soţia cu mulţi ani în urmă. A murit la naştere, şi ea şi copilul.

Sarah oftă şi clătină din cap.

— Acum înţeleg tot. Aşa te-a câştigat. Tu întotdeauna cedezi la chestiile lacrimogene.

— Nu mai fi absurdă, Sarah!

— Are surori şi mamă… şi tot tacâmul?

— Nu cred că are rude apropiate.

— În fine, asta e o binecuvântare. Are casă? Unde o să locuiţi?

— Aici, cred. Există spaţiu berechet şi slujba lui e în Londra. Doar nu te va deranja, nu-i aşa, Sarah?

— Oh, pe mine nu o să mă deranjeze. Mă gândesc numai la tine.

— Iubito, eşti foarte dulce. Dar eu îmi cunosc mai bine treburile. Sunt absolut sigură că eu şi Richard vom fi foarte fericiţi împreună.

— Când v-aţi gândit să vă căsătoriţi?

— Peste trei săptămâni.

— Trei săptămâni? Oh, nu te poţi mărita cu el atât de repede.

— Nu are nici un rost să mai aşteptăm.

— Oh, te rog, iubito! Amână un pic. Dă-mi puţin timp să… să mă obişnuiesc cu ideea. Te rog, mamă.

— Ştiu şi eu… va trebui să vedem…

— Şase săptămâni. Amână cu încă trei săptămâni.

— Nimic nu e stabilit definitiv, încă. Richard vine mâine la masă. Tu… Sarah… ai să fii drăguţă cu el, nu-i aşa?

— Fireşte că am să fiu drăguţă cu el. Ce credeai?

— Mulţumesc, iubito.

— Fruntea sus, mamă, n-ai de ce să-ţi faci griji.

— Sunt convinsă că o să ţineţi mult unul la altul, spuse cam moale Ann.

Sarah rămase tăcută.

Ann spuse, într-un acces subit de mânie:

— Ai putea măcar să încerci…

— Ţi-am spus că n-ai de ce să-ţi faci griji. După câteva clipe adăugă: Presupun că ai prefera să stau acasă diseară?

— De ce? Vrei să ieşi?

— Mă gândeam că aş putea ieşi… dar nu vreau să te las singură.

Ann îi zâmbi fiicei sale.

— Oh, n-am să fiu singură. De fapt, m-a invitat Laura la o conferinţă…

— Ce mai face halebarda aia bătrână? Neobosită ca întotdeauna?

— Da, exact la fel. I-am spus că nu merg la conferinţă, dar mi-e foarte uşor să o sun.

La fel de uşor îi era să-l sune pe Richard… Dar mintea ei dădu înapoi în faţa perspectivei. Era mai bine să se ţină la distanţă de Richard până mâine când el şi Sarah aveau să se întâlnească.

— Atunci, rămâne stabilit, spuse Sarah. Am să-l sun pe Gerry.

— Oh, cu Gerry ieşi?

Sarah întrebă sfidătoare:

— De ce nu?

Dar Ann nu primi provocarea. Spuse moale:

— Am întrebat doar…

Capitolul VII

— Gerry?

— Da, Sarah.

— Nu vreau să văd filmul ăsta. Putem merge să vorbim?

— Desigur. Să mergem să mâncăm ceva?

— Oh, nu pot. Edith pur şi simplu m-a îndopat.

— Atunci să mergem să bem ceva undeva.

Gerry îi aruncă o privire, întrebându-se ce o supărase. Abia când se aflară cu paharele în faţă, Sarah începu să vorbească, plonjând direct în subiect.

— Gerry, mama se recăsătoreşte.

— Phiu! Era sincer surprins. Nu ştiai nimic de asta?

— Cum puteam să ştiu? L-a cunoscut în timp ce eram plecată.
— Repede lucrat.
— Mult prea repede. În unele privinţe, mama nu are minte deloc.
— Cine e tipul?
— Omul ăla care era acolo azi după-amiază. Îl cheamă Cauliflower sau ceva în genul ăsta.
— Oh, ăla.
— Da. Nu eşti de acord că e absolut imposibil?
— Ei bine, nu m-am uitat prea bine la el, spuse Gerry, pe gânduri. Părea un tip obişnuit.
— E persoana cea mai nepotrivită pentru mama.
— Presupun că ea e cea mai în măsură să judece asta, spuse moale Gerry.
— Nu, nu e. Necazul cu mama e că e slabă de înger. I se face milă de oameni. Mama are nevoie de cineva care să aibă grijă de ea.
— Se pare că şi ea gândeşte la fel, spuse rânjind Gerry.
— Nu râde, Gerry, problema e serioasă. Cauliflower nu e potrivit pentru mama.
— Mă rog, asta-i treaba ei.
— Trebuie să am grijă de ea. Întotdeauna am simţit asta. Cunosc mult mai multe despre viaţă decât ea, şi sunt de două ori mai dură.
Gerry nu comentă afirmaţia. Pe total, era de acord cu ea. Cu toate acestea, era încurcat. Spuse încetişor:
— Totuşi, Sarah, dacă ea vrea să se recăsătorească…
Sarah îl întrerupse repede.
— Oh, cu asta sunt total de acord. Mama ar trebui să se recăsătorească. I-am spus-o. Îi lipseşte o viaţă sexuală normală. Dar, categoric, nu Cauliflower.
— Nu crezi că… Gerry se întrerupse indecis.
— Ce să cred?
— Că şi tu ai putea… simţi acelaşi lucru pentru cineva? În definitiv, nu ai de unde să ştii cu certitudine că acest

Cauliflower e nepotrivit pentru ea. N-ai schimbat două vorbe cu el. Nu crezi că, probabil, spui asta din cauză că… eşti geloasă?

Sarah luă foc pe dată.

— Geloasă? Eu? În privinţa unui tată vitreg, adică? Dragul meu Gerry! Nu ţi-am spus eu demult, înainte să plec în Elveţia, că mama ar trebui să se recăsătorească?

— Ba da. Dar una e să spui, şi alta e să se întâmple.

— Nu sunt o fire geloasă, spuse Sarah. Fericirea mamei e singurul lucru la care mă gândesc, adăugă ea.

— În locul tău, nu mi-aş băga nasul în vieţile altora, rosti cu hotărâre Gerry.

— Dar e vorba de propria-mi mamă!

— Ei bine, probabil că ea îşi cunoaşte cel mai bine interesele.

— Îţi spun, mama e slabă.

— Oricum, nu poţi face nimic în privinţa asta.

Se gândi că Sarah făcea mult zgomot pentru nimic. I se luase de Ann şi poveştile ei de dragoste şi voia să discute despre el. Spuse brusc:

— Mă gândesc s-o şterg.

— S-o ştergi de la biroul unchiului tău? Oh, Gerry!

— Zău că nu mai pot să rezist. De flecare dată când întârzii un sfert de oră am parte de-un tărăboi că-mi vine să-mi iau câmpii.

— Dar trebuie să fii punctual la birou, nu-i aşa?

— O adunătură mizerabilă de încuiaţi! Tot timpul nu se gândesc decât la bani.

— Dar, Gerry, ce vei face dacă pleci de acolo?

— Oh, am să găsesc eu ceva.

— Ai încercat deja o mulţime de lucruri, spuse cu îndoială Sarah. Chiar crezi că e înţelept să faci asta? Adică, e unchiul tău şi cam singura rudă pe care o ai şi spui că înoată în bani.

— Şi dacă mă port frumos s-ar putea să-mi lase banii lui? Cred că asta vrei să spui.

— Păi, îl tot bombăni pe unchiul ăla că nu i-a lăsat banii tatălui tău.

— Dacă ar fi avut sentimente de familie decente, n-ar fi trebuit să mă ploconesc în faţa magnaţilor. Părerea mea e că ţara asta e putredă până în măduva oaselor. Mă bate gândul s-o şterg de tot de aici.

— Să pleci în străinătate?

— Da. Undeva unde să am un scop.

Un timp rămaseră tăcuţi.

Sarah, care era mult mai cu picioarele pe pământ decât Gerry, spuse:

— Dar poţi face ceva fără capital? N-ai deloc capital, nu-i aşa?

— Ştii că n-am. Oh, îmi închipui că acolo există tot felul de lucruri pe care le poţi face.

— Şi, mă rog, ce poţi să faci tu, de fapt?

— Chiar trebuie să fii atât de deprimantă, Sarah?

— Scuză-mă. Voiam să spun că tu n-ai nici o pregătire anume.

— Mă pricep să manipulez oamenii şi să duc o viaţă în aer liber. Nu închis într-un birou.

— Oh, Gerry! Sarah oftă.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. Viaţa pare atât de dificilă! Războaiele astea au dat peste cap totul.

Rămaseră uitându-se mohorâţi în faţa lor.

La un moment dat Gerry spuse cu mărinimie că îi va da încă o şansă unchiului său. Sarah îi aplaudă decizia.

— Acum ar fi bine să mă duc acasă, spuse ea. Mama trebuie să se întoarcă de la conferinţă.

— Despre ce a fost conferinţa?

— Nu ştiu. „Unde mergem şi de ce?” Ceva de genul ăsta. Se ridică. Mulţumesc. Gerry. Mi-ai fost de ajutor.

— Încearcă să nu ai prejudecăţi, Sarah. Dacă mamei tale îi place tipul ăsta şi o să fie fericită cu el, asta e tot ce contează.

— Dacă mama o să fie fericită cu el, atunci e foarte bine.

— În definitiv, tu însăţi ai să te măriţi… în una din zilele astea…

Gerry rostise cuvintele fără s-o privească. Sarah se uită lung la poşetă.

— Da, cândva, îngână ea. Nu ţin neapărat…

Între ei se aşternu stânjeneala…

A doua zi, în timpul mesei, Ann se simţi uşurată. Sarah se purta minunat. Îl salută cu amabilitate pe Richard şi conversă politicoasă cu el la masă.

Ann se simţea mândră de fiica ei. Ar fi trebuit să ştie că se putea baza pe Sarah – Sarah n-ar fi dezamăgit-o niciodată.

Acum îşi dorea ca Richard să poată să se arate într-o lumină mai avantajoasă. Era nervos, era conştientă de asta. Era dornic să facă o bună impresie, şi tocmai dorinţa asta se întorcea împotriva lui. Purtarea lui era didactică, aproape afectată. Dorind să pară în largul lui, dădea impresia că domina grupul. Însă deferenţa pe care i-o arăta Sarah întărea impresia pe care o făcea. Era excesiv de categoric în afirmaţiile lui şi părea să indice că singura părere posibilă era cea a lui. Asta o râcâia pe Ann, care ştia prea bine cât de neîncrezător în el era în realitate.

Dar cum putea Sarah să priceapă asta? Ea vedea partea rea a lui Richard, ori era foarte important ca ea s-o vadă pe cea mai bună. Asta o făcea pe Ann să fie nervoasă şi stingherită şi supărată pe Richard.

După ce fură aduse cafelele, îi lăsă singuri sub pretextul că avea de dat un telefon. Spera că poate astfel Richard avea să se simtă mai în largul lui şi să se arate mai mult în adevărata lumină. Ea era factorul iritant. O dată înlăturat, lucrurile ar fi putut să intre pe un făgaş normal.

După ce Sarah îi dădu lui Richard cafeaua, plasă câteva banalităţi politicoase, apoi conversaţia se împotmoli.

Richard îşi făcu curaj. Sinceritatea era haina lui cea mai bună, judecă el. Pe total era impresionat în mod favorabil de Sarah. Fata nu arătase deloc ostilitate. Important era să-i

arate cât de bine înţelegea el situaţia, înainte de a veni, repetase ce avea de gând să spună. Dar, ca toate lucrurile repetate dinainte, cuvintele sunară plat şi artificial. Pentru a se simţi în largul lui, adoptase o bonomie încrezătoare care era sugrumată de timiditatea lui dureroasă.

— Ascultă, domnişoară, aş vrea să-ţi spun câteva lucruri.

— Oh, da? Sarah întoarse spre el o faţă atrăgătoare, dar lipsită de expresie. Aşteptă politicoasă, iar Richard se simţi şi mai nervos.

— Vreau doar să-ţi spun că îţi înţeleg perfect sentimentele. Toate astea trebuie să fi venit ca un şoc pentru tine. Tu şi mama ta aţi fost mereu foarte apropriate. Este perfect natural să ai resentimente faţă de oricare altul care intră în viaţa ei. Eşti înclinată să te simţi îndurerată şi geloasă.

Sarah spuse repede, cu un glas plăcut şi formal:

— Câtuşi de puţin, vă asigur.

Lipsit de precauţie, Richard nu observă că asta era, de fapt, o avertizare. Se avântă mai departe:

— Cum spuneam, e foarte firesc. N-am să te zoresc. Fii cât de rece vrei cu mine. Când hotărăşti că eşti gata să fim prieteni, te voi întâmpina la mijlocul drumului. Singurul lucru la care trebuie să te gândeşti este fericirea mamei tale.

— Chiar la asta mă gândesc.

— Până acum, ea a făcut totul pentru tine. Acum e rândul ei să fie luată în considerare. Vrei să fii fericită, sunt sigur. Şi trebuie să nu uiţi un lucru: ai propria ta viaţă de trăit. Ai prietenii tăi, speranţele şi ambiţiile tale. Dacă va fi să te măriţi sau să-ţi iei o slujbă, mama ta va rămâne total singură. Pentru ea asta ar însemna o mare singurătate. Asta este momentul în care trebuie s-o pui pe ea pe primul loc şi apoi pe tine.

Se opri. Îşi zise că o spusese destul de bine.

Glasul lui Sarah, politicos dar cu o nuanţă abia perceptibilă de impertinenţă, îi întrerupse autofelicitările.

— Ţineţi des discursuri în public? întrebă ea.

— De ce? întrebă el uimit.

— Aş zice că vă pricepeţi destul de bine la asta, murmură Sarah. Stătea acum rezemată în scaun şi îşi admiră unghiile. Faptul că erau de un roşu aprins, modă care îi displăcea intens, spori iritarea lui Richard. Acum îşi dădea seama că întâmpina ostilitate.

Cu un efort, îşi păstră calmul. Ca rezultat, vorbi pe un ton aproape superior.

— Poate că ţi-am făcut morală, copila mea. Dar am vrut să-ţi atrag atenţia asupra câtorva lucruri la care poate nu te-ai gândit. Şi pot să te asigur de un lucru: mama ta nu o să ţină mai puţin la tine pentru că ţine la mine, să ştii.

— Serios? Ce amabil sunteţi că îmi spuneţi asta!

Acum nu mai era nici o îndoială că era vorba de ostilitate.

Dacă Richard şi-ar fi abandonat apărarea, dacă i-ar fi spus pur şi simplu: „Mă descurc mizerabil, Sarah. Sunt timid şi nefericit, şi spun numai ce nu trebuie, dar ţin foarte mult la Ann, şi vreau tare mult să mă placi, dacă poţi”, poate că Sarah s-ar fi înmuiat, pentru că era bună la inimă.

Dar, în loc de asta, tonul lui deveni scorţos.

— Tinerii sunt înclinaţi să fie egoişti, spuse el. De regulă nu se gândesc decât la ei. Dar tu trebuie să te gândeşti la fericirea mamei tale. Are dreptul la propria ei viaţă şi la fericire. Şi are nevoie de cineva care să aibă grijă de ea şi s-o protejeze.

Sarah ridică ochii şi îl privi drept. Privirea din ochii ei îl nedumeri. Era dură şi, într-un fel, calculată.

— Sunt total de acord cu dumneavoastră, spuse ea în mod neaşteptat.

Ann intră din nou, destul de nervoasă.

— A mai rămas cafea? întrebă ea.

Sarah turnă cu grijă o ceaşcă. Se ridică şi îi dădu ceaşca mamei ei.

— Poftim, mamă. Te-ai întors exact la timp. Am avut mica noastră discuţie.

Ieşi din cameră. Ann se uită întrebătoare la Richard. Acesta era cam roşu la faţă.

— Fiica ta s-a hotărât să nu mă placă, spuse el.

— Ai răbdare cu ea, Richard, te rog.

— Fii fără grijă, Ann, sunt pregătit să am răbdare.

— Vezi tu, pentru ea a fost un şoc.

— Absolut.

— În realitate, Sarah are o inimă iubitoare. E un copil tare scump, zău.

Richard nu răspunse. Considera că Sarah era o tânără odioasă, dar nu i-o putea spune mamei ei.

— Până la urmă se va rezolva, spuse el liniştitor.

— Sunt convinsă. E nevoie doar de timp.

Erau amândoi nefericiţi, nu prea mai ştiau ce să spună.

Sarah plecase în dormitorul ei. Cu privirea pierdută, scoase hainele din şifonier şi le întinse pe pat.

Intră Edith.

— Ce faci, domnişoară Sarah?

— Oh, mă uitam prin lucruri. Poate era nevoie să fie date la curăţat. Sau călcate.

— Am avut eu grijă de asta. Nu trebuie să-ţi baţi capul.

Sarah nu răspunse. Edith îi aruncă o privire rapidă.

Văzu lacrimi apărând în ochii fetei.

— Ei, hai, n-o lua aşa!

— E odios, Edith, absolut odios! Cum a putut mama? Oh, totul e distrus, stricat, nimic nu va mai fi ca înainte!

— Gata, gata, domnişoară Sarah. N-are rost să te frământţi. Ce nu poate fi vindecat trebuie suportat.

Sarah izbucni într-un râs sălbatic.

— Piatra ce se rostogoleşte nimic nu dobândeşte! Pleacă, Edith. Te rog, pleacă!

Edith clătină din cap cu compătimire şi ieşi închizând uşa.

Sarah plânse cu patimă, ca un copil. Era sfâşiată de amărăciune. Hohotea în surdină: „Oh, mamă, mamă, mamă…”

Capitolul VIII

— Oh, Laura, ce bine îmi pare că te văd!

Laura Whitstable se aşează într-un scaun cu spătar drept. Ea nu stătea niciodată tolănită.

— Ei bine, Ann, cum merg lucrurile?

Ann oftă.

— Mă tem că Sarah este destul de dificilă.

— Era de aşteptat, nu-i aşa?

Laura vorbea cu nonşalanţă, dar se uita cu o oarecare îngrijorare la Ann.

— Nu prea arăţi în formă, draga mea.

— Ştiu. Nu dorm bine şi am dureri de cap.

— Nu lua prea în serios lucrurile.

— E uşor de spus, Laura. N-ai idee cum e. O clipă dacă îi laşi singuri pe Sarah şi pe Richard, se ceartă.

— Sarah e geloasă, desigur.

— Mă tem că da.

— Ei bine, cum spuneam, era de aşteptat. Sarah e încă un copil. Toţi copiii se uită chiorâş când mamele lor dau atenţie altcuiva. De bună seamă, erai pregătită pentru asta, nu-i aşa, Ann?

— Da, într-un fel. Deşi Sarah părea întotdeauna foarte detaşată şi adultă. Totuşi, eram pregătită. La ce nu mă aşteptam eu era ca Richard să fie gelos pe Sarah.

— Te aşteptai ca Sarah să-şi dea în petic, dar te gândeai că Richard o să aibă ceva mai multă minte?

— Da.

— El e un bărbat care în esenţă este nesigur pe el. Un om mai stăpân pe sine ar fi râs pur şi simplu de Sarah şi i-ar fi spus să se ducă dracului.

Ann îşi frecă fruntea cu un gest exasperat.

— Zău, Laura, n-ai idee cum e! Se iau la ceartă din toate nimicurile şi apoi se uită la mine să vadă de partea cui sunt.

— Foarte interesant.

— Pentru tine, dar pentru mine nu e deloc amuzant.

— Şi de parte cui eşti?

— A nici unuia, dacă pot. Dar uneori…

— Continuă, Ann.

— Vezi tu, Laura, Sarah e mai deşteaptă ca Richard în toată situaţia asta.

— Cum adică?

— Purtarea lui Sarah este întotdeauna foarte corectă… pe dinafară. E politicoasă şi tot tacâmul. Dar ştie cum să-l calce pe nervi pe Richard şi îl torturează. Şi atunci el izbucneşte şi devine absolut nerezonabil. Oh, de ce nu pot să se placă?

— Pentru că între ei există o antipatie adevărată, aş spune. Nu eşti de acord? Sau crezi că e vorba doar de gelozie?

— Mă tem că s-ar putea să ai dreptate, Laura.

— Pe ce se ceartă?

— Pe cele mai banale lucruri. Pe mobilă, de pildă. Îţi aminteşti că am mutat mobila, iar Sarah a mutat-o apoi la loc, pentru că nu poate suporta schimbările. Ei bine, Richard mi-a spus într-o zi din senin: „Parcă îţi plăcea ca biroul să fie acolo, Ann.” Eu am spus că mi se părea că aşa era mai mult spaţiu. Apoi Sarah a spus: „Ei bine, mie îmi place cum a fost totdeauna.” Şi imediat Richard a spus pe tonul acela dominator pe care îl ia câteodată. „Nu e vorba de ce îţi place ţie, Sarah, ci de ce îi place mamei tale. Vom aranja imediat aşa cum îi place ei.” Şi a mutat pe loc biroul şi mi-a spus: „Aici voiai să fie, nu-i aşa?” Aşa că a trebuit să spun: „Da.” Iar el s-a întors spre Sarah şi a spus: „Ai vreo obiecţie, domnişoară?” Sarah s-a uitat la el şi a spus foarte liniştită şi politicoasă: „Oh, nu. E la latitudinea mamei să spună. Eu nu contez.” Şi să ştii, Laura, deşi îl susţinusem pe Richard, ţineam cu Sarah. Ea îşi iubeşte căminul şi toate lucrurile din el, iar Richard nu înţelege câtuşi de puţin ce simte ea. Nu mai ştiu ce să fac.

— Da, e obositor pentru tine.

— Va trece cu timpul?

— Eu n-aş conta pe asta.

— Nu eşti prea reconfortabilă, Laura!

— Nu are rost să ne spunem poveşti.

— E foarte răutăcios din partea amândurora. Ar trebui să-şi dea seama ce nefericită mă fac. Chiar mă simt rău.
— Autocompătimirea nu o să te ajute, Ann.
— Dar sunt atât de nefericită!
— Şi ei sunt, draga mea. Dă-le lor mila ta. Sarah suferă cu disperare, şi îmi închipui că Richard la fel.
— Oh, eram atât de fericiţi până să se întoarcă Sarah!
Laura ridică uşor din sprâncene. Rămase tăcută câteva clipe, apoi spuse:
— Când vă căsătoriţi?
— Pe 13 martie.
— Mai sunt aproape două săptămâni. De ce aţi amânat?
— M-a rugat Sarah. A spus că aşa o să aibă mai mult timp să se obişnuiască cu ideea. M-a pisat până am cedat.
— Sarah… înţeleg. Şi Richard s-a supărat?
— Fireşte că s-a supărat. Ba a fost chiar furios. Îmi tot spune că o răsfăţ pe Sarah. Crezi că e adevărat, Laura?
— Nu, nu cred. Cu toată dragostea ta pentru Sarah, niciodată nu i-ai făcut pe plac fără rost. Iar până acum ea a dovedit consideraţie faţă de tine, adică atât cât poate dovedi o făptură tânără şi egoistă.
— Laura, crezi că ar trebui…
Se opri.
— Ce să trebuiască?
— Oh, nimic. Dar uneori simt că nu mai suport…
Se întrerupse căci se auzi uşa de la intrare. Sarah intră în cameră şi păru încântată s-o vadă pe Laura Whitstable.
— Oh, Laura, nu ştiam că eşti aici.
— Ce mai face fina mea?
Sarah veni şi o sărută. Obrajii ei erau proaspeţi şi reci de la aerul de afară.
— Foarte bine.
Murmurând ceva, Ann ieşi din cameră. Ochii lui Sarah o urmăriră. Se întoarse spre Laura, roşind vinovată.
Laura Whitstable dădu din cap cu putere.
— Da, mama ta a plâns.

Sarah păru neprihănită şi indignată.

— Ei bine, nu e vina mea.

— Nu? Ţii foarte mult la mama ta, nu-i aşa?

— O ador. Ştii asta.

— Atunci de ce o faci nefericită?

— Dar n-o fac. Eu nu fac nimic.

— Te cerţi cu Richard, nu-i aşa?

— Oh, asta! Nimeni nu s-ar putea abţine. E imposibil! Măcar dacă şi-ar da şi mama seama cât e de imposibil! Cred că într-o bună zi chiar îşi va da seama.

— Trebuie să aranjezi tu vieţile altora în locul lor, Sarah? Pe vremea mea părinţii erau acuzaţi că le făceau asta copiilor lor. Astăzi, se pare, e invers.

Sarah se aşează pe braţul fotoliului Laurei Whitstable. Purtarea ei era încrezătoare.

— Dar sunt foarte îngrijorată, spuse ea. N-o să fie fericită cu el, ai să vezi.

— Nu e treaba ta, Sarah.

— Dar nu poate să mă lase indiferentă. Nu vreau ca mama să fie nefericită. Şi va fi. Ea e atât de neajutorată, trebuie ca cineva să aibă grijă de ea!

Laura Whitstable îi apucă ambele mâini şi vorbi cu o forţă care o alarmă oarecum pe Sarah.

— Ascultă, Sarah. Ascultă-mă bine. Fii atentă. Fii foarte atentă.

— Ce vrei să spui?

— Fii atentă să n-o laşi pe mama ta să facă ceva ce o să regrete toată viaţa.

— Tocmai asta…

Laura continuă cu aceeaşi tărie.

— Eu te avertizez. Nimeni altcineva nu o va face. Inspiră adânc, pe nas. Îmi miroase a ceva, Sarah, şi-ţi spun a ce. E miros de ofrandă arzândă… şi nu îmi plac ofrandele arzânde.

Înainte să mai apuce să spună ceva, Edith deschise uşa şi anunţă:

— Domnul Lloyd.

Sarah sări.

— Bună, Gerry. Se întoarse spre Laura. El este Gerry Lloyd. Naşa mea, doamna Laura Whitstable.

Gerry dădu mâna şi spuse:

— Cred că v-am auzit aseară la radio.

— Ce măgulitor!

— Eraţi la a doua emisiune din seria „Cum să fii viu în ziua de azi”. Am fost foarte impresionat. Păreaţi că aveţi răspunsuri la toate.

— Ah! exclamă Laura. Întotdeauna e mai uşor să-i spui cuiva cum să facă o prăjitură decât să o faci tu însuşi. Şi e mult mai plăcut. Rău pentru caracter, totuşi. Sunt perfect conştientă că cu fiece zi devin tot mai odioasă.

— Ba nu, spuse Sarah.

— Ba da, copila mea. Aproape că am ajuns pe punctul de a da oamenilor sfaturi bune – un păcat impardonabil. Acum mă duc s-o caut pe mama ta, Sarah.

De îndată ce Laura Whitstable ieşi, Gerry spuse:

— Plec din ţara asta, Sarah.

Ea se holbă la el, uluită.

— Oh, Gerry. Când?

— Practic, imediat. Joia viitoare.

— Unde?

— În Africa de Sud.

— Dar e departe!

— Cam e.

— N-ai să vii înapoi ani întregi!

— Probabil că nu.

— Ce ai să faci acolo?

— Să cultiv portocale. Plec cu încă doi tipi. Ar trebui să fie foarte distractiv.

— Oh, Gerry, chiar trebuie să pleci?

— Sunt sătul de ţara asta. Nu mi-e de nici un folos, şi nici eu ei.

— Cum rămâne cu unchiul tău?

— Oh, nu ne mai vorbim. Totuşi, mătuşa Lena a fost foarte amabilă. Mi-a dat un cec şi o alifie împotriva muşcăturii de şarpe.

— Dar ştii tu ceva despre cultivatul portocalelor, Gerry?

— Absolut nimic, dar îmi imaginez că voi prinde repede.

Sarah oftă.

— O să-mi fie dor de tine…

— Nu cred – nu pentru mult timp. Gerry vorbea cam ursuz, evitând să se uite la ea. Când eşti plecat în celălalt capăt al lumii, oamenii te uită repede.

— Nu, nu te uită…

El îi aruncă o privire rapidă.

— Nu?

Sarah clătină din cap.

Amândoi îşi feriră privirile, stânjeniţi.

— A fost amuzant… să ieşim împreună, spuse Gerry.

— Da…

— Uneori, lumea se îmbogăţeşte pe seama portocalelor.

— Cred că da.

Alegându-şi cuvintele cu grijă, Gerry spuse:

— Cred că e o viaţă foarte veselă – pentru o femeie, adică. Climă bună… şi o grămadă de servitori… şi restul.

— Da.

— Dar presupun că ai să te măriţi cu vreun tip…

— Oh, nu! Sarah clătină din cap. E mare greşeală să te măriţi de foarte tânără. N-am de gând să mă mărit ani buni de acum încolo.

— Aşa crezi tu… dar vreun porc te va face să te răzgândeşti, spuse mohorât Gerry.

— Am o fire foarte rece, îl asigură Sarah.

Rămaseră aşa, stânjeniţi, fără să se uite unul la altul.

Apoi Gerry spuse cu un glas înecat:

— Iubita mea Sarah… sunt nebun după tine. Ştii asta?

— Serios?

Încetişor, parcă fără voie, se apropiară. Braţele lui Gerry o înconjurară. Timid, ezitant, se sărutară…

Ce ciudat, îşi zise Gerry, că era atât de stângaci. Era un băiat de lume şi avea experienţă cu carul cu fetele. Dar asta nu era „fetele”, asta era iubita lui Sarah…

— Gerry.

O sărută iar.

— N-ai să mă uiţi, scumpa mea Sarah, nu-i aşa?

— Fireşte că n-am sa te uit.

— Ai să-mi scrii?

— Nu-mi prea place să scriu scrisori.

— Dar mie ai să-mi scrii. Te rog, iubito. Am să fiu atât de singur…

Sarah se desprinse de el şi scoase un hohot de râs tremurat.

— N-ai să fii singur. Sunt o mulţime de fete acolo.

— Chiar dacă sunt, mă aştept să fie nasoale. Dar îmi imaginez mai degrabă că nu vor fi decât portocale.

— Ar fi bine să-mi trimiţi din când în când şi mie o lădiţă.

— Chiar îţi voi trimite, Sarah. Aş face orice pentru tine.

— Ei bine, pune-te pe treabă. Fă un succes din ferma ta de portocali.

— Am să fac. Jur că am să fac.

Sarah oftă.

— Îmi doresc să nu trebuiască să pleci chiar acum, spuse ea. A fost atât de bine să am cu cine vorbi despre toate!

— Ce mai face Cauliflower? Îl placi ceva mai mult?

— Nu. Ne certăm întruna. Dar cred că voi câştiga, Gerry!

Gerry se uită jenat la ea.

— Vrei să spui că mama ta…

Sarah dădu triumfătoare din cap.

— Cred că începe să vadă cât este de imposibil.

Gerry păru şi mai jenat.

— Sarah, nu ştiu de ce, dar aş vrea să nu te amesteci…

— Să nu mă lupt cu Cauliflower? Am să mă lupt cu el cu dinţii şi cu unghiile. N-am să cedez. Mama trebuie salvată.

— Nu te băga, Sarah. Mama ta ştie ce face.

— Ţi-am mai spus, mama e slabă. I se face milă de oameni şi judecă prost. O salvez de la o căsnicie nefericită.

Gerry îşi adună tot curajul.

— Ei bine, eu încă mai cred că eşti geloasă.

— Perfect, dacă asta crezi! Acum ai face bine să pleci.

— Acum nu te înfuria pe mine. Probabil ştii tu ce faci.

— Bineînţeles că ştiu.

Ann era în camera ei, la masa de toaletă, când intră Laura Whitstable.

— Te simţi bine acum, draga mea?

— Da. A fost o prostie din partea mea. Nu trebuie să las lucrurile astea să-mi afecteze nervii.

— Tocmai a sosit un tânăr. Gerry Lloyd. El e cel…

— Da. Ce părere ai despre el?

— Sarah e îndrăgostită de el, fireşte.

Ann arătă încurcată.

— Vai de mine, sper să nu fie!

— Speranţa ta nu are nici un rost.

— Asta nu poate duce la nimic.

— E total nesatisfăcător, nu-i aşa?

Ann oftă.

— Mă tem că da. Nu se lipeşte de nimic. Este atrăgător. Nu poţi să nu-l placi dar…

— Nu e stabil?

— Îţi dă senzaţia că nu o să prindă niciodată rădăcini undeva. Sarah spune mereu că e ghinionist, dar eu nu cred că e numai asta. Şi Sarah cunoaşte atâţia bărbaţi cu adevărat de treabă!

— Şi îi găseşte plicticoşi, presupun. Fetele drăguţe şi capabile – şi Sarah este foarte capabilă – întotdeauna sunt atrase de opusul lor. Se pare că e o lege a naturii. Trebuie să-ţi mărturisesc că eu însămi l-am găsit pe tânărul ăsta atrăgător.

— Chiar şi tu, Laura?

— Am şi eu slăbiciunea mea femeiască, Ann. Noapte bună, draga mea. Îţi urez noroc!

Richard ajunse chiar înainte de opt. Urma să ia cina cu Ann, acasă la ea. Sarah ieşea în oraş, la dans. Era în camera de zi când ajunse el, lăcuindu-şi unghiile. Ridică ochii şi spuse: „Bună, Richard”, apoi îşi reluă ocupaţia. Richard o urmări iritat. Era el însuşi speriat de antipatia tot mai crescândă pe care o simţea faţă de Sarah. Fusese atât de bine intenţionat, se văzuse un tată vitreg blând şi prietenos, indulgent… aproape drăgăstos! Fusese pregătit să fie privit cu suspiciune la început, dar se văzuse copleşit cu uşurinţă de prejudecăţi copilăreşti.

I se părea că Sarah, şi nu el, stăpânea situaţia. Dispreţul şi antipatia ei rece îl răneau şi îl umileau. Richard nu avusese niciodată o părere prea bună despre sine; felul în care îl trata Sarah îi coborî şi mai mult încrederea în el. Toate eforturile lui, la început de a o împăca, apoi de a o domina, fuseseră dezastruoase. Întotdeauna părea să spună şi să facă ceea ce nu trebuia. Dincolo de antipatia lui faţă de Sarah, se afla o enervare tot mai crescândă pe Ann. Ann ar fi trebuit să îl susţină. Ann ar fi trebuit să fie de partea lui. Eforturile ei de a face pe împăciuitoarea, de a adopta linia de mijloc, îl supărau. Genul ăsta de lucruri era inutil, şi ea ar fi trebuit să-şi dea seama!

Sarah întinse o mână ca să se usuce, vânturând-o dintr-o parte în alta.

Conştient că ar fi fost mai bine să nu spună nimic, Richard nu se putu opri să nu remarce:

— Arată ca şi cum ţi-ai înmuiat degetele în sânge. Nu înţeleg de ce simt nevoia fetele să facă asta.

— Serios?

Căutând un subiect mai sigur, Richard continuă:

— În seara asta m-am întâlnit cu prietenul tău, tânărul Lloyd. Mi-a spus că pleacă în Africa de Sud.

— Pleacă joi.

— Va trebui să pună umărul la treabă dacă vrea să aibă succes acolo. Ăla nu e un loc potrivit pentru cineva care nu se omoară cu munca.

— Îmi închipui că ştiţi totul despre Africa de Sud, nu?
— Toate locurile astea sunt la fel. Au nevoie de oameni curajoşi şi cu vână.
— Gerry are curaj berechet… şi vână, dacă ţineţi neapărat să folosiţi termenul ăsta.
— Dar ce are termenul ăsta?
Sarah înălţă capul şi îi aruncă o privire rece.
— Îl găsesc dezgustător, asta are, spuse ea.
Richard se făcu roşu la faţă.
— Păcat că mama ta nu te-a învăţat să fii mai manierată, spuse el.
— Am fost necioplită? Ochii ei se măriră inocenţi. Îmi pare tare rău!
Scuza ei exagerată nu-l linişti deloc. Întrebă brusc:
— Unde e mama ta?
— Se schimbă. Vine într-un minut.
Sarah îşi deschise geanta, scoase o oglinjoară şi îşi studie faţa cu grijă. Se pudră, se rujă şi îşi făcu sprâncenele. De fapt, se machiase şi mai înainte. Toate gesturile ei de acum erau menite să-l enerveze pe Richard. Ştia că, de modă veche fiind, el nu putea suferi să vadă femeile machindu-se în public.
Încercând să pară glumeţ, Richard spuse:
— Ei, haide, Sarah, nu exagera cu machiajul.
— Ce vreţi să spuneţi?
— Să nu mai dai cu atâta fard. Arăţi pur şi simplu ca…
— Ca o târfă, presupun?
— N-am spus asta! rosti mânios Richard.
— Dar la asta v-aţi gândit. Sarah îşi puse trusa de machiaj înapoi în geantă. Oricum, de ce naiba vă interesează pe dumneavoastră?
— Ascultă, Sarah…
— Ce fac cu faţa mea mă priveşte. Nu e treaba dumneavoastră, domnule Băgăreţ.
Sarah tremura de furie, aproape plângând.
Richard îşi pierdu complet calmul. Strigă la ea:

— Eşti cea mai nesuferită, cea mai urâcioasă scorpie mică! Eşti absolut imposibilă!

În clipa aceea intră Ann. Se opri în prag şi spuse obosită:

— Oh, Doamne, ce mai e acum?

Sarah ieşi grăbită pe lângă ea. Ann se uită la Richard.

— Îi spuneam doar că s-a machiat prea strident.

Ann scoase un oftat de exasperare.

— Zău, Richard, cred că ai putea avea ceva mai multă minte. De ce te interesează pe tine ce face ea?

Richard se plimba mânios în sus şi în jos.

— Foarte bine, dacă vrei ca fiica ta să iasă în oraş ca o femeie uşoară.

— Sarah nu arată ca o femeie uşoară! Ce lucruri îngrozitoare spui! Toate fetele se machiază în ziua de azi. Ai idei învechite, Richard.

— Învechite! Demodate! N-ai o părere prea bună despre mine, Ann, nu-i aşa?

— Oh, Richard, chiar trebuie să ne certăm? Nu-ţi dai seama că spunând ce spui despre Sarah, mă critici, de fapt, pe mine?

— Nu pot spune că eşti o mamă deosebit de înţeleaptă dacă aşa ai crescut-o.

— Ce spui e crud şi neadevărat. Sarah e bine crescută.

— Dumnezeu să-l aibă în pază pe bărbatul care se însoară cu o femeie care are o singură fiică.

Ochii lui Ann se umplură de lacrimi.

— Ştiai despre Sarah când m-ai cerut în căsătorie. Ţi-am spus cât o iubesc şi ce înseamnă ea pentru mine.

— Nu ştiam că eşti vrăjită în mod absurd de ea! De dimineaţă până seara numai Sarah, Sarah, Sarah!

— Vai de mine! Ann se duse spre el şi se aşează alături, încearcă să fii rezonabil, Richard. Mă gândeam că s-ar putea ca Sarah să fie geloasă pe tine… dar nu mă aşteptam ca tu să fii gelos pe ea.

— Nu sunt gelos pe Sarah, spuse înţepat Richard.

— Ba da, iubitule, eşti.

— Tu întotdeauna o pui pe Sarah pe primul loc.

— Oh! Ann se lăsă pe spate şi închise neajutorată ochii. Zău că nu mai ştiu ce să fac.

— Locul meu care e? Niciunul. Eu pur şi simplu nu contez pentru tine. Ai amânat căsătoria noastră doar pentru că aşa ţi-a cerut Sarah…

— Voiam să-i mai dau puţin timp să se obişnuiască cu ideea.

— Acum e mai obişnuită? Îşi petrece timpul gândindu-se ce să mai facă pentru a mă supăra.

— Ştiu că e dificilă… dar, zău, Richard, cred sincer că exagerezi. Biata Sarah abia dacă poate scoate o vorbă fără să te aprinzi.

— Biata Sarah! Biata Sarah! Vezi? Asta-i părerea ta!

— În definitiv, Richard, Sarah e doar ceva mai mult decât un copil. Dar tu eşti om în toată firea, Richard.

Richard spuse brusc, dezarmant:

— Toate astea din cauză că te iubesc foarte mult, Ann.

— Oh, vai de mine!

— Eram atât de fericiţi… până să vină Sarah acasă.

— Ştiu…

— Iar acum… am tot timpul senzaţia că te pierd.

— Dar nu mă pierzi, Richard.

— Ann, scumpa mea, mă mai iubeşti?

Ann spuse cu o pasiune subită:

— Mai mult ca niciodată, Richard. Mai mult ca niciodată.

Cina fu un succes. Edith se întrecuse pe sine cu mâncarea, iar apartamentul, fără influenţa furtunoasă a lui Sarah, redevenise locul tihnit de mai înainte.

Richard şi Ann discutară, râseră, îşi amintiră unul altuia de incidente trecute, şi amândoi simţiră din plin binefacerile atmosferei destinse.

După ce se întoarse în salon şi îşi termină cafeaua, Richard spuse:

— A fost o seară minunată. Atât de liniştită! De-ar putea fi mereu aşa, scumpa mea Ann!

— Dar va fi, Richard.

— Nu crezi cu adevărat asta, Ann. Ştii, m-am gândit bine. Adevărul e un lucru neplăcut, dar trebuie privit în faţă. Îţi spun cu toată sinceritatea, Ann, mă tem că eu şi Sarah nu ne vom înţelege niciodată. Dacă e să locuim toţi trei la un loc, viaţa o să fie imposibilă. De fapt, se poate face un singur lucru.

— Ce vrei să spui?

— Ca s-o spun pe faţă, Sarah trebuie să plece de aici.

— Nu, Richard. E imposibil!

— Când fetele nu sunt fericite acasă, pleacă şi trăiesc pe cont propriu.

— Sarah are doar nouăsprezece ani, Richard!

— Există locuri în care fetele pot trăi. Pensiuni. Sau la o familie potrivită.

Ann clătină din cap cu hotărâre.

— Cred că nu-ţi dai seama ce propui. Sugerezi că, pentru a mă recăsători, trebuie să o dau afară pe fiica mea – s-o dau afară din casa ei.

— Fetelor le place să fie independente şi să trăiască pe cont propriu.

— Lui Sarah nu. Nu se pune problema că vreau să plece să trăiască pe cont propriu. Asta e casa ei, Richard.

— Mă rog, eu cred că e o soluţie bună. Îi putem da o pensie frumoasă din care să trăiască – voi contribui şi eu. Nu se va simţi strâmtorată. Va fi fericită să fie singură, şi vom fi şi noi fericiţi să fim singuri. Nu văd de ce este rău planul ăsta.

— Presupui că Sarah o să fie fericită să trăiască singură?

— Îi va plăcea enorm. Fetelor le place independenţa.

— Tu nu ştii nimic despre fete, Richard. Nu te gândeşti decât la ce vrei tu?

— Mie mi se pare că propunerea mea este o soluţie foarte rezonabilă.

Ann rosti încetişor:

— Înainte de cină mi-ai spus că o pun pe Sarah pe primul loc. Într-un fel, e adevărat, Richard… Nu se pune problema pe care din voi îl iubesc mai mult. Dar când stau şi mă gândesc la amândoi… ştiu că interesele lui Sarah trebuie să primeze. Pentru că vezi tu, Richard, Sarah este responsabilitatea mea. Responsabilitatea mea este încheiată abia când Sarah este pe deplin femeie, ori acum nu este încă.

— Mamele nu vor niciodată ca odraslele lor să se maturizeze.

— Uneori e adevărat, dar sincer nu cred că e valabil în cazul meu şi al lui Sarah. Vezi tu, ce îţi este ţie imposibil să înţelegi este faptul că Sarah este încă foarte tânără şi neajutorată.

Richard pufni.

— Neajutorată!

— Da, exact asta vreau să spun. E nesigură pe ea, nesigură pe viaţă. Când va fi pregătită să plece în lume, va voi să plece, şi atunci am să fiu fericită să o ajut. Dar nu este încă pregătită.

Richard oftă şi spuse:

— Îmi dau seama că, cu mamele, nu te poţi contrazice.

Ann spuse cu o fermitate neaşteptată:

— Nu am să-mi dau fiica afară din casă. Ar fi o ticăloşie să fac asta când ea nu vrea.

— Ei bine, dacă eşti atât de hotărâtă…

— Sunt, Richard. Dar, dragul meu, de-ai avea şi tu puţină răbdare! Nu vezi, nu tu eşti intrusul, e Sarah. Şi ea simte asta. Dar sunt sigură că, în timp, veţi deveni prieteni. Pentru că ea chiar mă iubeşte, Richard, şi, în cele din urmă, nu va voi să mă vadă nefericită.

Richard o privi cu un uşor surâs ironic.

— Ce visătoare incurabilă eşti, scumpa mea Ann!

Ea se cuibări în braţele lui.

— Te iubesc, Richard… Oh, ce n-aş da să nu am durerea asta de cap!

— Îţi aduc o aspirină…

Richard se gândi că toate discuţiile lui cu Ann se sfârşeau acum cu o aspirină.

Capitolul IX

Timp de două zile se instală o binevenită pace, fapt care o încurajă pe Ann. Până la urmă, lucrurile nu erau chiar atât de rele. Cu timpul, după cum spusese ea, totul avea să se rezolve. Apelul ei la înţelegerea lui Richard dăduse roade. Într-o săptămână aveau să fie căsătoriţi, iar după aceea viaţa avea să fie mai normală. Sarah, de bună seamă, nu o să mai aibă atâtea resentimente faţă de Richard.

— Azi mă simt cu adevărat mult mai bine, îi mărturisi ea lui Edith, gândindu-se că o zi fără dureri de cap ajunsese un eveniment.

— Cam ca liniştea dinaintea furtunii, aşa e liniştea de azi, răspunse Edith. Domnişoara Sarah şi domnul Cauldfield se au ca câinele şi pisica. S-ar zice că au unul faţă de altul o antipatie din naştere.

— Cred că Sarah s-a mai obişnuit cu el, nu-i aşa?

— Eu nu mi-aş face speranţe deşarte în locul dumneavoastră, spuse posacă Edith.

— Doar nu o să fie veşnic aşa? O să se termine.

— Eu nu m-aş baza pe asta.

Edith era întotdeauna pesimistă, se gândi Ann. Îi făcea plăcere să prezică nenorociri.

— În ultimul timp a fost mai bine, insistă ea.

— Ah, asta din cauză că domnul Cauldfield a fost aici mai mult ziua, când domnişoara Sarah era la florăria ei, iar ea v-a avut seara pentru ea. În plus, e ocupată cu gândul că domnul Gerry pleacă în străinătate. Dar odată ce vă căsătoriţi, o să-i aveţi pe amândoi aici, împreună. O să vă sfâşie între ei.

— Oh, Edith! exclamă Ann, cuprinsă de spaimă. Nu pot să suport asta! Eu întotdeauna am urât scenele şi certurile.

— Aşa e. Mereu aţi trăit liniştită şi la adăpost, şi aşa vi se potriveşte să trăiţi.

— Dar ce pot să fac? Tu ce-ai face, Edith?

Edith spuse cu voluptate:

— Nu are rost să suspinaţi. Aşa cum am învăţat eu de copil, „Viaţa nu este decât o vale a plângerii.”

— Ce să spun, m-ai consolat!

— Lucrurile astea ne sunt trimise, spuse sentenţioasă Edith. Măcar de-aţi fi fost una din doamnele, alea cărora le plac certurile! Multora le place să se certe. Celei de a doua neveste a unchiului meu, de pildă. Nimic nu o încânta mai mult decât să se ciondănească. Şi e tare rea de gură, dar e drept, când îi trece, nu poartă ranchiună şi uită tot. Sânge irlandez, ce să-i faci! Mama ei este din Limerick. Nu sunt pizmaşe, dar mereu caută ceartă. Cam aşa e şi domnişoara Sarah. Domnul Prentice era pe jumătate irlandez, aşa ţin minte că mi-aţi spus. Domnişoarei Sarah îi place să scoată flăcări pe nas, dar e o domnişoară bună la suflet cum n-am mai văzut. După părerea mea e bine că domnul Gerry pleacă peste mări şi ţări. Niciodată nu o să se aşeze la casa lui ca tot omul. Domnişoara Sarah se descurcă mai bine decât el.

— Mă tem că ţine foarte mult la el, Edith.

— Eu nu mi-aş face griji. „Ochii care nu se văd se uită”, cum se zice, şi mătuşa mea Jane mai adăuga: „după altul”. Nu vă faceţi griji în privinţa ei, sau a altcuiva. Uitaţi cartea pe care voiaţi tare mult s-o citiţi, iar eu am să vă aduc o ceaşcă de cafea şi câţiva biscuiţi. Simţiţi-vă bine cât mai puteţi.

Ann ignoră apropoul uşor sinistru al ultimei fraze.

Joi, Gerry Lloyd plecă, şi, în aceeaşi seară, Sarah avu cea mai rea ceartă cu Richard.

Ann îi lăsă singuri şi se refugie în camera ei. Zăcu acolo pe întuneric, cu mâinile pe ochi, cu degetele apăsându-şi fruntea care o înjunghia. Lacrimile i se rostogoleau pe obraz.

Îşi repeta întruna, în surdină:

— Nu pot să suport… nu pot să suport…

La un moment dat auzi sfârşitul unei fraze a lui Richard aproape urlat, în timp ce ieşea ca o furtună din camera de zi.

—… iar mama ta nu poate mereu să dea bir cu fugiţii sub pretextul eternelor ei dureri de cap!

Apoi uşa de la intrare se închise cu zgomot.

Pe culoar se auziră paşii lui Sarah, mergând încet şi ezitând spre camera ei. Ann strigă:

— Sarah!

Uşa se deschise. Uşor vinovată, Sarah întrebă:

— Stai pe întuneric?

— Mă doare capul. Aprinde veioza aceea mică din colţ.

Sarah se conformă. Veni agale spre pat, ferindu-şi privirea. Avea un aer de copil abandonat care îi înmuie inima lui Ann, deşi cu doar câteva minute înainte fusese foarte supărată pe ea.

— Sarah, chiar trebuie?

— Ce anume?

— Să te cerţi tot timpul cu Richard? La mine nu te gândeşti deloc? Nu îţi dai seama cât de nefericită mă faci? Nu vrei să fiu fericită?

— Fireşte că vreau să fii fericită. Tocmai asta e!

— Nu te înţeleg. Mă faci să mă simt foarte nenorocită. Uneori simt că nu mai pot… Totul e atât de schimbat!

— Da, totul e altfel. El a stricat tot. Vrea să mă dea afară de aici. N-ai să-l laşi să te convingă să mă expediezi de aici, nu-i aşa?

Ann era mânioasă.

— Bineînţeles că nu. Cine a zis aşa ceva?

— El. Chiar acum. Dar n-ai s-o faci, nu-i aşa? Toate astea sunt ca un vis urât. Sarah începu să plângă. Totul a mers prost. Totul. Chiar de când m-am întors din Elveţia. Gerry a plecat… şi probabil n-am să-l mai văd niciodată. Iar tu te-ai întors împotriva mea…

— Nu m-am întors împotriva ta! Să nu spui una ca asta!

— Oh, mamă… mamă!

Fata se aruncă în genunchi lângă pat, hohotind nestăpânit.

Din când în când repeta un singur cuvânt: „Mamă…”

În dimineaţa următoare, pe tava cu micul dejun al lui Ann era un bilet de la Richard.

Dragă Ann. Lucrurile nu mai pot continua în felul ăsta. Trebuie să găsim o rezolvare. Sunt sigur că ai să găseşti că Sarah este mai înţelegătoare decât crezi. Al tău pentru totdeauna, Richard Ann se încruntă. Oare Richard se înşela cu bună ştiinţă? Sau izbucnirea de seara trecută a lui Sarah fusese în mare măsură isterică? Era posibil. Ann era sigură că Sarah suferea toată nefericirea primei iubiri, şi prima ei despărţire de cel iubit. În definitiv, dacă îl antipatiza chiar atât de mult pe Richard, poate că, într-adevăr, ar fi fost mai fericită departe de casă…

Sub imperiul unui impuls, puse mâna pe telefon şi o sună pe Laura Whitstable.

— Laura? Sunt Ann.

— Bună dimineaţa. E un telefon foarte matinal.

— Oh, sunt cu nervii la pământ. Capul mă doare întruna şi mă simt foarte rău. Lucrurile pur şi simplu nu mai pot continua aşa. Voiam să-ţi cer sfatul.

— Nu dau sfaturi. Este cât se poate de periculos.

Ann nu-i dădu nici o atenţie.

— Ascultă, Laura, crezi că… e posibil… ar fi bine… dacă… dacă Sarah ar trăi singură… adică, să împartă un apartament cu o prietenă… sau ceva în genul ăsta?

Urmă o scurtă pauză, apoi Laura întrebă:

— Ea vrea?

— Păi… nu… nu chiar. Adică, a fost doar o idee.

— A cui? A lui Richard?

— Păi… da.

— Foarte înţeleaptă.

— Crezi că e înţeleaptă? întrebă repede Ann.

— Vreau să spun că e foarte înţeleaptă din punctul de vedere al lui Richard. Richard ştie ce vrea – şi o dă înainte. Nu contează.

— Dar tu ce crezi?
— Ţi-am spus, Ann, nu dau sfaturi. Ce spune Sarah?
Ann ezită.
— N-am discutat cu ea… încă.
— Dar trebuie că ai vreo idee.
— Deocamdată, nu cred că ar vrea.
— Ah!
— Dar poate că ar trebui să insist?
— De ce? Ca să-ţi vindeci durerile de cap?
— Nu, nu! strigă Ann, îngrozită. Mă gândesc numai la fericirea ei.
— Sună magnific! Eu nu am niciodată încredere în sentimentele nobile. Complicat, nu-i aşa?
— Ei bine, mă întrebam dacă nu sunt cumva genul de mamă acaparatoare. Dacă n-ar fi mai bine pentru Sarah să plece de lângă mine. În felul ăsta ar putea să îşi dezvolte propria personalitate.
— Da, da, foarte modern.
— Zău, să ştii, mă gândesc că s-ar putea să-i placă ideea. Mie nu mi-a plăcut la început, dar acum… Oh, spune odată ce părere ai!
— Biata mea Ann!
— De ce spui „Biata mea Ann!”?
— M-ai întrebat ce părere am.
— Nu prea îmi eşti de folos, Laura.
— În sensul la care te gândeşti, nici nu vreau să fiu.
— Vezi tu, mi-e tot mai greu să mă descurc cu Richard. Azi dimineaţă mi-a scris un fel de ultimatum… Curând îmi va cere să aleg între el şi Sarah.
— Şi pe care l-ai alege?
— Oh, termină, Laura! Nu voiam să spun că o să ajungem cu adevărat la asta.
— S-ar putea să ajungeţi.
— Mă înnebuneşti, Laura! Nici măcar nu încerci să mă ajuţi! Ann trânti mânioasă receptorul în furcă.
În acea seară, la şase, sună Richard Cauldfield.

Edith răspunse la telefon.

— Doamna Prentice este acasă?

— Nu, domnule. S-a dus la comitetul acela la care merge – Casa Doamnelor Bătrâne, sau aşa ceva. Nu se întoarce mai devreme de şapte.

— Şi domnişoara Sarah?

— Tocmai a venit. Vreţi să vorbiţi cu ea?

— Nu, am să vin acolo.

Richard străbătu distanţa dintre apartamentul său de serviciu şi apartamentul lui Ann cu un pas ferm şi egal. Petrecuse o noapte de nesomn şi ajunsese în cele din urmă la o rezolvare definitivă. Deşi era un om căruia îi lua ceva timp să se hotărască, o dată ce se hotăra rămânea cu încăpăţânare la decizia lui.

Lucrurile nu mai puteau continua aşa. Mai întâi Sarah şi apoi Ann trebuiau fi făcute să înţeleagă asta. Fata asta îşi epuiza mama cu ifosele şi încăpăţânarea ei! Biata şi blânda lui Ann! Dar gândurile privitoare la ea nu erau întru totul drăgăstoase. Aproape fără să-şi dea seama, simţea o anumită ciudă pe ea. Prea ocolea esenţialul, recurgând la artificii pur feminine – dureri de cap, indispoziţii, ori de câte ori izbucnea o ceartă…

Ann trebuia să privească lucrurile în faţă!

Femeile astea două… Toată aiureala asta tipic feminină trebuia să înceteze!

Sună, fu primit de Edith şi intră în camera de zi. Sarah, cu un pahar în mână, se întoarse cu faţa la el.

— Bună seara, Richard.

— Bună seara, Sarah.

Sarah spuse cu un efort:

— Îmi pare rău pentru aseară. Mă tem că am fost cam nepoliticoasă.

— Nu face nimic, spuse cu mărinimie Richard. Să nu mai vorbim despre asta.

— Vrei să bei ceva?

— Nu, mulţumesc.

— Mă tem că mama o să mai întârzie puţin. S-a dus la…

El o întrerupse.

— E în ordine. Eu la tine am venit.

— La mine?

Ochii lui Sarah se întunecară şi se îngustară. Înaintă şi se aşeză uitându-se bănuitoare la el.

— Vreau să discutăm despre situaţia asta. Mie îmi este foarte clar că nu putem continua în felul ăsta. Numai înfruntări şi ciondăneli. Nu e drept faţă de mama ta, în primul rând. Sunt sigur că ţii la mama ta.

— Fireşte, spuse Sarah, fără sentimentalism.

— Atunci, între noi fie vorba, trebuie să-i dăm o şansă, într-o săptămână, ne căsătorim. Când ne vom întoarce din luna de miere, ce fel de viaţă crezi tu că va fi ca toţi trei să locuim în apartamentul ăsta?

— Un adevărat iad, aş spune.

— Vezi? Tu însăţi recunoşti. Vreau să spun dintr-un bun început că nu te învinuiesc în totalitate numai pe tine.

— E foarte mărinimos din parte dumitale, Richard, spuse Sarah.

Tonul ei era serios şi politicos. El încă nu o cunoştea suficient de bine ca să sesizeze pericolul.

— Păcat că nu ne înţelegem. Ca să fiu sincer, tu mă antipatizezi.

— Dacă ţii neapărat să ştii, da, te antipatizez.

— E în regulă. În ce mă priveşte, nici eu nu ţin cine ştie ce la tine.

— Mă urăşti ca pe o otravă, spuse Sarah.

— Ei, haide, Sarah, eu n-aş spune chiar asta. E prea dur.

— Eu aş spune.

— Ei bine, hai să punem problema în felul următor. Ne antipatizăm reciproc. Pentru mine nu prea contează dacă mă placi sau nu. Cu mama ta mă însor, nu cu tine. Am încercat să fiu prieten cu tine, dar n-ai vrut… Aşa că trebuie să găsim o soluţie. Sunt dornic să fac tot ce pot în celelalte privinţe.

— Care celelalte privinţe?

— Cum nu mai poţi rămâne în casa asta, am să fac tot ce pot ca să te ajut să-ţi duci viaţa în altă parte unde să fii mult mai fericită. O dată ce Ann devine soţia mea, sunt pregătit să o întreţin în totalitate, aşa că ţie îţi vor reveni foarte mulţi bani. Un apartament drăguţ undeva, pe care poţi să îl împărţi cu vreo prietenă. Să-l mobilezi şi tot restul – exact cum vrei tu.

Cu ochii şi mai îngustaţi, Sarah spuse:

— Ce minunat de generos eşti, Richard!

El nu sesiză sarcasmul. În sinea lui se felicită. La urma urmelor, treaba era foarte simplă. Fata îşi cunoştea foarte bine locul. Toată treaba avea să se rezolve pe cale amicală.

Îi zâmbi bine dispus.

— Nu-mi place să văd lumea nefericită. Şi îmi dau seama, lucru pe care mama ta nu îl face, că tinerii tânjesc să fie independenţi. Ai să fii mult mai fericită trăind pe cont propriu, decât o viaţă de-a câinele şi pisica aici.

— Deci, asta e propunerea dumitale, nu-i aşa?

— E o idee foarte bună. Toată lumea ar fi mulţumită.

Sarah râse. Richard întoarse repede capul.

— N-ai să scapi de mine chiar atât de uşor, spuse Sarah.

— Dar…

— N-am să plec, îţi spun. N-am să plec…

Niciunul din ei nu o auzi pe Ann descuind uşa de la intrare. Deschizând uşa, Ann îi găsi în picioare, fulgerându-se din priviri. Sarah tremura toată şi repeta isteric:

— N-am să plec… n-am să plec… n-am să plec…

— Sarah…

Amândoi se întoarseră repede. Sarah alergă la mama ei.

— Iubito, iubito, n-ai să-l laşi să mă alunge de aici, nu-i aşa? Să locuiesc într-un apartament cu o prietenă! Urăsc prietenele! Nu vreau să fiu pe cont propriu. Vreau să stau cu tine. Nu mă alunga, mamă! Nu… nu!

Ann spuse repede, liniştitor:

— Bineînţeles că nu. E în ordine, iubito. Se uită la Richard şi întrebă tăios: Ce i-ai spus?

— I-am făcut o propunere de foarte mult bun simţ.

— Mă urăşte şi te va face şi pe tine să mă urăşti!

Sarah hohotea sălbatic acum. Era un copil isteric. Ann spuse repede:

— Nu, Sarah, nu fi absurdă.

Îi făcu un semn lui Richard şi spuse:

— Vom discuta altă dată despre asta.

— Ba nu! Richard îşi împinse bărbia în faţă. Vom discuta acum şi aici. Trebuie să spunem lucrurilor pe nume.

— Oh, te rog! Ann se aşează pe canapea, cu mâna la frunte.

— Nu are rost să te eschivezi de la asta printr-o durere de cap, Ann! Problema e cine contează mai mult pentru tine, eu sau Sarah?

— Nu aste e problema.

— Ba asta! Trebuie să lămurim asta o dată pentru totdeauna. Nu mai rezist.

Tonul ridicat a lui Richard o făcu pe Ann să simtă că îi explodează capul de durere. Avusese o şedinţă dificilă, venise acasă obosită moartă, iar acum i se părea că viaţa trăită în halul ăsta era de nesuportat. Spuse cu glas sfârşit:

— Nu pot discuta cu tine acum, Richard. Zău că nu pot. Pur şi simplu nu mai rezist.

— Eu îţi spun că trebuie să ne lămurim. Ori pleacă Sarah de aici, ori plec eu.

Trupul lui Sarah fu străbătut de un tremur uşor. Ridică bărbia, uitându-se fix la Richard.

— Planul meu este perfect rezonabil, spuse Richard. I l-am expus lui Sarah. N-a părut să aibă prea multe împotrivă până n-ai apărut tu.

— N-am să plec! spuse Sarah.

— Fată dragă, poţi veni oricând să-ţi vezi mama, nu-i aşa?

Sarah se întoarse pătimaşă către Ann, aruncându-se pe canapea lângă ea.

— N-ai să mă dai afară, mamă, nu-i aşa? N-ai s-o faci, nu-i aşa? Eşti mama mea.

Chipul lui Ann se îmbujoră. Spuse cu o fermitate subită:

— N-am să-i cer fiicei mele să plece din casa ei, decât dacă ea vrea să plece.

Richard urlă:

— Ar vrea să plece… dacă n-ar fi să-mi facă mie în ciudă!

— Nici nu mă aşteptam să gândeşti altfel! se răţoi Sarah la el.

— Ţine-ţi gura! urlă Richard.

Ann îşi duse mâinile la cap.

— Nu suport asta, vă avertizez pe amândoi, nu suport…

Sarah strigă rugătoare:

— Mamă…

Richard se întoarse mânios spre Ann.

— Nu are rost, Ann. Tu şi durerile tale de cap! La naiba, trebuie să alegi!

— Mamă! Sarah era acum disperată de-a binelea. Se agăţa de Ann ca un copil înspăimântat. Nu-l lăsa să te întoarcă împotriva mea! Mamă… nu-l lăsa…

Cu mâinile tot la cap, Ann spuse:

— Nu mai suport. Ar fi mai bine să pleci, Richard.

— Poftim? El se holbă la ea.

— Te rog să pleci. Uită-mă… E inutil…

Mânia îl cuprinse din nou. Spuse sumbru:

— Tu îţi dai seama ce spui?

Ann spuse absentă:

— Îmi trebuie linişte… nu pot continua aşa…

Sarah şopti din nou:

— Mamă…

— Ann… Glasul lui Richard era plin de o durere neîncrezătoare.

Ann strigă cu disperare:

— E inutil… e inutil, Richard!

Sarah se întoarse către el furioasă şi copilăroasă.

— Pleacă, nu te vrem, n-auzi?! Nu te vrem…

Pe faţa ei era o expresie triumfătoare care ar fi fost urâtă de n-ar fi fost copilăroasă.

El nu-i dădu nici o atenţie. Se uită lung la Ann.

— Vorbeşti serios, Ann? N-am să… mă mai întorc.

Ann spuse cu un glas sfârşit:

— Ştiu… Pur şi simplu… n-a fost să fie, Richard. La revedere…

El ieşi încet din cameră.

Sarah strigă: „Iubito!” şi îşi îngropă capul în poala mamei sale.

Mâna lui Ann mângâie mecanic capul fiicei ei, dar ochii îi erau pe uşa pe care tocmai ieşise Richard.

O clipă mai târziu auzi uşa de la intrare trântită cu hotărâre.

Simţi aceeaşi răceală pe care o simţise în ziua aceea în gara Victoria, împreună cu o mare dezolare…

Acum Richard cobora treptele, ieşea în curte, apoi în stradă…

Ieşea din viaţa ei…

CARTEA A DOUA

Capitolul I

Laura Whitstable se uita cu afecţiune pe fereastra autobuzului liniilor aeriene la străzile familiare ale Londrei. Fusese plecată mult timp din Londra, într-un tur prelungit şi interesant în jurul lumii iniţiat de Comisia Regală. Conferinţele finale din Statele Unite fuseseră formidabile. Doamna Laura conferenţiase şi prezidase şi fusese invitată la mese şi dineuri şi nu prea avusese timp să îşi vadă proprii prieteni.

Ei bine, acum se terminase. Era din nou acasă, cu un geamantan plin de însemnări şi statistici şi documente grăitoare, şi cu perspectiva unei munci titanice în vederea publicării.

Era o femeie cu multă vitalitate şi o rezistenţă fizică uluitoare. Perspectiva de a munci era întotdeauna mult mai ademenitoare pentru ea decât perspectiva de a lenevi, dar

spre deosebire de mulţi oameni, ea nu se mândrea cu acest lucru, şi uneori recunoştea dezarmant că preferinţa ei putea fi considerată mai degrabă o slăbiciune decât o virtute. Căci munca, spunea ea, era unul din principalele bulevarde prin care puteai să scapi de tine însuţi. Iar pentru a trăi cu tine însuţi, fără subterfugii, în umilinţă şi mulţumire, trebuia să atingi singura armonie adevărată din viaţă.

Laura Whitstable era o femeie care nu se concentra asupra mai multor lucruri deodată, ci asupra unuia singur. Niciodată nu scria prietenilor scrisori lungi, informative. Când era absentă era absentă – atât cu gândul cât şi cu trupul.

Ceea ce făcea, totuşi, cu conştiinciozitate, era să trimită ilustrate puternic colorate personalului ei casnic, care altfel s-ar fi simţit ofensat. Dar prietenii ei ştiau că primul lucru pe care aveau să-l audă din partea Laurei era un glas profund şi aspru la telefon anunţând că se întorsese.

Era bine să fii acasă, îşi zise Laura puţin mai târziu, în timp ce se uita prin camera de zi confortabilă şi asculta cu o ureche micile dezastre gospodăreşti petrecute în lipsa ei, înşiruite melancolic şi fără pasiune de Bassett.

O expedie pe Basset cu un „Foarte bine că mi-ai spus”, apoi se cufundă într-un fotoliu mare, ponosit, îmbrăcat în piele. Pe o masă, în apropiere, erau stivuite scrisori şi reviste, dar nu îşi bătu capul cu ele. Tot ce era urgent fusese rezolvat de eficienta ei secretară.

Îşi aprinse un trabuc şi se rezemă de speteaza fotoliului, cu ochii pe jumătate închişi.

Era sfârşitul unei perioade şi începutul alteia…

Se relaxă lăsându-şi motorul creierului să se adapteze la noul ritm. Colegii din comisie, problemele apărute, speculaţiile şi punctele de vedere, personalităţile americane, noii ei prieteni americani – toate astea deveneau trecut, se estompau…

Londra, oamenii pe care trebuia să-i vadă, parlamentarii pe care avea să-i dojenească, ministerele pe care îşi propunea să le hărţuiască, măsurile practice pe care intenţiona să le ia, rapoartele pe care trebuia să le scrie – astea toate îi veneau cu claritate în minte. Campania viitoare, sarcinile zilnice istovitoare…

Dar înainte de toate, era o perioadă de reacomodare. Plăcerile şi relaţiile personale. Avea de văzut proprii prieteni, spre a se pune la curent cu necazurile şi bucuriile lor. Avea de împărţit cadourile pe care le adusese cu ea. Chipul aspru i se înmuie şi zâmbi. Prin minte îi pluteau diferite nume. Charlotte… tânărul David… Geraldine şi copiii ei… bătrânul Walter Emlyn… Ann şi Sarah… profesorul Parkes…

Ce se întâmplase cu ei cât timp fusese plecată?

Avea să se ducă în Sussex, la Geraldine, poimâine, de pildă. Puse mâna pe telefon şi fixă ziua şi ora. Apoi îl sună pe bătrânul profesor Parkes. Orb şi aproape complet surd, profesorul păru să se lanseze într-o controversă furibundă cu vechea lui prietenă Laura.

Următorul număr la care sună fu cel al lui Ann Prentice.

Îi răspunse Edith.

— Asta da surpriză, doamnă! A trecut mult timp. Am citit în ziare despre dumneavoastră, nu mai târziu de acum o lună sau două. Nu, îmi pare rău, doamna Prentice e plecată. Aproape în fiecare seară iese în oraş, mai nou. Da, şi domnişoara Sarah e plecată. Da, doamnă, am să-i spun doamnei Prentice că v-aţi întors şi că aţi sunat.

Închizând, Laura Whitstable trecu să formeze numărul următor, trimiţând în fundul minţii ei un aspect mărunt pe care îşi promise să-l examineze mai târziu.

Abia când se băgă în pat mintea ei analitică începu să dezbată ceva spus de Edith, care o mirase. Edith spusese că Ann era plecată şi că aproape în fiecare seară ieşea în oraş, mai nou. Laura se încruntă întrucât i se părea că Ann trebuia să-şi fi schimbat foarte mult obiceiurile. Pentru

Sarah era firesc să-şi petreacă serile bântuind prin oraş. Aşa făceau fetele. Dar Ann era genul liniştit – o invitaţie ocazională la cină, un film când şi când, o piesă, dar nu ca acum, în fiecare seară.

Culcată, Laura Whitstable se gândi câteva clipe la Ann Prentice…

Două săptămâni mai târziu, doamna Laura suna la uşa apartamentului lui Ann Prentice.

Uşa îi fu deschisă de Edith, al cărui chip acru se schimbă uşor, semn că era încântată. Se dădu la o parte, lăsând-o pe doamna Laura să intre.

— Doamna Prentice tocmai se îmbracă pentru a ieşi în oraş, spuse ea. Dar sunt sigură că va voi să vă vadă.

O conduse pe doamna Laura în camera de zi şi plecă duduind spre dormitorul lui Ann.

Laura se uită în jur oarecum surprinsă. Camera era total transformată – cu greu ar fi spus că se află în aceeaşi cameră şi, preţ de o fracţiune de secundă, cochetă cu ideea absurdă că nimerise în alt apartament.

Din mobilierul iniţial rămăseseră câteva piese, dar într-un colţ, de-a curmezişul, se afla un bar mare. Noul decor era o versiune modernă a franţuzescului Empire, cu draperii elegante de satin în dungi, şi mult auriu şi bronz aurit. Semăna mai degrabă cu un decor de pe un platou de filmare decât cu o cameră de locuit.

Edith intră şi spuse:

— Doamna Prentice vine într-un minut, doamnă.

— Este o privelişte complet transformată, spuse doamna Laura, arătând în jur.

— A costat o grămadă de bani, spuse Edith cu dezaprobare. S-au îngrijit de toate astea câţiva tineri foarte ciudaţi. Nu v-ar veni să credeţi.

— Oh, ba da, mi-ar veni. Ei bine, se pare că au făcut o treabă foarte bună.

— Prostească! se strâmbă Edith.

— Trebuie să fii în pas cu vremurile, Edith. Mă aştept ca domnişoarei Sarah să-i placă foarte mult.

— Oh, nu e gustul domnişoarei Sarah. Domnişoara Sarah nu a fost niciodată pentru schimbare. Vai, nu mai ţineţi minte, nu i-a plăcut nici măcar să fie mutată canapeaua! Nu, doamna Prentice e cea care e înnebunită după toată povestea asta.

Doamna Laura înălţă uşor din sprâncene. Într-adevăr, Ann trebuia să se fi schimbat foarte mult. Dar în clipa aceea se auziră paşi pe coridor şi Ann însăşi intră grăbită, cu mâinile întinse.

— Laura dragă, ce minunat că te-ai întors! Mi-a fost tare dor de tine!

O sărută pe Laura rapid şi de formă. Femeia mai în vârstă o studie cu mirare.

Da, Ann Pretince se schimbase. Părul ei, de un castaniu cald cu o şuviţa sau două cărunte, fusese vopsit în roşu şi tuns după ultimul răcnet al modei. Sprâncenele îi erau drastic pensate şi faţa costisitor machiată. Purta o rochie scurtă de cocteil împodobită cu un mănunchi mare şi bizar de bijuterii. Mişcările îi erau fără astâmpăr şi artificiale, ceea ce, pentru Laura, era cea mai semnificativă schimbare din toate. Căci, principala caracteristică a lui Ann Prentice pe care o cunoscuse în urmă cu doi ani era un fel de a fi blând şi domol.

Acum se mişca prin cameră, vorbind, jucându-se cu mici fleacuri şi neaşteptând un răspuns la ceea ce spunea.

— A trecut atâta timp, chiar secole, de când am citit câte ceva în ziar despre tine. Cum a fost în India? Se pare că în State au făcut mare tamtam pe seama ta, e adevărat? Îmi închipui că ai avut o mâncare minunată, fripturi şi tot tacâmul, nu-i aşa? Când te-ai întors?

— Acum două săptămâni. Te-am sunat. Erai în oraş. Aş zice că Edith a uitat să îţi spună.

— Biata Edith! Nu mai are memoria pe care o avea. Nu, cred că mi-a spus, şi am avut de gând să te sun… numai că

ştii tu cum sunt lucrurile. Râse scurt. În ziua de azi se trăieşte într-o continuă goană!
— Tu nu trăiai în goană, Ann.
— Nu? întrebă Ann, vag. Se pare că n-ai cum să eviţi asta. Bei ceva, Laura? Gin cu lămâie?
— Nu, mulţumesc. Nu beau cocteiluri.
— Fireşte. Tu bei coniac cu sifon. Poftim. Turnă băutura şi i-o aduse, apoi se întoarse şi îşi luă şi ea un pahar.
— Ce mai face Sarah? întrebă doamna Laura.
Ann spuse vag:
— Oh, foarte bine şi veselă. Abia dacă o văd. Unde e ginul? Edith! Edith!
Edith intră.
— De ce nu mai e gin?
— Nu a venit, răspunse Edith.
— Ţi-am spus că trebuie să avem mereu o sticlă de rezervă. E de-a dreptul groaznic! Trebuie să ai grijă să avem întotdeauna în casă băutură din belşug.
— Intră destulă, spuse Edith. Olecuţă cam prea multă, după mintea mea.
— Ajunge, Edith! strigă Ann mânioasă. Du-te şi fă rost de nişte gin.
— Acum?
— Da, acum!
În timp ce Edith se retrăgea morocănoasă, Ann spuse cu mânie:
— Uită totul! E neajutorată!
— Nu te enerva, draga mea. Vino şi ia loc şi povesteşte-mi.
— Nu prea am ce povesti, râse Ann.
— Ieşeai în oraş? Te reţin?
— Oh, nu, nu! Vine să mă ia prietenul meu.
— Colonelul Grant? întrebă doamna Laura, zâmbind.
— Sărmanul James? Oh, nu. Abia dacă îl mai văd.
— Cum se face?
— Bătrânii ăştia sunt teribil de plicticoşi. James e un scump, ştiu, dar poveştile alea lungi şi divagante ale lui…

pur şi simplu nu le mai suport. Ann ridică din umeri. E groaznic din partea mea, dar asta e!

— Nu mi-ai povestit despre Sarah. Are vreun prieten?

— Oh, o mulţime. E foarte simpatizată, slavă Domnului… nu ştiu ce m-aş face să am o fiică încuiată.

— Şi nici un tânăr anume, deci?

— Păi, e greu de spus. Fetele nu le spun nimic mamelor, nu-i aşa?

— Cum a rămas cu tânărul Gerry Lloyd, cel în legătură cu care erai atât de îngrijorată?

— Oh, a plecat în America de Sud sau în altă parte. Totul s-a terminat, slavă Domnului! Mă mir că ţi-ai amintit de el.

— Nu uit lucrurile legate de Sarah. Ţin foarte mult la ea.

— Drăguţ din partea ta, Laura. Sarah e bine. Foarte egoistă şi obositoare în multe privinţe… dar presupun că aşa trebuie să fie la vârsta ei. O să vină şi ea şi atunci…

Telefonul sună şi Ann se întrerupse pentru a răspunde.

— Alo? Oh, tu eşti, iubitule… Vai, desigur, mi-ar plăcea la nebunie… Da, dar va trebui să mă uit în carneţelul meu… Oh, fâr-ar să fie, nu ştiu unde e… Da, sunt sigură că e în ordine… Joi, atunci… Petit Chat… Da, nu-i aşa? Ce ciudat a leşinat Johnnie! Mda, desigur, cu toţii eram niţel abţiguiţi… Da, absolut de acord…

Puse la loc receptorul, adresându-i-se Laurei cu o notă de satisfacţie care îi infirma cuvintele:

— Şi telefonul ăsta! Sună cât e ziua de lungă.

— Au obiceiul ăsta, o aprobă Laura, sec, apoi adăugă: S-ar părea că duci o viaţă foarte veselă, Ann.

— Nu poţi să vegetezi, iubito – oh, parcă ar fi cuvintele lui Sarah!

Afară, pe hol, se auzi glasul lui Sarah.

— Cine? Doamna Laura? Splendid!

Deschise la perete uşa camerei de zi şi intră. Laura Whitstable fu izbită de frumuseţea ei. Stinghereala de mânz îi dispăruse, şi acum era o tânără extraordinar de

atrăgătoare, cu o drăgălăşenie neobişnuită a feţei şi formelor.

Arăta încântată că îşi vedea naşa, şi o sărută cu căldură.

— Laura, iubito, ce minunat! Arăţi formidabil cu pălăria asta. Aproape regală, cu o tuşă de tiroleză militantă.

— Copil impertinent! spuse Laura, zâmbindu-i.

— Nu, dar vorbesc serios. Eşti un adevărat Personaj, nu-i aşa, pisicuţo?

— Iar tu eşti o tânără foarte chipeşă!

— Oh, asta datorită machiajului meu sofisticat.

Sună telefonul şi Sarah ridică receptorul.

— Alo? Cine întreabă? Da, e aici. E pentru tine, mamă

— Ca de obicei.

În timp ce Ann lua receptorul, Sarah se aşează pe braţul fotoliului Laurei.

— Toată ziua sună telefoanele pentru mama, spuse ea râzând.

Ann rosti tăios:

— Taci, Sarah, nu aud! Da… aşa cred… dar săptămâna viitoare sunt teribil de ocupată… am să mă uit în carneţel. Întorcându-se, spuse: Sarah, găseşte-mi agenda. Trebuie să fie pe patul meu… Sarah ieşi din cameră. Ann continuă să vorbească la telefon. Fireşte că ştiu ce vrei să spui… da, o chestie de genul ăsta te leagă îngrozitor de mâini şi de picioare… Eu, oh, iată-mi agenda… Da… Nu, nu pot vineri… Da, aş putea veni după aceea… Prea bine, atunci, ne întâlnim la Lumley Smiths… oh, da, de acord. E teribil de insipidă.

Puse receptorul în furcă şi exclamă:

— Telefonul ăsta! O să-mi ies din minţi…

— Tu adori asta, mamă. Adori să hoinăreşti, ştii că da. Sarah se întoarse către doamna Laura şi întrebă: Nu crezi că mama arată grozav cu noua ei coafură? O întinereşte cu zeci de ani.

Ann spuse cu un râs uşor artificial:

— Sarah nu mă lasă să mă cufund în minunata vârstă mijlocie.

— Ei, mamă, ştii că îţi place să fii veselă. Are mult mai mulţi prieteni decât am eu, Laura, şi rareori e acasă înainte să dea zorile.

— Nu fi absurdă, Sarah! spuse Ann.

— Cine e în seara asta, mamă? Johnnie?

— Nu, Basil.

— Oh, mai curând tu decât eu. După părerea mea, Basil e cam pe linia moartă.

— Prostii! spuse Ann, tăioasă. E foarte amuzant. Dar tu ce faci, Sarah? Ieşi şi tu în oraş?

— Da, vine Lawrence să mă ia. Trebuie să mă grăbesc să mă schimb.

— Du-te, atunci. Şi, Sarah, nu-ţi mai lăsa lucrurile peste tot. Ia-ţi de aici blana şi mănuşile. Şi ridică paharul ăla. O să se spargă.

— Bine, mamă, nu te ambala.

— Cineva trebuie să ia atitudine. Tu niciodată nu strângi nimic. Zău, uneori nu ştiu cum de mai rezist!

Când Sarah ieşi, Ann oftă exasperată:

— Zău aşa, fetele sunt absolut înnebunitoare! Habar n-ai ce obositoare e Sarah!

Laura îi aruncă o privire piezişă prietenei sale.

În glasul lui Ann sesizase o notă adevărată de indispoziţie şi enervare.

— Nu te oboseşte atâta vânzoleală, Ann?

— Bineînţeles că mă oboseşte – mă oboseşte de moarte. Totuşi, trebuie să faci ceva să te amuzi.

— Pe vremuri nu îţi era deloc greu să te amuzi.

— Stând acasă cu o carte bună şi cu prânzul pe o tavă? Am trecut de perioada aceea plicticoasă. Acum îmi trăiesc a doua primăvară. Apropo, Laura, tu ai fost cea care a folosit prima dată expresia asta. Nu te bucuri să vezi că s-a adeverit?

— Nu mă refeream exact la cercul social.

— Fireşte că nu, iubito. Spuneai să mă apuc de ceva care să merite. Dar nu toţi putem fi personaje publice ca tine, fantastic de ştiinţifice şi serioase. Mie îmi place să fiu veselă.

— Lui Sarah ce îi place? Şi ei îi place să fie veselă? Cum se simte? E fericită?

— Bineînţeles. Se distrează grozav.

Ann vorbea cu uşurinţă şi nepăsare, dar Laura Whitstable se încruntă. Când Sarah ieşise din cameră, Laura fusese tulburată de o expresie momentană de profundă epuizare de pe chipul fetei. Era ca şi cum, preţ de o clipă, masca zâmbitoare alunecase, permiţându-i Laurei să surprindă o undă de incertitudine şi ceva asemănător durerii.

Chiar era Sarah fericită? Evident, Ann aşa credea. Iar Ann trebuia să ştie.

„Nu-ţi lăsa imaginaţia să o ia razna, femeie!” se dojeni cu asprime Laura Whitstable.

Dar, în ciuda ei, se simţea tulhurată. Atmosfera din acel apartament avea ceva nu chiar în regulă. Ann, Sarah, chiar şi Edith erau conştiente de asta. Toate aveau ceva de ascuns. Expresia întunecată de dezaprobare a lui Edith, neastâmpărul şi comportarea nervoasă şi artificială ale lui Ann, poza fragilă a lui Sarah… Undeva, ceva nu era în ordine.

Se auzi soneria de la intrare şi Edith, mai întunecată ca niciodată, îl anunţă pe domnul Mowbray.

Domnul Mowbray ţâşni înăuntru. Nu exista alt termen pentru asta. Era mişcarea repezită a unei gâze vioaie. Domnul Mowbray era tânăr şi afectat.

— Ann! exclamă el. Aşadar, o porţi! Draga mea, e cel mai mare succes!

Se dădu în spate, cu capul pe o parte, studiind rochia lui Ann, în timp ce Ann îl prezentă doamnei Laura.

El înaintă către ea, exclamând cu încântare:

— O broşă camee! Absolut adorabilă! Ador cameele. Am o slăbiciune pentru ele!

— Basil are o slăbiciune pentru toate bijuteriile victoriene, spuse Ann.

— Draga mea, au avut imaginaţie. Medalioanele acelea divine, absolut divine! În ziua de azi nu se mai lucrează aşa ceva. Este o artă pierdută. Şi florile de ceară – sunt nebun după florile de ceară – şi măsuţele papier mâché! Ann, trebuie să mă laşi să te duc să vezi o masă cu adevărat divină. Are înăuntru cutii de ceai originale. Bestial, bestial de scumpă, dar merită!

Laura Whitstable spuse:

— Trebuie să plec. Nu vreau să vă reţin.

— Rămâi şi discută cu Sarah, spuse Ann. Abia dacă ai văzut-o. Iar Lawrence Steene mai are până să vină să o ia.

— Steene? Lawrence Steene? întrebă repede doamna Laura.

— Da, fiul lui sir Harry Steenne. Extrem de atrăgător.

— Oh, chiar crezi, dragă? întrebă Basil. Mie mi s-a părut întotdeauna cam melodramatic, ceva în genul unui film prost. Dar se pare că toate femeile sunt nebune după el.

— E dezgustător de bogat, spuse Ann.

— Da, tocmai asta e. Majoritatea celor bogaţi sunt înfiorător de neatrăgători. Nu prea e cinstit ca cineva să aibă şi bani şi să fie atrăgător.

— Cred că ar fi bine să plecăm, spuse Ann. Am să te sun, Laura, şi o să stabilim să avem cândva o discuţie lungă şi adorabilă.

O sărută pe Laura într-un mod uşor artificial, şi ea şi Basil Mowbray ieşiră.

Doamna Laura îl auzi pe Basil spunând pe hol:

— Ce minunată piesă de epocă e – atât de divin sumbră! Cum de n-am cunoscut-o până acum?

Câteva minute mai târziu Sarah intră grăbită.

— N-am fost rapidă? Am dat zor şi abia dacă mi-am făcut ceva la faţă.

— Ce rochie drăguţă, Sarah!

Purta o rochie de satin de un cafeniu deschis, care se drapa minunat pe silueta ei.

— Îţi place? A costat enorm. Unde e mama? A plecat cu Basil? Este cam îngrozitor, nu-i aşa, dar e foarte amuzant şi răutăcios şi are un fel de cult aparte pentru femeile mai în vârstă.

— Găseşte, probabil, că face, spuse doamna Laura, sumbru.

— Ce cinică eşti! Şi mai ai şi dreptate! Dar, la urma urmelor, mama trebuie să se distreze cumva. Se distrează la nebunie, biata pisicuţă. Şi este cu adevărat fantastic de atrăgătoare, nu-i aşa? Vai, trebuie să fie groaznic să îmbătrâneşti!

— Este foarte confortabil, te asigur, spuse doamna Laura.

— Pentru tine e foarte bine, dar nu toţi putem să fim Personaje! Ce ai mai făcut de când nu te-am mai văzut?

— În general, mi-am purtat kilogramele de colo-colo. M-am amestecat în vieţile altora şi le-am spus ce uşor şi plăcut şi bine va fi când vor face exact ce le spun. De fapt, am fost o adevărată pacoste.

Sarah râse cu afecţiune.

— Îmi spui şi mie cum să-mi conduc viaţa?

— Ai nevoie să ţi se spună?

— Păi, nu sunt sigură că mă descurc prea bine.

— E vreo problemă?

— Nu chiar… Mă distrez binişor şi tot tacâmul. Presupun că, totuşi, ar trebui să fac ceva.

— Ce anume?

— Oh, nu ştiu. Să mă apuc de ceva. Să mă calific pentru ceva. Arheologie sau stenografie şi dactilografie, sau masaj, sau arhitectură.

— Ce gamă largă! N-ai nici o înclinaţie anume?

— Nu… nu cred… Slujba asta de la florărie e bună, dar mi s-a cam acrit de ea. Nu ştiu ce vreau cu adevărat…

— Nu te gândeşti să te măriţi?

— Oh, măritişul! Sarah se strâmbă. Căsătoriile par să meargă întotdeauna prost.

— Nu neapărat.

— Majoritatea prietenelor mele s-au despărţit. Un an sau doi merge, dar după aceea începe să scârţâie. Bineînţeles că dacă te măriţi cu cineva cu grămezi de bani totul e bine.

— Deci ăsta e punctul tău de vedere?

— Este singurul rezonabil. Dragostea e bună într-un fel, dar, la urma urmelor, se bazează numai pe atracţie sexuală, iar asta nu poate dura.

— Pari informată ca şi un manual, spuse sec doamna Laura.

— E adevărat, nu-i aşa?

— Perfect adevărat, răspunse prompt Laura.

Sarah păru uşor dezamăgită.

— De aceea singurul lucru înţelept este să te măriţi cu cineva… foarte înstărit.

Pe buzele Laurei Whitstable înflori un zâmbet.

— Nici asta s-ar putea să nu dureze.

— Da, în ziua de azi banii sunt un lucru cam nesigur.

— Nu mă refeream la asta, spuse Laura. Voiam să spun că plăcerea de a avea bani de cheltuit seamănă cu atracţia sexuală. Te obişnuieşti cu ea. Se uzează ca orice altceva.

— Nu şi în cazul meu, spuse cu hotărâre Sarah. Haine cu adevărat frumoase… şi blănuri… şi bijuterii… şi un iaht…

— Ce copil eşti, Sarah!

— Oh, nu sunt, Laura. Uneori mă simt foarte bătrână şi deziluzionată.

— Serios? Laura nu se putu abţine să nu zâmbească.

— Cred că, într-adevăr, ar trebui să plec cumva de aici, spuse Sarah în mod neaşteptat. Să-mi iau o slujbă, sau să mă mărit, sau ceva. O calc pe mama pe nervi înfiorător, încerc să fiu drăguţă, dar se pare că nu merge. Presupun că sunt dificilă. Viaţa e ciudată, nu-i aşa, Laura? Acum totul e foarte nostim şi te distrezi, pentru ca în momentul următor totul să meargă prost şi să nu ştii cum stai şi ce faci. Şi nici nu ai pe nimeni cu care să vorbeşti. Şi, câteodată, am sentimentul ciudat că mi-e frică. Nu ştiu de cine sau de ce… Pur şi simplu mi-e frică. Poate ar trebui să merg la un consult.

Se auzi soneria. Sarah sări.

— Asta e Lawrence, sper!

— Lawrence Steene? întrebă repede Laura.

— Da. Îl cunoşti?

— Am auzit de el, spuse Laura. Tonul ei era destul de sumbru. Sarah râse, în timp ce Edith deschise uşa şi anunţă:

— Domnul Steene.

Lawrence Steene era înalt şi brunet. Avea în jur de patruzeci de ani şi îi arăta. Avea ochi destul de ciudaţi, aproape acoperiţi de gene, şi o graţie languroasă a mişcărilor ca a unei feline. Era genul de bărbat de a cărui prezenţă femeile erau imediat conştiente.

— Bună, Lawrence, spuse Sarah. El este Lawrence Steene. Naşa mea, doamna Laura Whitstable.

Lawrence Steene veni spre doamna Laura şi îi luă mâna. Se aplecă într-o manieră uşor teatrală şi, poate, aproape impertinentă.

— Asta este într-adevăr o onoare. Nu mai departe decât ieri am citit un articol despre dumneavoastră. În Commentator.

— Oh, da, spuse doamna Laura. Despre stabilitatea căsniciei.

Lawrence murmură:

— Se pare că pentru dumneavoastră este de la sine înţeles că stabilitatea în căsnicie este ceva de dorit. Dar, după mintea mea, tocmai caracterul efemer al căsniciei în ziua de azi constituie marele ei farmec.

— Lawrence a tot fost căsătorit, interveni Sarah, răutăcioasă.

— Numai de trei ori, Sarah.

— Vai de mine! exclamă doamna Laura. Sper că nu încă un caz de mirese omorâte în baie?

— El scapă de ele la tribunal, la divorţ, spuse Sarah. Mult mai simplu decât moartea.

— Dar regretabil mai costisitor, spuse Lawrence.

— Cred că am cunoscut-o pe a doua dumitale soţie când era domnişoară, spuse Laura. Moira Denham, am dreptate?

— Da, chiar aşa.

— O fată absolut fermecătoare.

— Sunt întru totul de acord cu dumneavoastră. Era adorabilă. Deloc sofisticată.

— O calitate pentru care uneori se plăteşte greu, spuse Laura Whitstable.

Se ridică.

— Trebuie să plec.

— Putem să te repezim noi până acasă, spuse Sarah.

— Nu, mulţumesc. Vreau să fac o plimbare pe jos. Noapte bună, draga mea.

Uşa se închise scurt în urma ei.

— S-a marcat dezaprobarea., spuse Lawrence. Am o influenţă proastă asupra ta, Sarah. Balaurul Edith scoate flăcări pe nări ori de câte ori îmi deschide uşa.

— Sst! O să te audă.

— Asta-i prost la apartamentele astea. N-ai pic de intimitate…

Veni mai aproape de ea. Sarah se îndepărtă puţin, spunând cu frivolitate:

— Nu, nimic nu e intim într-un apartament, nici măcar instalaţiile sanitare.

— Unde e mama ta în seara asta?

— Ia cina în oraş.

— Mama ta este una din cele mai înţelepte femei pe care le cunosc.

— În ce privinţă?

— Ea nu se amestecă niciodată, nu-i aşa?

— Nu… nu se amestecă…

— Cum spuneam, o femeie înţeleaptă… Ei bine, să plecăm. Se dădu un pas înapoi şi se uită un minut la ea. În seara asta arăţi minunat, Sarah. Aşa şi trebuie.

— De ce atâta agitaţie privitor la seara asta? Este o ocazie deosebită?

— Este o sărbătorire. Am să-ţi spun mai târziu ce sărbătorim.

Capitolul II

Câteva ore mai târziu, Sarah repetă întrebarea.

Şedeau în atmosfera ceţoasă a unuia din cele mai scumpe cluburi de noapte din Londra. Clubul era aglomerat, insuficient ventilat şi, atât cât se putea vedea, nu avea nimic care să-l deosebească de oricare alt club; totuşi, cel puţin deocamdată, era la modă.

Sarah încercase de câteva ori să abordeze subiectul privitor la ce sărbătoreau, dar Steen îi parase cu succes tentativele. El era adeptul interesului maxim, şi proceda ca atare.

Fumând şi privind în jurul ei, Sarah spuse:

— O mulţime din vechile prietene încuiate ale mamei consideră că e o grozăvie că am voie să vin în locul ăsta.

— Şi mai rău este că îţi dă voie să vii cu mine, nu?

Sarah râse.

— De ce eşti considerat atât de periculos, Larry? Chiar nu urmăreşti decât să seduci fete nevinovate?

Lawrance se cutremură teatral şi spuse:

— Nimic atât de crud.

— Atunci, ce este?

— Se crede că particip la ceea ce ziarele numesc orgii ruşinoase.

Sarah spuse cu sinceritate:

— Am auzit că dai petreceri destul de ciudate.

— Unii aşa le-ar numi. Adevărul este că nu sunt un om al convenienţelor. În viaţa sunt atâtea de făcut, dacă ai curajul să încerci!

— Asta e şi părerea mea, spuse Sarah cu seriozitate.

Steene continuă:

— În realitate, nu mă prea dau în vânt după fetele tinere. Sunt nişte făpturi prostuţe şi superficiale. Dar tu eşti altfel, Sarah. Tu ai curaj şi foc – ai în tine un foc adevărat. Ochii lui trecură peste ea într-o mângâiere înceată. Şi ai şi un trup foarte frumos. Un trup care poate genera senzaţii plăcute… încă nu îţi cunoşti propriul potenţial.

Cu un efort pentru a-şi ascunde tulburarea, Sarah spuse cu nonşalanţă:

— Ţi-ai spus foarte bine textul, Larry. Sunt convinsă că întotdeauna îşi atinge scopul.

— Draga mea, majoritatea fetelor mă plictisesc de moarte. Tu nu. De aici – ridică paharul, închinând – sărbătorirea noastră.

— Da, dar ce sărbătorim? De ce atâta mister?

El îi zâmbi.

— Nu e nici un mister. E foarte simplu. Divorţul meu s-a pronunţat definitiv astăzi.

— Oh… Sarah păru uimită. Steene o urmărea.

— Da, acum drumul e liber. Ei bine, ce părere ai despre asta, Sarah?
— Despre ce anume?
— Nu face pe inocenta cu mine, Sarah! Ştii foarte bine că… te vreau. O ştii de câtva timp.
Sarah îi evită privirea. Inima îi bătea într-un mod plăcut. Larry avea ceva foarte excitant.
— Ţie majoritatea femeilor ţi se pare atrăgătoare, nu-i aşa? întrebă ea pe un ton lejer.
— Doar câteva. În momentul de faţă doar tu. Făcu o pauză, apoi spuse aproape indiferent: Ai să te măriţi cu mine, Sarah.
— Nu vreau să mă mărit. Oricum, aş fi crezut că eşti fericit să fii iar liber, şi nu te gândeşti să te legi de mâini şi de picioare imediat.
— Libertatea este o iluzie.
— Nu eşti o reclamă prea bună pentru căsnicie. Ultima ta soţie a fost foarte nefericită, nu-i aşa?
Lawrence spuse calm:
— În ultimele două luni cât am fost împreună plângea aproape tot timpul.
— Pentru că, îmi închipui, ţinea la tine?
— Aşa se pare. Mereu a fost o femeie incredibil de proastă.
— De ce te-ai însurat cu ea?
— Semăna tare mult cu o Madonă primitivă din perioada timpurie. În artă, asta e perioada mea preferată. Dar chestia asta îşi pierde farmecul când o ai în casă.
— Eşti un diavol crud, nu-i aşa, Larry? Sarah era pe jumătate revoltată, pe jumătate fascinată.
— Asta de fapt te atrage la mine. Dacă aş fi genul de bărbat care să-ţi fie un soţ bun, constant şi credincios, nu mi-ai da nici o atenţie.
— Ca să fiu sinceră, ai dreptate.
— Îţi place să trăieşti cuminte sau periculos, Sarah?
Sarah nu răspunse. Împinse o bucăţică de pâine în jurul farfuriei. Apoi spuse:

— A doua ta soţie, Moira Denham, cea pe care o cunoştea doamna Laura… ce… ce a fost cu ea?

— Mai bine ai întreba-o pe doamna Laura. Zâmbi. Îţi va da capitolul şi versetul. O fată dulce, nesofisticată… iar eu i-am frânt inima – ca s-o spun în limbaj poetic.

— Se pare că eşti o ameninţare pentru neveste.

— Inima primei soţii nu i-am frânt-o, te asigur. Motivul pentru care m-a părăsit a fost dezaprobarea morală. Era o femeie cu principii înalte. Adevărul este că femeile nu se mulţumesc niciodată să se mărite cu tine pentru ceea ce eşti. Ele doresc să fii altul. Dar cel puţin tu trebuie să recunoşti că nu îmi ascund de tine adevăratul meu caracter. Îmi place să trăiesc periculos, îmi place să gust plăcerile interzise. Nu am principii morale înalte şi nu mă prefac că sunt ceea ce nu sunt.

Coborî glasul.

— Îţi pot oferi multe, Sarah. Nu mă refer doar la ce se poate cumpăra cu bani – blănuri în care să-ţi înfăşori trupul adorabil, bijuterii pe care să le pui pe pielea ta albă. Îţi pot oferi o întreagă gamă de senzaţii, Sarah. Te pot face să trăieşti, te pot face să simţi. Toată viaţa este o experienţă, nu uita.

— Eu… da, presupun că este.

Se uita la el, şi revoltată, şi fascinată. El se mută mai aproape de ea.

— Ce ştii tu cu adevărat despre viaţă, Sarah? Mai puţin decât nimic! Te pot duce în locuri oribile şi sordide, unde vei vedea viaţa curgând sălbatică şi întunecată, unde poţi simţi – simţi – până vei fi vie ca un extaz sumbru!

Îşi îngustă ochii, urmărind pe faţa ei efectul vorbelor lui. Apoi, în mod deliberat, rupse vraja.

— Ei bine, spuse el vesel, ar fi bine să plecăm de aici.

Îi făcu semn chelnerului să vină cu nota de plată.

Apoi îi zâmbi detaşat lui Sarah.

— Acum am să te duc acasă.

În întunericul luxuriant din maşină, Sarah rămase încordată şi în defensivă, dar Lawrence nici măcar nu încercă să o atingă. În sinea ei, Sarah era dezamăgită. Lawrence ştia că era dezamăgită. Ştia multe despre femei.

Veni cu ea sus, în apartament. Sarah descuie uşa cu cheia ei. Intră în camera de zi şi aprinse lumina.

— Bei ceva, Larry?

— Nu, mulţumesc. Noapte bună, Sarah.

Ea simţi nevoia să îl cheme înapoi. El contase pe asta.

— Larry.

— Da?

El stătea în prag, uitându-se peste umăr la ea. Ochii lui o măsurau cu admiraţia unui cunoscător. Perfectă – absolut perfectă. Da, trebuia să o aibă. Pulsul i se acceleră puţin, dar faţa lui nu trădă nimic.

— Ştii… cred…

— Da?

Veni înapoi către ea. Amândoi vorbeau încet, conştienţi că Ann şi Edith dormeau pe aproape.

Sarah rosti pe un ton precipitat:

— Vezi tu, adevărul e că eu nu sunt chiar îndrăgostită de tine, Larry.

— Serios?

Ceva în glasul lui o făcu să se grăbească, bâlbâindu-se un pic.

— Nu – nu chiar. Nu cum trebuie. Adică, dacă ţi-ai pierde toţi banii şi… oh, ai pleca să administrezi o fermă de portocali sau mai ştiu eu ce undeva, nu m-aş mai gândi la tine.

— Ar fi foarte înţelept.

— Dar asta dovedeşte că nu sunt îndrăgostită de tine.

— Nimic nu m-ar plictisi mai mult decât devotamentul romantic. Eu nu asta vreau de la tine, Sarah.

— Atunci… ce vrei…?

Era o întrebare neînţeleaptă, dar ea voi să o pună. Voia să continue. Voia să vadă ce…

Acum el era foarte aproape de ea. Brusc, se aplecă şi o sărută pe ceafa. Mâinile lui o înconjură, cuprinzându-i sânii.

Ea începu să se retragă – apoi cedă. Respiraţia i se acceleră.

O clipă mai târziu, el îi dădu drumul.

— Eşti o mincinoasă dacă spui că nu simţi nimic pentru mine, Sarah.

Şi cu asta, plecă.

Capitolul III

Ann se întoarse acasă cam cu trei sferturi de oră înaintea lui Sarah. Intrând cu cheia ei, se supără când văzu capul lui Edith iţit pe uşa dormitorului ei.

În ultimul timp, Edith i se părea din ce în ce mai enervantă.

Edith spuse imediat:

— Domnişoara Sarah n-a venit încă.

Un gen de critică nerostită în vorbele lui Edith o supără pe Ann. Se răsti la ea.

— De ce să fi venit?

— Umblă haihui la orice oră – şi e doar o fată tânără.

— Nu fi absurdă Edith. Lucrurile nu mai sunt cum erau pe vremea ta. Azi fetele sunt crescute ca să-şi poarte singure de grijă.

— Mare păcat! spuse Edith. Şi rezultatul e că se lasă cu jale.

— Şi pe vremea când eram eu fată se „lăsa cu jale”, cum spui. Fetele erau credule şi ignorante, şi nici o însoţitoare din lume nu le împiedica să se facă de ruşine, dacă ăsta le era felul. În ziua de azi fetele citesc orice, şi merg oriunde.

— Ah! spuse Edith sumbru. O uncie de experienţă face cât un kilogram de învăţat din cărţi. Mă rog, dacă sunteţi mulţumită, nu e treaba mea, dar există domni şi domni, dacă ştiţi ce vreau să spun, şi mie nu-mi place cel cu care a ieşit în seara asta. Unul ca ăsta a băgat-o în bucluc pe sora mea Nora, şi degeaba a mai plâns după ce răul a fost făcut.

În ciuda enervării ei, Ann nu se putu opri să nu zâmbească. Edith şi rudele ei! Cum putea să compare o fecioară de la ţară cu sigura pe ea Sarah?! Spuse:

— Ei bine, nu te mai agita şi culcă-te. Mi-ai luat azi somniferul ăla de pe reţetă?

Edith mârâi.

— O să-l găsiţi pe noptieră. Dar nu o să vă facă bine să începeţi să luaţi hapuri de dormit… N-o să mai puteţi dormi fără ele, să ştiţi. Ca să nu mai spun că or să vă facă şi mai nervoasă decât sunteţi deja.

Ann se întoarse furioasă spre ea.

Nervoasă? Bineînţeles că nu era nervoasă. În ultimul timp avea obiceiul să stea trează – atâta tot. Toată lumea suferea la un moment dat de insomnie. Era mult mai înţelept să stai cu ochii deschişi şi să auzi ticăitul ceasului, iar gândurile să ţi se învârtească prin minte ca o… ca o veveriţă în cuşcă. Dr. McQueen fusese foarte înţelegător în privinţa asta şi îi prescrisese ceva foarte slab şi inofensiv, bromură, parcă. Ceva care să te calmeze şi să te împiedice să te mai gândeşti…

Vai, cât de obositori erau toţi! Edith şi Sarah… chiar şi draga de Laura. Se simţea puţin vinovată faţă de Laura. Ar fi trebuit să o sune acum o săptămână. Laura era una din cele mai vechi prietene ale ei. Numai că, într-un fel, nu voia să-şi bată capul cu Laura, nu încă, Laura era câteodată dificilă…

Sarah şi Lawrence Steene? Chiar era ceva în asta? Fetelor le plăcea să iasă cu bărbaţi cu reputaţie proastă… Probabil că nu era nimic serios. Şi chiar dacă era…

Calmată de bromură, Ann adormi, dar chiar şi în somn se răsuci şi se foi fără astâmpăr pe pernă.

În dimineaţa următoare, în timp ce îşi bea cafeaua, telefonul de lângă patul ei sună. Ridicând receptorul, se supără să audă glasul dogit al Laurei Whitstable.

— Ann, Sarah iese mult cu Lawrence Steene?

— Doamne, Laura, ai sunat la ora asta ca să mă întrebi asta? De unde să ştiu eu?

— Păi, tu eşti mama ei, nu-i aşa?

— Da, dar nu îţi pisezi copiii tot timpul întrebându-i unde se duc şi cu cine. În primul rând, n-ar suporta asta.

— Ei, haide, Ann, nu o lua după gard cu mine. Umblă după ea, nu-i aşa?

— N-aş crede. Îmi imaginez că divorţul lui nu s-a terminat încă.

— Ieri s-a pronunţat hotărârea definitivă. Am văzut în ziar. Cât de multe cunoşti despre el?

— Este singurul fiu al lui sir Hary Steene. Înoată în bani.

— Şi cu o reputaţie de notorietate?

— Oh, asta! Fetele sunt întotdeauna atrase de bărbaţi cu reputaţie proastă – asta încă de pe timpul lordului Byron. Dar, în realitate, nu înseamnă nimic.

— Aş vrea să am o discuţie cu tine, Ann. În seara asta eşti acasă?

Ann spuse repede:

— Nu, ies în oraş.

— Pe la şase, atunci.

— Îmi pare rău, Laura, mă duc la un cocteil…

— Prea bine, atunci am să vin pe la cinci, sau ai prefera – glasul Laurei Whitstable conţinea o hotărâre sumbră – să vin acum?

Ann capitulă cu graţie.

— La cinci ar fi minunat.

Puse receptorul în furcă oftând exasperată.

— Zău aşa. Laura era imposibilă! Toate comisiile astea, şi UNESCO şi ONU, sucesc capul femeilor.

„Nu vreau ca Laura să se învârtă tot timpul pe aici!” îşi spuse Ann iritată.

Cu toate astea, se arată încântată când prietena ei apăru. Sporovăi voioasă şi surescitată în timp ce Edith intră cu ceaiul. Laura Whitstable era neobişnuit de retrasă. Asculta şi răspundea, dar asta era tot.

Mai târziu, când conversaţia lâncezi, doamna Laura îşi puse jos ceaşca şi spuse cu obişnuita ei francheţe:

— Îmi pare rău că te necăjesc, Ann, dar s-a întâmplat ca, întorcându-mă din State, să aud doi oameni discutând despre Larry Steene… şi ce spuneau ei nu era deloc plăcut de auzit.

Ann ridică scurt din umeri.

— Dacă e să te iei după ce se spune… Oamenii spun tot felul de lucruri.

— Uneori deosebit de interesante. Erau oameni absolut decenţi, şi părerea lor despre Steene era una de condamnare. Şi apoi mai este şi Moira Denham, cea de a doua soţie a lui. Am cunoscut-o cum era înainte să se mărite cu el, şi am văzut-o şi după aceea. Era o epavă, cu nervii la pământ.

— Vrei să spui că Sarah…

— Nu vreau să spun că Sarah ar fi redusă la o epavă nevropată dacă s-ar mărita cu Lawrence Steene. Ea are o fire mai rezistentă.

— Şi atunci…

— Însă eu cred cu tărie că ar putea fi foarte nefericită. Şi mai este şi un al treilea punct. Ai citit în ziare despre o tânără pe nume Sheila Vaughan Wright?

— Ceva cu dependenţa de droguri?

— Da. Este a doua oară când apare la tribunal. Într-o vreme a fost prietenă cu Lawrence Steene. Tot ce îţi spun, Ann, este că Lawrence Steene este un individ foarte scârbos… În caz că nu o ştii deja, sau, poate, o ştii?

— Ştiu că se discută pe seama lui, fireşte, spuse Ann cu reţinere. Dar ce te aştepţi să fac? Nu-i pot interzice lui Sarah să iasă cu el. Ştii cum sunt fetele, nu suportă să li se dicteze. Asta ar face toată povestea mai importantă. Cum stă treaba, nu cred o clipă că e ceva serios între ei. El o admiră, iar ea se simte flatată pentru că el are renumele de a fi soi rău. Dar se pare că tu presupui că el vrea să se însoare cu ea…

— Da, cred că vrea să se însoare cu ea. El este ceea ce eu aş descrie ca fiind un colecţionar.

— Nu ştiu ce vrei să spui.

— Este un gen – şi nu cel mai bun gen. Să presupunem că vrea să se mărite cu el. Ce ai simţi?

Ann spuse cu amărăciune:

— Ar ajuta la ceva ceea ce simt eu? Fetele fac ceea ce le place şi se mărită cu cine le place.

— Dar tu ai mare influenţă asupra lui Sarah.

— Nu, nu, Laura, aici te înşeli. Sarah face numai ce vrea. Eu nu mă amestec.

Laura Whitstable o privi lung.

— Ştii, Ann, nu te prea înţeleg. N-ai fi supărată dacă ea s-ar mărita cu omul ăsta?

Ann îşi aprinse o ţigară şi pufăi nervoasă.

— Totul e atât de dificil! O mulţime de bărbaţi cu reputaţie proastă devin soţi buni după cununie. Privind din punct de vedere pur lumesc, Lawrence Steene este o partidă foarte bună.

— Nu asta ar trebui să te influenţeze, Ann. Tu vrei fericirea lui Sarah, nu bunăstarea ei materială.

— Oh, bine-nţeles. Dar Sarah, în caz că nu ţi-ai dat seama, e moartă după lucruri drăguţe. Îi place să trăiască în lux – ceea ce eu nu-i pot oferi.

— Dar nu s-ar mărita doar pentru asta, nu?

— Nu cred, spuse Ann cu îndoială. De fapt, cred că este foarte atrasă de Lawrence.

— Şi crezi că banii ar putea înclina balanţa?

— Nu ştiu, îţi spun! Cred că Sarah ar… ezita înainte de a se mărita cu un bărbat sărac. În ziua de azi fetele par să se gândească şi să vorbească numai despre bani.

— Oh, să vorbească! Am auzit-o pe Sarah vorbind, binecuvântată fie. Totul foarte rezonabil şi bine gândit şi lipsit de sentimentalism. Dar limbajul ne este dat la fel de bine pentru a ne ascunde gândurile ca şi pentru a le exprima. Întrebarea e, ce vrea cu adevărat Sarah?

— Habar n-am, spuse Ann. Îmi imaginez că… doar să se distreze.

Doamna Laura îi aruncă o privire rapidă.

— Crezi că e fericită?

— Oh, da. Zău, Laura, se distrează de minune.

Laura spuse pe un ton meditativ:

— Nu mi s-a părut că arată foarte fericită.

Ann spuse tăios:

— Toate fetele astea arată nemulţumite. E doar o poză.

— Poate. Deci nu consideri că poţi face ceva în privinţa lui Lawrence Steene?

— Nu văd ce aş putea face. De ce nu discuţi tu cu ea despre asta?

— N-am s-o fac. Eu îi sunt numai naşă. Îmi cunosc locul.

Ann se îmbujoră de mânie.

— Şi crezi că e datoria mea să discut cu ea?

— Deloc. Cum spuneai, discutatul nu prea ajută.

— Dar crezi că ar trebui să fac ceva?

— Nu, nu neapărat.

— Atunci, ce vrei să spui?

Laura Whitstable se uită gânditoare prin cameră.

— Mă întrebam doar ce se petrece în mintea ta.

— În mintea mea?

— Da.

— În mintea mea nu se petrece nimic. Absolut nimic.

Laura Whitstable îi aruncă o privire piezişă, ca de pasăre.

— Nu, spuse ea. De asta mă temeam.

— Nu te înţeleg câtuşi de puţin.

— Ce se petrece nu e în mintea ta. E mai adânc.

— Oh, ai de gând să-mi înşiri prostii despre subconştient! Zău, Laura, se pare că, într-un fel, mă acuzi.

— Nu te acuz.

Ann se ridică şi începu să se plimbe prin cameră.

— Pur şi simplu nu ştiu ce vrei să spui… Îi sunt devotată lui Sarah… Ştii cât a însemnat ea mereu pentru mine. Eu… vai, am renunţat la tot de dragul ei!

Laura spuse grav:

— Ştiu că acum doi ani ai făcut un mare sacrificiu pentru ea.

— Şi? Asta nu-ţi demonstrează?

— Ce să-mi demonstreze?

— Cât de devotată îi sunt lui Sarah.

— Draga mea, nu eu am fost cea care a sugerat că nu i-ai fi! Tu te aperi – dar nu împotriva vreunei acuzaţii aduse de mine. Laura se ridică. Trebuie să plec. Poate că n-am fost înţeleaptă că am venit…

Ann o urmă către uşă.

— Vezi tu, totul e atât de vag… nu te poţi agăţa de nimic…

— Da, da.

Laura se opri. Vorbi cu o energie subită, uimitoare.

— Necazul cu sacrificiul este că nu e definitiv încheiat o dată ce s-a făcut! El continuă…

Ann se holbă uimită la ea.

— Ce vrei să spui, Laura?

— Nimic. Fii binecuvântată, draga mea, şi ascultă un sfat de la mine. Nu trăi într-un asemenea ritm încât să n-ai timp să gândeşti.

Ann râse, şi buna dispoziţie îi reveni.

— Am să stau şi am să mă gândesc atunci când am să fiu prea bătrână pentru altceva, spuse ea veselă.

Edith intră să strângă ceştile şi, aruncând o privire la ceas, Ann scoase o exclamaţie şi se duse în dormitorul ei.

Se machie cu deosebită grijă, uitându-se atentă în oglindă. Noua ei tunsoare era un succes, îşi zise ea. O făcea să arate mult mai tânără. Auzind o bătaie în uşa de la intrare, strigă la Edith:

— A venit vreo scrisoare?

Edith nu răspunse imediat – de bună seamă se uita prin corespondenţă – apoi spuse:

— Numai facturi, doamnă… şi o scrisoare pentru domnişoara Sarah… din Africa de Sud.

Edith accentuă uşor ultimele patru cuvinte, dar Ann nu remarcă. Se întoarse în camera de zi tocmai când Sarah intra cu cheia ei.

— Ce nu pot să sufăr eu la crizanteme este mirosul lor scârbos, bombăni Sarah. Am să plec de la Noreen şi am să-mi iau o slujbă de manechin. Sandra moare să mă aibă. Şi se plăteşte mai bine. Hei, aţi avut invitaţi la ceai? întrebă ea când Edith intră să ia ceaşca uitată.

— A fost aici Laura.

— Laura? Iarăşi? A fost şi ieri.

— Ştiu. Ann ezită o clipă, apoi spuse: A venit să-mi spună că n-ar trebui să te las să ieşi cu Lawrence Steene.

— Serios? Ce gest protector din partea ei! Îi este frică să nu fiu mâncată de lupul cel rău?

— Tot ce se poate! Ann spuse în mod deliberat: Se pare că are o reputaţie dezgustătoare.

— Ei bine, toată lumea ştie asta! Parcă am văzut nişte scrisori în hol. Sarah ieşi şi se întoarse cu scrisoarea care purta ştampila Africii de Sud.

Ann spuse:

— Laura crede că ar trebui să pun capăt acestei poveşti.

Sarah se uita lung la scrisoare. Întrebă absentă:

— Poftim?

— Laura e de părere că ar trebui să te opresc să mai ieşi cu Lawrence Steene.

Sarah spuse voioasă:

— Iubito, ce ai putea face?

— Asta i-am spus şi eu, rosti triumfătoare Ann. În ziua de azi mamele nu mai au nici o putere.

Sarah se aşează pe braţul unui fotoliu şi deschise scrisoarea. Desfăcu cele două pagini şi începu să citească.

Ann continuă:

— Chiar că uiţi ce vârstă are Laura! A îmbătrânit atât de mult încât e complet pe dinafară cu ideile moderne. Totuşi, ca să fiu sinceră, am fost destul de îngrijorată că ieşi atât de mult cu Larry Steene… dar mi-am zis că dacă îţi spun ceva

va fi mai rău. Ştiu că pot avea încredere în tine că n-ai să faci vreo prostie…

Se opri. Sarah, atentă la scrisoare, îngână:

— Fireşte, iubito.

— Dar trebuie să te simţi liberă să-ţi alegi prietenii. Părerea mea e că uneori apar o mulţime de fricţiuni din cauză că…

Sună telefonul.

— Vai, telefonul ăsta! strigă Ann. Se duse bucuroasă către el şi ridică receptorul.

— Alo… Da, la telefon doamna Prentice… Da… Cine? N-am reţinut bine numele… Cornford, aţi spus? Oh, C-A-U-L-D… Oh! Oh! ce prostie din partea mea! Tu eşti, Richard? Da, a trecut atât de mult… E foarte drăguţ din partea ta… Nu, fireşte, că nu… Nu, sunt încântată. Vorbesc serios… Adesea m-am întrebat… Poftim? Zău? Mă bucur tare mult. Felicitări din toată inima… Sunt convinsă că e fermecătoare… Asta e foarte drăguţ din partea ta… Mi-ar plăcea la nebunie să o cunosc…

Sarah se ridică de pe braţul fotoliului. Se duse agale spre uşă, cu ochii goi, lipsiţi de expresie. Scrisoarea pe care o citise era mototolită în mâna ei.

Ann continuă:

— Nu, mâine nu pot… nu… aşteaptă o clipă să-mi iau agenda. Strigă imperios: Sarah!

Sarah se întoarse în prag.

— Da?

— Unde e agenda mea?

— Agenda ta? Habar n-am.

Sarah era la mile depărtare. Ann spuse nervoasă:

— Du-te şi caut-o. Trebuie să fie undeva. Pe noptiera mea, poate. Grăbeşte-te odată, iubito!

Sarah ieşi şi reveni peste o clipă cu agenda lui Ann.

— Poftim, mamă.

Ann răsfoi paginile.

— Eşti pe fir, Richard? Nu, nu la prânz. N-aţi putea veni la un pahar joi? Oh, înţeleg. Îmi pare rău. Şi nici la prânz? Trebuie să pleci cu un tren de dimineaţă? Unde staţi? Oh, dar asta e chiar după colţ… Ştiu, dar nu puteţi veni amândoi să bem ceva repede? Nu, am să fiu plecată… Minunat. Vă aştept acum.

Puse receptorul în furcă şi rămase privind în gol.

Sarah întrebă fără interes:

— Cine era? Apoi, cu un efort, adăugă: Mamă, am primit veşti de la Gerry…

Ann se trezi brusc.

— Spune-i lui Edith să aducă cele mai bune pahare şi nişte gheaţă. Repede. Vin acum la un pahar.

Sarah se supuse.

— Cine vine? întrebă ea absentă.

— Richard – Richard Cauldfield!

— Cine e ăsta?

Ann se uită repede la ea, dar chipul lui Sarah era inexpresiv. Se duse la uşă şi o chemă pe Edith. Când aceasta veni, Ann spuse accentuat:

— A sunat Richard Cauldfield.

— Cine e Richard Cauldfield? întrebă Sarah nedumerită.

Ann îşi lipi mâinile. Era atât de mânioasă încât trebui să facă o pauză ca să-şi poată controla glasul.

— Aşadar… nici măcar nu mai ştii cum îl cheamă?

Ochii lui Sarah se îndreptară din nou la scrisoarea pe care o ţinea în mână. Spuse absolut firesc.

— L-am cunoscut? Spune-mi ceva despre el.

Glasul lui Ann era aspru când rosti, de data asta cu o accentuare muşcătoare ce nu putea trece neobservată:

— Richard Cauldfield.

Sarah ridică ochii tresărind. Brusc, înţelese.

— Poftim?! Doar nu Cauliflower?

— Ba da.

Pentru Sarah era o imensă glumă.

— Închipuieşte-ţi că apare din nou! spuse ea veselă. Încă mai umblă după ţine, mamă?

Ann spuse scurt:

— Nu, e însurat.

— Asta e bine, spuse Sarah. Mă întreb cum o fi arătând nevastă-sa.

— O aduce aici la un pahar. Trebuie să sosească dintr-o clipă în alta. Sunt la Langport. Adună cărţile astea, Sarah. Pune-ţi lucrurile în hol. Şi mănuşile.

Ann îşi scoase din poşetă oglinjoara şi se cercetă cu atenţie. Când Sarah se întoarse, întrebă:

— Arăt bine?

— Da, minunat. Răspunsul lui Sarah era de mântuială.

Ann îşi închise poşeta şi începu să se mişte fără astâmpăr prin cameră, mutând un scaun, aranjând o pernuţă.

— Mamă, am primit veşti de la Gerry.

— Serios?

Vaza cu crizanteme ruginii ar arăta mai bine pe colţul mesei.

— A avut un ghinion cumplit.

— Adevărat?

Pachetul de ţigări aici, şi chibriturile.

— Da, nu ştiu ce boală sau ceva a intrat în portocale, şi el şi partenerul lui s-au înglodat în datorii şi… şi acum trebuie să vândă tot. Toată treaba s-a terminat.

— Ce păcat! Dar nu pot spune că mă miră.

— De ce?

— Lui Gerry întotdeauna pare să i se întâmple ceva de genul ăsta, spuse vag Ann.

— Ba da, da, aşa e, cum spune el! Indignarea generoasă în numele lui Gerry nu mai era atât de spontană cum fusese. Nu e vina lui… Dar nu mai era atât de convinsă cum era cândva.

— Poate că nu, spuse Ann absentă. Dar tare mă tem că întotdeauna va fi un încurcă-lume.

— Serios? Sarah se aşează pe braţul fotoliului. Mamă, crezi, chiar crezi că Gerry nu va realiza niciodată nimic?

— Aşa se pare.

— Şi, totuşi, eu ştiu, sunt sigură că Gerry are multe calităţi.

— E un băiat fermecător, spuse Ann. Dar mă tem că e un neadaptat.

— Se poate. Sarah oftă.

— Unde e sherry? Lui Richard îi plăcea mai mult sherry decât gin. Oh, uite-l.

Sarah spuse:

— Gerry spune că pleacă în Kenya – el şi un amic de-al lui. Au să vândă maşini… şi au să îşi deschidă un garaj.

— Este uimitor câţi ineficienţi sfârşesc prin a-şi deschide un garaj!

— Dar Gerry s-a priceput întotdeauna la maşini. Pe cea pe care a cumpărat-o cu zece lire a făcut-o să meargă minunat. Şi să ştii, mamă, nu e vorba că Gerry e leneş sau că nu îi place să muncească. El munceşte, şi uneori din greu. Cred mai degrabă că nu judecă bine.

Pentru prima dată, Ann îi acordă fiicei sale toată atenţia. Spuse cu blândeţe, dar cu hotărâre:

— Ştii, Sarah, în locul tău, eu mi l-aş scoate din minte pe Gerry.

Sarah păru zguduită. Buzele îi tremurau.

— Adevărat? întrebă ea nesigură.

Soneria de la intrare sună cu insistenţă.

— Au sosit, spuse Ann.

Se duse lângă poliţa căminului şi rămase într-o poziţie studiată, destul de artificială.

Capitolul IV

Richard intră în încăpere cu acel aer uşor exagerat de siguranţă de sine pe care şi-l lua când era stânjenit. Dacă n-ar fi fost Doris, n-ar fi făcut asta. Dar Doris era curioasă. Îl tot pisase, se îmbufnase, făcuse botic. Era foarte drăguţă şi

tânără şi, căsătorindu-se cu un bărbat mult mai în vârstă ca ea, era hotărâtă să aibă grijă ca toate să iasă pe voia ei.

Ann veni în întâmpinarea lor, zâmbind fermecător. Se simţea ca cineva care joacă un rol pe scenă.

— Richard, ce plăcere să te văd! Iar aceasta e soţia ta?

În spatele saluturilor şi remarcilor politicoase, gândurile se învârteau ca o morişcă.

Richard îşi spuse: „Cât s-a schimbat… Abia dacă aş fi recunoscut-o…”

Şi simţi un gen de uşurare când se gândi: „Nu era făcută pentru mine – nu chiar. Mult prea elegantă… Modernă. Genul vesel. Nu genul meu.”

Şi simţi o afecţiune reînnoită pentru soţia lui, Doris. Era înclinat să îşi piardă capul după Doris – era atât de tânără! Însă existau dăţi când îşi dădea seama cu nelinişte că acel accent grijuliu al ei tindea să-l calce pe nervi, iar continua ei smerenie era un pic obositoare. Nu recunoştea că se însurase în afara clasei lui sociale – o cunoscuse la un hotel, pe coasta de sud, şi ai ei aveau o mulţime de bani, tatăl ei era constructor pensionar – dar erau dăţi când părinţii ei îl scoteau din sărite. Dar acum mai puţin decât cu un an în urmă. Iar el ajungea să-i accepte pe prietenii lui Doris ca pe cele mai fireşti prietenii din lume. Ştia că nu era ce îşi dorise cândva… Doris nu avea să ia niciodată locul dragei lui Aline. Dar îi oferise o a doua primăvară a simţurilor şi, deocamdată, era de ajuns.

Doris, care fusese bănuitoare în privinţa doamnei Prentice şi înclina să fie geloasă, fu plăcută surprinsă de înfăţişarea lui Ann.

„Vai, e atât de bătrână!” îşi zise ea cu intoleranţa crudă a tinereţii.

Era foarte impresionată de cameră şi mobilier. Şi fiica era foarte elegantă şi chiar arăta ca ceva din Vogue. Era un pic impresionată că Richard al ei fusese logodit cândva cu femeia asta modernă. Asta îl înălţa în ochii ei.

Pentru Ann, vedere lui Richard veni ca un şoc. Omul ăsta care îi vorbea atât de stăpân pe el îi era un străin. Şi nu numai el îi era străin ei, ci şi ea lui. Porniseră în direcţii opuse, iar acum nu mai aveau nimic comun. Ea fusese întotdeauna conştientă de tendinţele duale care zăceau în Richard – tendinţa spre epatare, şi tendinţa spre închistare. Fusese un bărbat simplu, cu posibilităţi interesante. Uşa spre acele posibilităţi se închisese. Acel Richard pe care îl iubise Ann era întemniţat înlăuntrul acestui soţ bine dispus, uşor pompos, banal.

O cunoscuse şi se însurase cu această copilă banală, fără nici o calitate a inimii sau minţii, doar cu o drăgălăşenie alb-roz şi cu sex appeal-ul crud al tinereţii.

Se întoarse cu fata asta pentru că ea, Ann, îl expediase. Spumegând de mânie şi resentimente, căzuse uşor pradă primei femei care îşi propusese să-l atragă. Ei bine, poate că era mai bine aşa. Presupunea că era fericit…

Sarah le aduse băuturile şi discută politicos. Gândurile ei nu erau deloc complicate. „Ce zdrobitor de plicticoşi sunt oamenii ăştia!” era fraza care le ilustra perfect. În fundul minţii ei stăruia o durere surdă legată de cuvântul „Gerry”.

— Ai schimbat totul pe aici?

Richard se uita înjur.

— Este adorabil, doamnă Prentice! spuse Doris. Acest Regency este ultima modă, nu-i aşa? Ce a fost înainte?

— Nişte chestii demodate din lemn de trandafir, spuse Richard, vag. Îşi amintea de focul plăcut din cămin şi de el şi Ann stând pe vechea canapea care fusese izgonită spre a face loc acestui divan Empire. Îmi plăceau mai mult decât asta.

— Bărbaţii sunt atât de încuiaţi, nu-i aşa, doamnă Prentice? se plânse Doris pe un ton răsfăţat.

— Soţia mea este hotărâtă să mă ţină la zi cu tot ce e nou, spuse Richard.

— Bineînţeles că sunt, iubitule. N-am de gând să te las să te transformi într-un bătrân senil înainte de vreme, spuse

Doris cu afecţiune. Nu credeţi că a întinerit cu ani de zile de când l-aţi văzut ultima dată, doamnă Prentice?

Ann evită privirea lui Richard. Spuse:

— Cred că arată splendid.

— M-am apucat de golf, spuse Richard.

— Am găsit o casă în apropiere de Basing Heath. Nu e un noroc? Richard are un tren foarte bun ca să facă zilnic naveta. Şi are un teren de golf minunat! Este foarte aglomerat în weekend, fireşte.

— Este un mare noroc în ziua de azi să găseşti casa pe care o cauţi, spuse Ann.

— Da. Are sobă de gătit cu gaze şi toată instalaţia de forţă necesară, şi e construită după ultima modă. Richard umbla după una din casele acestea groaznice care stau să cadă din perioada apusă. Dar eu am pus piciorul în prag! Noi, femeile, suntem cele practice, nu-i aşa?

Ann spuse politicoasă:

— Sunt convinsă că o casă modernă te scuteşte de multe bătăi de cap casnice. Aveţi grădină?

Richard spuse: „Nu chiar”, tocmai când Doris spuse: „Oh, da.”

Soţia lui se uită la el cu reproş.

— Cum poţi să spui asta, iubitule, după toţi bulbii aceia pe care i-am plantat?

— Un sfert de acru în jurul casei, spuse Richard.

Preţ de o clipă, ochii lui îi întâlniră pe ai lui Ann. Discutaseră uneori despre grădina pe care aveau să o aibă dacă plecau să locuiască la ţară. O grădină împrejmuită cu un zid, pentru fructe, şi o peluză cu copaci…

Richard se întoarse grăbit spre Sarah.

— Tu ce ai mai făcut, domnişoară? O grămadă de petreceri zbuciumate, presupun?

Sarah râse voioasă, spunându-şi în gând: „Uitasem ce odios e Cauliflower. A fost bine pentru mama că l-am pus eu pe fugă.”

— Oh, da, spuse ea. Dar mi-am făcut o regulă din a nu sfârşi în Vine Street5 mai mult de două ori pe săptămână.

— În ziua de azi fetele beau prea mult. Îşi strică tenul – deşi trebuie să spun că al tău arată foarte bine.

— Din câte îmi amintesc, întotdeauna v-au interesat cosmeticele, spuse cu drăgălăşenie Sarah.

Se duse la Doris, care discuta cu mama ei.

— Daţi-mi voie să vă mai ofer un pahar.

— Oh, nu, mulţumesc, domnişoară Prentice, nu mai pot. Chiar şi ăsta mi s-a urcat la cap. Ce bar încântător aveţi! E foarte elegant, nu-i aşa?

— E foarte convenabil, spuse Ann.

— Nu te-ai măritat încă, Sarah? întrebă Richard.

— Nu. Am, totuşi, speranţe.

— Îmi închipui că mergeţi la cursele de cai de la Ascot, spuse Doris cu invidie.

— Ploaia de anul ăsta mi-a stricat cea mai bună rochie, spuse Sarah.

Doris se întoarse iarăşi spre Ann.

— Ştiţi, doamnă Prentice, nu sunteţi deloc cum mi v-am imaginat.

— Cum ţi-ai imaginat că sunt?

— Dar e drept că bărbaţii nu se pricep deloc la descrieri, nu-i aşa?

— Cum m-a descris Richard?

— Oh, nu ştiu. Nu e vorba de ce anume a spus. E vorba de impresia pe care mi-am format-o. Vă vedeam ca pe una din acele femeiuşti liniştite şi sperioase.

— O femeiuşcă liniştită şi sperioasă? Ce groaznic sună!

— Oh, nu, Richard v-a admirat enorm. Zău. Uneori, să ştiţi, am fost foarte geloasă.

— Asta sună extrem de absurd.

— Oh, ştiţi cum e omul. Câteodată, seara, când Richard e foarte tăcut şi nu vrea să vorbească eu îl tachinez spunându-i că se gândeşte la dumneavoastră.

(Te gândeşti la mine, Richard? Te gândeşti? Nu cred. Încerci să nu te gândeşti la mine… tot aşa cum încerc eu să nu mă gândesc la tine.)

— Dacă aveţi drum vreodată în Basing Heath, trebuie neapărat să veniţi la noi, doamnă Prentice.

— Eşti foarte amabilă. Mi-ar face mare plăcere.

— Fireşte, ca toţi ceilalţi, marele nostru necaz este problema personalului casnic. Nu se găsesc decât persoane ziliere, şi adesea nu poţi să te bazezi pe ele.

Richard spuse:

— Înţeleg că o mai aveţi încă pe Edith, nu-i aşa, Ann?

— Aşa e. Am fi pierdute fără ea.

— Era o bucătăreasă foarte bună. Pregătea nişte cine delicioase.

Se lăsă un moment de stânjeneală.

Una din cinele delicioase ale lui Edith… focul din cămin… cretoanele cu bucheţelele de boboci de trandafir… Ann cu glasul ei catifelat şi părul ca frunza în toamă… Discuţiile, planurile… viitorul fericit… O fiică ce se întorcea din Elveţia – dar nici prin cap nu-i trecuse că asta avea să conteze vreodată…

Ann îl urmărea. Preţ de o clipă îl văzu pe adevăratul Richard – Richard al ei – uitându-se la ea cu ochi trişti, prin care trecea amintirea.

Adevăratul Richard? Oare Richard al lui Doris nu era tot atât de adevărat ca Richard al lui Ann?

Dar acum Richard al ei dispăruse iar. Cel care îşi lua la revedere era Richard al lui Doris. Alte discuţii, alte mulţumiri pentru ospitalitate – nu aveau de gând să mai plece? Puştoaica asta nesuferită şi lacomă cu glasul ei afectat, de mironosiţă! Bietul Richard! Oh, bietul Richard! – şi asta era opera ei! Ea îl trimisese în holul acelui hotel unde aştepta Doris.

Dar chiar era „bietul Richard”? Avea o soţie tânără şi drăguţă. Probabil că era fericit.

În sfârşit! Plecaseră! După ce îi conduse politicoasă până la uşă, Sarah intră în cameră scoţând un teribil: „Uff!”

— Slavă Domnului că s-a terminat! Ştii, mamă, ai scăpat ca prin urechile acului.

— Presupun că da, rosti Ann visătoare.

— Ei bine, te întreb, acum te-ai mai mărita cu el?

— Nu. Acum n-aş mai vrea să mă mărit cu el.

(Ne-am îndepărtat de răscrucea vieţilor noastre. Tu ai plecat pe un drum, Richard, eu am plecat pe altul. Nu mai sunt femeia care se plimba cu tine în St James's Park, iar tu nu mai eşti bărbatul alături de care urma să îmbătrânesc… Suntem doi oameni diferiţi – doi străini. Ţie nu ţi-a prea plăcut cum arăt azi, iar eu te-am găsit plicticos şi pompos…)

— Te-ai fi plictisit de moarte, să ştii, spuse Sarah categorică.

— Da, spuse încetişor Ann. E foarte adevărat. M-aş fi plictisit de moarte.

(Acum nu mai pot să stau liniştită şi să aştept bătrâneţea. Trebuie să ies, să mă amuz… trebuie să văd că se întâmplă ceva în jurul meu.)

Sarah puse o mână drăgăstoasă pe umărul mamei ei.

— Nu e nici o îndoială că ceea ce îţi place ţie cu adevărat este să petreci, mamă. Te-ai fi plictisit de moarte să rămâi înţepenită într-o suburbie, cu o grădiniţă prăpădită, fără altă preocupare decât să-l aştepţi pe Richard să vină acasă cu trenul de 6:15, sau să-l auzi povestindu-ţi cum a făcut el a patra gaură din trei! Asta nu e deloc stilul tău.

— Cândva mi-ar fi plăcut asta.

Sarah îşi sărută mama pe obraz cu afecţiune.

— Ar trebui să-mi fii foarte recunoscătoare, iubito, că te-am scos din asta. Dacă nu eram eu, te-ai fi măritat cu el.

Ann se trase un pic la o parte. Ochii ei se uitau lung la Sarah.

— Dacă nu erai tu, m-aş fi măritat cu el. Iar acum – acum nu vreau. El nu mai înseamnă absolut nimic pentru mine.

Se duse la poliţa căminului şi îşi trecu degetele peste ea, cu ochii întunecaţi de uimire şi durere. Spuse moale:

— Absolut nimic… Nimic… Ce glumă proastă e viaţa!

Sarah porni agale spre bar şi îşi turnă încă un pahar.

Rămase acolo, ezitând puţin, şi în final se întoarse şi spuse cu un glas ce se voia detaşat:

— Mamă… cred că e mai bine să îţi spun. Larry vrea să mă mărit cu el.

— Lawrence Steene?

— Da.

Câtva timp, Ann nu spuse nimic. Apoi întrebă:

— Şi ce ai de gând să faci?

Sarah îi aruncă o privire rugătoare, dar Ann nu se uită la ea.

— Nu ştiu…

Glasul ei avea o notă amărâtă şi speriată, ca al unui copil. Se uită cu speranţă la Ann, dar chipul lui Ann era împietrit şi îndepărtat.

— Ei bine, tu trebuie să decizi.

— Ştiu.

Sarah ridică de pe masa de alături scrisoarea lui Gerry. O răsuci încet între degete, uitându-se lung la ea. În cele din urmă rosti aproape plângând:

— Nu ştiu ce să fac!

— Nu văd cum te-aş putea ajuta eu.

— Dar tu ce crezi, mamă? Oh, spune ceva!

— Ţi-am spus deja că nu are o reputaţie bună.

— Oh, asta! Asta nu contează. M-aş plictisi de moarte alături de un model de virtute.

— Înoată în bani, fireşte, spuse Ann. Ţi-ar putea oferi prilejul de a te distra din plin. Dar dacă nu ţii la el, eu una nu m-aş mărita cu el.

— Dar ţin la el într-un fel, spuse încet Sarah.

Ann ridică ochii şi se uită la ceas.

— Şi-atunci, care e dificultatea? întrebă vioaie. Doamne, am uitat că trebuie să mă duc la Eliots! Am să întârzii

îngrozitor.
— Cu toate astea, nu sunt sigură… Sarah se opri. Vezi tu…
Ann spuse:
— Nu mai există nimeni altcineva, nu-i aşa?
— Nu chiar, spuse Sarah, uitându-se iar la scrisoarea din mână.
— Dacă te gândeşti la Gerry, eu una mi l-aş scoate din minte. Gerry nu e bun de nimic, Sarah, şi cu cât te hotărăşti mai repede, cu atât mai bine.
— Cred că ai dreptate, spuse încetişor Sarah.
— Sunt convinsă că am dreptate. Renunţă la Gerry. Dacă nu ţii la Lawrence Steene, nu te mărita cu el. Eşti încă foarte tânără. Mai ai o grămadă de timp.
— Presupun că m-aş putea mărita cu Lawrence… În definitiv, e mortal de atrăgător. Oh, mamă, ce să fac? strigă ea brusc.
Ann spuse mânioasă:
— Zău, Sarah, te porţi ca un copilaş de doi ani! Cum pot să hotărăsc eu în locul tău? Tu şi numai tu eşti răspunzătoare de viaţa ta.
— Ştiu.
— Şi-atunci? Ann îşi pierduse răbdarea.
— Mă gândeam că, poate, m-ai putea… ajuta cumva.
— Ţi-am spus deja că n-ai nevoie să te măriţi cu nimeni, decât dacă vrei.
Cu o expresie copilăroasă pe faţă, Sarah spuse pe neaşteptate:
— Dar ţi-ar plăcea să scapi de mine, nu-i aşa?
Ann spuse tăios:
— Sarah, cum poţi să spui aşa ceva? Fireşte că nu vreau să scap de tine. Ce idee!
— Îmi pare rău, mamă. N-am vrut să spun chiar asta. Doar că acum totul e atât de diferit, nu-i aşa? Adică, pe vremuri ne distram atât de bine împreună! Dar în ziua de azi s-ar părea că tot timpul te calc pe nervi.

— Mă tem că uneori sunt cam nervoasă, spuse Ann cu răceală. Dar la urma urmelor, tu însăţi eşti destul de temperamentală, nu-i aşa, Sarah?

— Aş spune că e numai vina mea. Sarah continuă gânditoare: Majoritatea prietenelor mele sunt măritate. Pam şi Betty şi Susan. Joan nu, dar e drept că ea s-a apucat de politică. Făcu o pauză înainte de a continua: Ar fi tare amuzant să mă mărit cu Lawrence. Să am tot ce-mi doresc, haine, blănuri şi bijuterii.

Ann spuse uscat:

— Sunt absolut de părere că ar fi bine să te măriţi cu un bărbat cu bani. Gusturile tale sunt foarte costisitoare, asta-i sigur.

— Aş urî să fiu săracă.

Ann inspiră adânc. Se simţea nesinceră şi artificială şi nu prea ştia ce să spună.

— Iubito, zău că nu ştiu ce sfat să-ţi dau. Vezi tu, părerea mea sinceră este că asta este întru totul treaba ta. Ar fi total greşit din partea mea să te împing să te măriţi, sau să te sfătuiesc să nu o faci. Tu singură trebuie să hotărăşti. Ce simţi pentru Lawrence?

— Nu simt ceva anume într-un fel sau altul… Uneori îmi este un pic frică de el.

Ann era amuzată.

— Dar asta e o prostie, iubito.

— Da, presupun că este…

Încet, Sarah începu să rupă scrisoarea lui Gerry, mai întâi în fâşii, apoi bucăţele. Le aruncă în aer şi le urmări zborul.

— Bietul Gerry! spuse ea. Apoi, cu o privire piezişă, rapidă, adăugă: Ţie îţi pasă ce se întâmplă cu mine, nu-i aşa, mamă?

— Sarah! Zău aşa!

— Oh, îmi pare rău că o dau într-una cu asta. Doar că, într-un fel, mă simt îngrozitor de ciudat. Este ca atunci când te afli într-o furtună de zăpadă şi nu mai ştii care e drumul

spre casă… Este un sentiment înfiorător de ciudat. Toate sunt altfel… Şi tu eşti altfel, mamă.

— Ce prostie, pisicuţo! Acum chiar trebuie să plec.

— Îmi închipui că trebuie. Sarah făcu o pauză, apoi spuse: Ştii, mamă, mă gândesc că s-ar putea să ţin la Larry mult mai mult decât cred că ţin.

— Nu m-ar mira, spuse Ann cu uşurinţă. Dar nu te grăbi. La revedere, scumpa mea, trebuie să zbor.

Uşa de la intrare se închise în urma lui Ann.

Sarah puse o placă la gramofon şi îl ascultă cu o plăcere melancolică pe Paul Roberson cântând „Uneori mă simt ca un copil fără mamă."

— Ce melodii îţi plac! spuse Edith. Mie îmi bagă frica în oase.

— Eu o găsesc adorabilă.

— Gusturile nu se discută, bombăni Edith şi adăugă: De ce nu pot oamenii să scuture scrumul în scrumieră? Toată casa e plină de scrum de ţigară.

— E bun pentru covor.

— Aşa s-a spus mereu, şi nu-i adevărat. Şi de ce trebuie să împrăştii peste tot bucăţele de hârtie când coşul de hârtii e lângă perete?

— Scuze, Edith. Nu m-am gândit. Mi-am rupt trecutul şi am vrut să-l văd cum zboară.

— Trecutul dumitale, ce să zic! pufni Edith. Apoi întrebă cu blândeţe uitându-se la faţa lui Sarah: S-a întâmplat ceva, pisicuţa mea?

— Absolut nimic. Mă gândesc să mă mărit, Edith.

— Nici o grabă pentru asta. Aşteaptă până apare Făt Frumos.

— Nu cred că are vreo importanţă cu cine te măriţi. E sigur că iese prost oricum.

— Nu mai vorbi prostii, domnişoară Sarah! Despre ce e vorba?

Sarah spuse cu aprindere:

— Vreau să plec de aici!

— Ce nu-ţi place în casa dumitale, aş vrea să ştiu?

— Nu ştiu. Totul pare că s-a schimbat. De ce s-a schimbat, Edith?

Edith spuse cu blândeţe:

— Te maturizezi, înţelegi?

— Asta este?

— S-ar putea.

Edith porni spre uşă cu tava cu pahare. Apoi, pe neaşteptate, o lăsă jos şi se întoarse. Mângâie capul brunet al lui Sarah, aşa cum îl mângâiase cu ani în urmă, când era copil.

— Gata, gata, pisicuţo, gata…

Cu o bruscă schimbare de dispoziţie, Sarah sări şi, apucând-o pe Edith de talie, începu să valseze nebuneşte prin cameră cu ea.

— Am să mă mărit, Edith. Nu e grozav? Am să mă mărit cu domnul Steene. Înoată în bani şi e mortal de atrăgător. Nu sunt o fată norocoasă?

Edith se smulse, bombănind.

— Mai întâi una şi apoi alta. Ce se întâmplă cu dumneata, domnişoară Sarah?

— Sunt puţin nebună, cred. Ai să vii la nuntă, Edith, şi am să-ţi cumpăr o rochie nouă şi frumoasă pentru asta – catifea roşie, dacă îţi place.

— Ce crezi că e o nuntă – o încoronare?

Sarah puse tava în mâinile lui Edith şi o împinse către uşă.

— Du-te, băbuţo, şi nu mai bombăni.

Edith clătină cu îndoială din cap şi ieşi. Sarah se întoarse încet în cameră. Se aruncă într-un fotoliu şi îşi dădu frâu liber lacrimilor.

Placa de gramofon se apropia de sfârşit. Glasul profund şi melancolic cânta încă o dată:

Uneori mă simt ca un copil fără mamă – la mare depărtare de casă…

CARTEA A TREIA

Capitolul I

Edith se mişca încet şi ţeapăn prin bucătărie. În ultimul timp o supăra tot mai mult reumatismul, şi asta nu era în măsură să-i îmblânzească firea. Refuza cu încăpăţânare să renunţe la vreuna din sarcinile ei gospodăreşti.

O doamnă la care Edith se referea cu „doamna Hopper aia” însoţit de un pufnet, primi încuvinţarea să vină o dată pe săptămână şi să execute anumite activităţi sub ochiul gelos al lui Edith, dar orice alt ajutor fu refuzat cu înverşunare.

„Întotdeauna m-am descurcat, nu-i aşa?” era sloganul lui Edith. Drept care continua să se descurce cu un aer martir şi o expresie a feţei tot mai acră. Îşi mai formase şi obiceiul de a bodogăni în surdină majoritatea timpului.

Aşa făcea şi acum.

— Să aducă laptele la prânz – ce idee! Laptele ar trebui să fie livrat pentru micul dejun, ăsta e timpul lui. Tineri neruşinaţi, vin fluierând în halatele lor albe… Cine se cred? Mie îmi seamănă…

Zgomotul cheii în broasca de la intrare opri potopul.

Edith îngână pentru ea: „Acum începe sfada” şi începu să spele un castron sub robinet, parcă vărsându-şi focul pe el.

Glasul lui Ann strigă:

— Edith!

Edith îşi scoase mâinile din chiuvetă şi le şterse meticulos cu şervetul.

— Edith! Edith!

— Vin, doamnă.

— Edith!

Edith ridică din sprâncene, îşi coborî colţurile gurii şi, ieşind din bucătărie, se duse în camera de zi unde Ann Prentice cotrobăia printre scrisori şi facturi. La intrarea lui Edith, se întoarse.

— Ai sunat-o pe doamna Laura?

— Da, bineînţeles că am sunat-o.

— I-ai spus că e urgent, că trebuie să o văd? A spus că o să vină?

— A spus că vine imediat.
— Şi de ce n-a venit? întrebă Ann, mânioasă.
— I-am dat telefon abia acum douăzeci de minute. Chiar după ce aţi plecat.
— Pare că a trecut o oră. De ce nu vine?
Edith rosti pe un ton mai liniştitor:
— Trebuie să pice. Nu vă face bine să vă frământaţi.
— I-ai spus că sunt bolnavă?
— I-am spus că aveţi una din stările dumneavoastră.
Ann spuse mânioasă:
— Cum adică una din stările mele? E vorba de nervii mei. Sunt zdrenţe.
— Aşa e, sunt.
Ann îi aruncă servitoarei sale credincioase o privire mânioasă. Se duse fără astâmpăr la fereastră, apoi spre poliţa căminului. Edith stătea şi o urmărea, mişcându-şi în susul şi în josul şorţului mâinile muncite.
— Nu pot să stau locului o clipă, se plânse Ann. N-am închis un ochi noaptea trecută. Mă simt îngrozitor – îngrozitor… Se aşează pe un scaun şi îşi puse ambele mâini pe tâmple. Nu ştiu ce se întâmplă cu mine.
— Eu ştiu, spuse Edith. Prea multă hoinăreală. Nu e normal la vârsta dumneavoastră.
— Edith! ţipă Ann. Eşti foarte impertinentă. În ultimul timp eşti din ce în ce mai rău. Eşti la mine de mult timp şi îţi apreciez serviciile, dar dacă ai de gând să îţi iei nasul la purtare va trebui să pleci.
Edith ridică ochii în tavan şi îşi luă un aer de martiră. Spuse:
— N-am să plec. Şi cu asta basta.
— Ai să pleci dacă îţi dau preaviz.
— Aţi fi mai prostuţă decât cred că sunteţi dacă aţi face aşa ceva. Mi-aş găsi un alt loc cât ai clipi. Agenţiile astea aleargă după mine. Dar dumneavoastră cum v-aţi descurca? Nu sunt decât femei cu ziua, dacă sunt şi astea! Sau o străină. Totul gătit în ulei de îţi întoarce stomacul pe

dos, ca să nu mai spun de mirosul din apartament. Şi străinele astea nu sunt bune la telefon, prind greşit toate numele. Ori dacă găsiţi o femeie curată şi plăcută la vorbă, prea bună ca să fie adevărată, o să vă pomeniţi într-o zi când veniţi acasă că a şters-o cu blănurile şi bijuteriile dumneavoastră. Zilele trecute am auzit de un caz în Playne Court. Nu, dumneavoastră vă place să aveţi lucrurile făcute ca lumea, ca pe vremuri. Eu vă gătesc mâncare bună şi nu vă stric lucrurile drăguţe când spăl, aşa cum fac tinerele astea repezite, şi ce e mai important, vă cunosc obiceiurile. Nu puteţi să vă descurcaţi fără mine, şi eu ştiu asta, aşa că n-am să plec. Oţi fi dumneavoastră obositoare, dar toată lumea trebuie să-şi poarte crucea. Aşa scrie în Sfintele Scripturi, şi eu sunt creştină.

Ann închise ochii şi se legănă gemând.

— Oh, capul meu… capul meu…

Acreala lui Edith se înmuie, şi în ochi îi apăru o privire tandră.

— Gata, gata. Am să vă fac o ceaşcă de ceai bun.

Ann strigă supărăcioasă:

— Nu vreau o ceaşcă de ceai bun! Nu pot să sufăr o ceaşcă de ceai bun!

Edith oftă şi îşi ridică din nou ochii în tavan.

— Cum doriţi, spuse ea şi ieşi din cameră.

Ann întinse mâna după pachetul de ţigări, scoase una, o aprinse, pufăi de câteva ori din ea, apoi o strivi în scrumieră. Se ridică şi începu să se plimbe fără astâmpăr prin cameră.

După un minut se duse la telefon şi formă un număr.

— Alo… alo… pot să vorbesc cu lady Ladscombe… oh, tu eşti, Marcia dragă? Glasul ei luă o notă artificial veselă. Ce mai faci? Oh, nimic. M-am gândit să te sun, atât… Nu ştiu, iubito… mă simt groaznic de deprimată, ştii cum se întâmplă. Ai ceva aranjat pentru mâine la prânz? Oh, înţeleg… Joi seară? Da, sunt absolut liberă. Ar fi minunat.

Am să pun mâna pe Lee sau pe cineva şi am să încropesc o petrecere. Va fi minunat… Am să te sun eu dimineaţă.

Închise. Animaţia ei de moment se stinse. Începu iar să se plimbe. După un timp, auzi soneria de la intrare şi rămase în loc, în aşteptare.

Laura Whitstable intră. Înaltă, sumbră, impunătoare, dar cu neclintirea confortabilă a unei stânci în mijlocul unei mări neliniştite.

Ann alergă spre ea, strigând incoerent, cu o isterie, crescândă:

— Oh, Laura… Laura… ce mult mă bucur că ai venit…

Doamna Laura înălţă din sprâncene şi o privi cu atenţie. Apoi îşi puse mâinile pe umerii lui Ann şi o ghidă cu blândeţe înspre divan, unde se aşeză lângă ea, întrebând:

— Măi, măi, măi, ce e povestea asta?

— Sunt atât de bucuroasă că ai venit! exclamă, încă isteric, Ann. Cred că am să înnebunesc.

— Prostii! spuse viguros doamna Laura. Care e necazul?

— Niciunul. Doar nervii mei. Asta mă înspăimântă. Nu pot să stau într-un loc. Nu ştiu ce se întâmplă cu mine.

— Hm! Laura o cercetă cu o privire profesionistă. Nu arăţi prea bine.

În secret, înfăţişarea lui Ann o speria. Sub machiajul gros, faţa ei era istovită. Arăta mult mai bătrână decât ultima dată când o văzuse, în urmă cu nişte luni.

Ann spuse nemulţumită:

— Sunt perfect sănătoasă. Doar că… nu ştiu ce e. Nu pot să dorm… decât dacă iau somnifere. Şi sunt atât de irascibilă şi prost dispusă!

— Te-a consultat un doctor?

— Nu în ultimul timp. Doctorii nu fac decât să-ţi de bromură şi să-ţi spună să nu exagerezi în toate privinţele.

— Un sfat foarte bun.

— Da, dar toată treaba e atât de absurdă! N-am fost niciodată o femeie nervoasă, Laura, ştii că n-am fost. Nici nu ştiam ce sunt nervii.

Laura Whitstable rămase tăcută un moment, amintindu-şi-o pe acea Ann Prentice de mai bine de trei ani în urmă. Placiditatea ei blândă, liniştea ei, bucuria ei de a trăi, dulceaţa şi firea ei egală, fără răbufniri. Se simţea adânc îndurerată pentru prietena ei.

— De ce să am eu nervi? întrebă Ann.

Laura Whitstable îşi alese cu grijă răspunsul. Spuse pe un ton egal:

— Doctorul tău are dreptate. Probabil te oboseşti prea mult.

Ann spuse tăioasă:

— Nu pot să stau toată ziua în casă şi să moţăi!

— Poţi să stai foarte bine în casă fără să moţăi.

— Nu! Ann ridică mâinile, nervoasă. Nu pot să stau şi să nu fac nimic.

— De ce nu? întrebarea veni tăioasă ca un cuţit.

— Nu ştiu. Nu pot să fiu singură. Nu pot… îi aruncă Laurei o privire disperată: Ai să crezi că sunt nebună dacă îţi spun că mi-e frică să fiu singură?

— E cel mai raţional lucru pe care l-ai spus până acum, spuse prompt doamna Laura.

— Raţional?

— Da, pentru că este adevărul.

— Adevărul? Pleoapele lui Ann căzură. Nu ştiu ce înţelegi prin adevăr.

— Înţeleg că, fără adevăr, nu o să ajungem nicăieri.

— Dar tu n-ai cum să înţelegi. Ţie nu ţi-a fost niciodată frică să fii singură, nu-i aşa?

— Nu mi-a fost.

— Atunci n-ai cum să înţelegi.

— Ba da, Ann, înţeleg. Laura continuă cu blândeţe: De ce m-ai chemat, draga mea?

— Trebuia să vorbesc cu cineva… şi m-am gândit că, poate, ai să poţi face tu ceva.

Ann se uită cu speranţă la prietena ei.

— Înţeleg. Vrei un truc de scamator.

— N-ai putea face unul pentru mine, Laura? Psiho-analiză sau hipnotism, sau ceva.

— Hocus-pocus în termeni moderni, de fapt? Laura clătină din cap cu hotărâre. Eu nu pot să scot iepuri din pălărie pentru tine, Ann. Trebuie să faci asta singură. Şi mai întâi trebuie să afli ce anume este în pălărie.

— Ce vrei să spui?

Laura Whitstable rosti după o scurtă pauză:

— Tu nu eşti fericită, Ann.

Ann spuse repede, prea repede, poate.

— Ba da, sunt… cel puţin, într-un fel. Mă distrez mult.

— Nu eşti fericită, spuse doamna Laura fără menajamente.

Ann dădu din umeri.

— E cineva fericit?

— O mulţime de oameni sunt, slavă Domnului, spuse cu voioşie doamna Laura. De ce nu eşti fericită, Ann?

— Nu ştiu.

— Nimic nu o să te ajute în afară de adevăr, Ann. De fapt, cunoşti foarte bine răspunsul.

Ann rămase tăcută un moment, apoi, de parcă şi-ar fi adunat tot curajul, izbucni:

— Dacă e să fiu sinceră, cred că din cauză că îmbătrânesc. Sunt între două vârste, îmi pierd aspectul, n-am nimic spre care să privesc în viitor.

— Draga mea! Nimic spre care să priveşti? Ai o sănătate excelentă, ai o minte corespunzătoare – există atâtea lucruri în viaţa de care omul nu are timp să se ocupe decât când trece de vârsta medie. Ţi-am mai spus-o cândva. Cărţi, flori, muzică, tablouri, oameni, soare – toate modelele întreţesute pe care le numim Viaţă.

Ann tăcu o clipă, apoi spuse sfidătoare:

— Aş spune că totul este o problemă de sex. Nimic nu mai contează când nu mai eşti atrăgătoare în ochii bărbaţilor.

— E posibil să fie adevărat pentru anumite femei. Pentru tine, Ann, nu este adevărat. Ai văzut Ora nemuritoare? Îţi aminteşti replica asta: „Există o Oră în care un om ar putea

fi fericit toată viaţa lui, dar ar putea el s-o găsească?” Cândva ai fost cât pe ce să o găseşti, nu-i aşa?

Chipul lui Ann se schimbă – se înmuie. Arătă dintr-o dată mult mai tânără. Murmură:

— Da. A existat acea oră. Aş fi putut s-o cunosc cu Richard. Aş fi putut îmbătrâni fericită alături de Richard.

— Ştiu, draga mea.

— Iar acum, nici măcar nu regret că l-am pierdut! L-am revăzut, să ştii, cam acum un an, şi n-a însemnat nimic pentru mine – absolut nimic. Asta e ce e atât de tragic, atât de absurd! Totul se sfârşise. Nu mai însemnam nimic unul pentru celălalt. Era doar un bărbat obişnuit între două vârste, puţin pompos, puţin plicticos, înclinat să se umfle în pene privitor la proaspăta lui soţie, o femeiuşcă drăguţă, ieftină, cu creier de găină. Au fost cumsecade, să ştii, dar absolut plictisitori. Şi totuşi… şi totuşi… dacă ne-am fi căsătorit… crčd că am fi fost fericiţi împreună. Sunt sigură că am fi fost fericiţi.

— Da, şi eu cred că aţi fi fost.

— Am fost atât de aproape de fericire… atât de aproape de ea… şi pe urmă… a trebuit să renunţ la tot.

— Oare?

Ann nu băgă în seamă întrebarea.

— Am renunţat la tot – pentru Sarah!

— Exact, spuse doamna Laura. Şi nu te-ai iertat niciodată pentru asta, nu-i aşa?

— Ce vrei să spui? întrebă uimită Ann, ieşind din visul ei.

Laura Whitstable scoase un pufnet veninos.

— Sacrificii. Nenorocitele de sacrificii! Dă-ţi seama pentru o clipă ce înseamnă un sacrificiu, Ann. Nu e doar acel moment eroic când te simţi înduioşată şi generoasă şi dornică să te sacrifici. Genul de sacrificiu în care îţi oferi pieptul cuţitului este simplu căci el sfârşeşte acolo, în momentul în care eşti mai măreaţă decât tu însăţi. Dar cu majoritatea sacrificiilor trebuie să trăieşti după aceea –

toată ziua şi zi de zi – şi asta nu este simplu. Trebuie să fii foarte tare pentru asta. Tu, Ann, n-ai fost suficient de tare…

Ann se îmbujoră de mânie.

— Am renunţat la întreaga mea viaţă, la unica mea şansă de fericire de dragul lui Sarah, şi tu spui că asta n-a fost destul!

— Nu asta am spus.

— E numai vina mea, presupun!

Doamna Laura spuse cu seriozitate:

— Jumătate din necazurile din viaţă provin din faptul că omul se crede mai bun decât este.

Dar Ann nu asculta. Continuă să îşi verse oful.

— Sarah e la fel ca toate fetele astea moderne, preocupată doar de persoana ei. Nu se gândeşte şi la alţii! Ştii că acum un an, când a sunat Richard, ea nici măcar nu mai ţinea minte cine era el? Numele lui nu îi spunea nimic – absolut nimic.

Doamna Laura dădu cu gravitate din cap, cu aerul cuiva care îşi vede diagnosticul adeverit.

— Înţeleg, spuse ea. Înţeleg…

— Ce puteam să fac? continuă Ann. Se certau întruna. Treaba asta îţi râcâia nervii! Dacă aş fi continuat, n-aş fi avut un moment de linişte.

Laura Whitstable spuse cu o asprime neaşteptată:

— În locul tău, Ann, mi-aş pune întrebarea dacă am renunţat la Richard Cauldfield de dragul lui Sarah, sau de dragul liniştii mele.

Ann se uită cu ciudă la ea.

— Îl iubeam pe Richard, dar pe Sarah o iubeam mai mult.

— Nu, Ann, nu-i deloc atât de simplu. Cred că, de fapt, a existat un moment când l-ai iubit pe Richard mai mult decât pe Sarah. Cred că nefericirea şi resentimentul tău izvorăsc din acel moment. Dacă ai fi renunţat la Richard pentru că o iubeai pe Sarah mai mult, n-ai fi fost în starea în care eşti azi. Dar dacă ai renunţat la Richard din slăbiciune, din cauză că Sarah te tot presa, din cauză că voiai să scapi de

cicăleală şi certuri, dacă a fost o înfrângere şi nu o renunţare – ei bine, ăsta e un lucru pe care nu-ţi place să-l recunoşti în faţa ta însăţi. Dar tu chiar ai ţinut foarte mult la Richard.

Ann spuse cu amărăciune:

— Iar acum nu mai înseamnă nimic pentru mine!

— Dar Sarah?

— Sarah?

— Da. Ce înseamnă Sarah pentru tine?

— De când s-a măritat, abia dacă am mai văzut-o. Cred că e foarte ocupată şi în vervă. Dar, cum spuneam, nu prea am mai văzut-o.

— Am văzut-o eu, aseară… Laura se opri, apoi continuă: Într-un restaurant, cu un grup. Se opri din nou, după care spuse dintr-o bucată: Era beată.

— Beată? Momentan, Ann păru uluită. Apoi izbucni în râs. Laura dragă, nu fi demodată. În ziua de azi toţi beau mult, şi se pare că o petrecere nu are succes dacă toată lumea nu e pe jumătate abţiguită sau pilită sau ameţită sau cum vrei să-i spui.

Laura rămase pe poziţie.

— Poate că e aşa, şi recunosc că sunt destul de demodată ca să nu-mi placă să văd o tânără pe care o cunosc beată într-un loc public. Dar e mai mult decât atât, Ann. Am vorbit cu Sarah. Avea pupilele dilatate.

— Şi ce înseamnă asta?

— Ar putea însemna cocaină.

— Droguri?

— Da. Ţi-am spus cândva că îl bănuiam pe Lawrence Steene că avea legături cu o reţea de droguri. Oh, nu pentru bani, pur şi simplu pentru senzaţii.

— Pare mereu absolut normal.

— Drogurile nu-i fac rău. Cunosc genul. Îi place să guste senzaţiile. Cei de soiul lui nu devin dependenţi. Femeia e altfel. Dacă o femeie este nefericită, chestiile astea pun stăpânire pe ea şi nu-i mai dau drumul.

— Nefericită? Ann era neîncrezătoare. Sarah?
Urmărind-o cu atenţie, Laura spuse sec:
— Tu ar trebui să ştii. Eşti mama ei.
— Oh, asta! Sarah nu mi se confesează.
— De ce?
Ann se ridică, se duse la fereastră, apoi se întoarse agale spre cămin. Doamna Laura stătea nemişcată şi o urmărea. În timp ce Ann îşi aprindea o ţigară, Laura întrebă încet:
— Ce-ar însemna, exact, pentru tine să ştii că Sarah este nefericită?
— Cum poţi să întrebi? M-ar supăra îngrozitor.
— Oare? Laura se ridică. Ei bine, trebuie să plec. Peste zece minute am o şedinţă.
Pomi către uşă. Ann o urmă.
— Ce-ai vrut să spui cu „Oare?”, Laura?
— Aveam nişte mănuşi… Unde le-oi fi pus?
Se auzi soneria de la intrare. Edith ieşi din bucătărie şi se duse să deschidă.
Ann insistă:
— Te referi la ceva?
— Ah, iată-le.
— Zău, Laura, te porţi oribil cu mine – absolut oribil!
Edith intră şi anunţă cu ceva care putea să fie aproape zâmbet:
— Ei, iată un străin. E domnul Lloyd, doamnă.
Ann se uită lung la Gerry Lloyd, de parcă nu ştia de unde să-l ia.
Trecuseră peste trei ani de când nu-l mai văzuse şi Gerry Lloyd arăta mult mai în vârstă decât cu doar trei ani. Avea un aer obosit, şi faţa lui trăda amărăciunea celor fără de succes. Era limpede că nu prosperase. Zâmbetul cu care o întâmpină era grav, şi întreaga lui comportare era serioasă, pentru a nu spune tulburată.
— Gerry, asta da surpriză!
— E bine că vă amintiţi de mine. Trei ani şi jumătate înseamnă mult.

— Şi eu te ţin minte, tinere, dar nu cred că şi dumneata mă mai ţii minte, spuse doamna Laura.

— Dar bineînţeles că vă ţin minte, doamnă Laura. Pe dumneavoastră nimeni n-ar putea să vă uite.

— Drăguţ spus… sau nu? Ei bine, trebuie să-mi văd de drum. La revedere, Ann. La revedere, domnule Lloyd.

Laura ieşi şi Gerry o urmă pe Ann spre cămin. Se aşează şi luă ţigara pe care ea i-o oferi.

Ann vorbi cu un aer vesel.

— Ei, Gerry, povesteşte-mi totul despre tine şi ce faci. Eşti pentru mult timp în Anglia?

— Nu sunt sigur.

Privirea lui aţintită asupra ei o făcu pe Ann să se simtă uşor stingherită. Se întrebă ce era în mintea lui. Era o privire care nu-i semăna deloc vechiului Gerry.

— Serveşte un pahar de… gin şi suc de portocale… sau gin simplu…

— Nu, mulţumesc. Nu vreau. Am venit… doar ca să discut cu dumneavoastră.

— Ce drăguţ din partea ta! Ai văzut-o pe Sarah? S-a măritat. Cu un bărbat pe care îl cheamă Lawrence Steene.

— Ştiu. Mi-a scris şi mi-a povestit. Şi am văzut-o. Am văzut-o aseară. De fapt, de asta am venit la dumneavoastră. Se opri o clipă, apoi spuse: Doamnă Prentice, de ce aţi lăsat-o să se mărite cu omul ăsta?

Ann rămase uimită.

— Dragul meu Gerry – zău aşa!

Protestul ei nu îl intimidă. Continuă serios:

— Nu este fericită. Ştiţi asta, nu-i aşa? Nu e fericită!

— Ţi-a spus ea asta?

— Nu, fireşte că nu. Sarah n-ar face aşa ceva. N-a fost nevoie să-mi spună. Am văzut imediat. Era cu un grup – am schimbat doar câteva cuvinte. Dar se vede de la o poştă. Doamnă Prentice, de ce lăsaţi să se întâmple un lucru ca ăsta?

Ann simţi cum o cuprinde mânia.

— Dragul meu Gerry, oare nu eşti cam absurd?

— Nu, nu cred. Se gândi o clipă. Simplitatea şi completa lui sinceritate erau dezarmante. Vedeţi dumneavoastră, Sarah contează pentru mine. Întotdeauna a contat. Mai mult decât orice pe lume. Aşa că e firesc să îmi pese dacă este sau nu fericită. N-ar fi trebuit să o lăsaţi să se mărite cu Steene, să ştiţi.

Ann izbucni mânioasă:

— Zău, Gerry, vorbeşti ca… pe vremea victoriană. Nu s-a pus problema „s-o las” sau „să nu o las” să se mărite cu Larry Steene. Fetele se mărită cu cine vor ele şi părinţii nu au nici o putere în privinţa asta. Sarah a vrut să se mărite cu Lawrence Steene. Asta e tot.

Gerry spuse cu o certitudine calmă:

— Aţi fi putut împiedica treaba asta.

— Dragul meu băiat, dacă încerci să-i împiedici pe oameni să facă ce vor, lucrul ăsta îi face şi mai încăpăţânaţi.

El ridică ochii spre faţa ei.

— Aţi încercat s-o împiedicaţi?

În faţa întrebării sincere din ochii lui, Ann şovăi şi se bâlbâi.

— Eu… eu… fireşte că el era mult mai în vârstă ca ea… şi nu avea o reputaţie bună. Am subliniat asta în faţa ei… dar…

— E un porc de cea mai joasă speţă!

— N-ai cum să ştii ceva despre el, Gerry. Ai fost plecat din Anglia ani de zile.

— Este un personaj foarte cunoscut. Se ştie totul despre el. Aş zice că dumneavoastră nu cunoaşteţi toate detaliile neplăcute, dar, de bună seamă, doamnă Prentice, trebuie să fi simţit ce fel de brută este.

— Cu mine a fost mereu fermecător şi plăcut, spuse, în apărare, Ann. Şi un bărbat cu un trecut dubios nu întotdeauna se dovedeşte un soţ rău. Sarah era atrasă de el… de fapt, era hotărâtă să se mărite cu el. Este din cale afară de avut…

Gerry o întrerupse.

— Da, e înstărit. Dar dumneavoastră, doamnă Prentice, nu sunteţi genul de femeie care vrea ca fiica ei să se mărite doar pentru bani. Niciodată n-aţi fost ceea ce eu aş numi „materialistă”. Voiaţi doar s-o vedeţi pe Sarah fericită… sau aşa aş fi crezut.

Se uită la ea cu un fel de curiozitate nedumerită.

— Bineînţeles că voiam ca unicul meu copil să fie fericit. Asta nici nu se discută. Dar treaba este că nu te poţi amesteca, Gerry. Poţi să consideri că ce face cineva este total greşit, poţi să-l judeci în mintea ta, dar nu te poţi amesteca.

Îl privi sfidătoare.

El continua să se uite la ea cu acel aer îngândurat.

— Sarah chiar voia atât de mult să se mărite cu el?

— Era foarte îndrăgostită de el, spuse sfidătoare Ann.

Cum Gerry nu vorbi, continuă:

— Probabil pentru tine nu e vizibil, dar Lawrence este din cale afară de atrăgător în ochii femeilor.

— Oh, da, mi-am dat seama de asta.

Ann se adună.

— Să ştii, Gerry, nu eşti deloc rezonabil. Doar pentru că, odată, între tine şi Sarah a fost o prietenie ca între băiat şi fată, vii aici şi mă acuzi… de parcă faptul că Sarah s-a măritat cu altcineva este vina mea…

El o întrerupse.

— Eu cred că este vina dumneavoastră.

Se uitară fix unul la celălalt. Faţa lui Gerry se îmbujoră, faţa lui Ann păli. Încordarea dintre ei stătea să izbucnească.

Ann se ridică.

— Asta e prea de tot, spuse ea cu răceală.

Se ridică şi Gerry. Era liniştit şi politicos, dar, în spatele calmului lui, Ann intui ceva implacabil şi neîndurător.

— Îmi pare rău dacă am fost nepoliticos…

— Este impardonabil!

— Poate că e, într-un fel. Dar mie îmi pasă de Sarah. Ea este singurul lucru de care îmi pasă cu adevărat. Nu îmi este indiferent că aţi lăsat-o să intre într-o căsnicie nefericită.

— Nu zău!

— Iar eu am s-o scot din ea.

— Poftim?

— Am să o conving să-l părăsească pe porcul ăla.

— Asta este o prostie cum n-am mai văzut. Doar pentru că între voi a fost cândva o aventură de copii…

— Eu o înţeleg pe Sarah, şi ea mă înţelege pe mine.

Ann scoase un hohot de râs.

— Dragul meu Gerry, vei descoperi că Sarah s-a schimbat foarte mult.

Gerry păli puternic.

— Ştiu că s-a schimbat, spuse el cu glas coborât. Am văzut asta…

Ezită o clipă, apoi spuse liniştit:

— Îmi pare rău dacă mă consideraţi impertinent, doamnă Prentice. Dar, vedeţi, la mine, Sarah va fi întotdeauna pe primul loc.

Ieşi din cameră.

Ann se duse la bar şi îşi turnă un pahar de gin. În timp ce bău, îngână pentru sine:

— Cum îndrăzneşte… cum îndrăzneşte el… Şi Laura – şi ea e împotriva mea. Toţi sunt împotriva mea. Nu e cinstit… Ce am făcut? Absolut nimic…

Capitolul II

Valetul care deschise uşa locuinţei din Pauncefoot Square 18 se uită bănuitor la costumul grosolan, cumpărat de-a gata al lui Gerry.

Apoi, când ochii lui se întâlniră cu cei ai vizitatorului, purtarea lui suferi o schimbare.

Avea să afle dacă doamna Steene era acasă, spuse el.

La scurt timp după aceea Gerry fu condus într-o cameră mare, întunecoasă, plină de flori exotice şi brocarturi în

culori pastel, în care, după câteva minute, intră Sarah Steene, schiţând un zâmbet de salut.

— Gerry! Ce drăguţ din partea ta că ai venit să mă vezi! Aseară am fost smulşi unul de lângă celălalt. Bei ceva?

Îi aduse o băutură şi îşi turnă şi ei una, apoi veni şi se aşeză pe un taburet pufos şi jos, lângă cămin. Lumina confuză din cameră abia dacă îi arăta faţa. Se parfumase cu un parfum scump pe care el nu îşi amintea să-l fi folosit înainte.

— Ei bine, Gerry? spuse ea din nou, cu un aer frivol.

El îi întoarse zâmbetul.

— Ei bine, Sarah?

Apoi, atingându-i cu un deget umărul, spuse:

— Porţi, practic, întreaga grădină zoologică, nu-i aşa?

Sarah era îmbrăcată cu o rochie peste care atârna o şuviţă scumpă de şifon tivită din belşug cu blană albă, moale.

— Drăguţ! îl asigură ea.

— Da. Arăţi minunat de costisitoare.

— Oh, sunt. Hai, Gerry, povesteşte-mi noutăţile. Ai plecat din Africa de Sud şi te-ai dus în Kenya. De atunci, nu mi-ai mai dat nici o veste.

— Oh, în fine… Am fost la pământ cu norocul…

— Normal…

Replica veni repede.

Gerry întrebă aspru:

— Cum adică, „normal”?

— Norocul a fost întotdeauna necazul tău, nu-i aşa?

Preţ de o clipă, era vechea Sarah, tachinându-l, lovind în plin. Femeia frumoasă cu faţa dură, femeia străină şi exotică, dispăruse. Era Sarah, Sarah a lui, atacându-l cu isteţime.

Şi, răspunzând în vechiul lui fel, el bombăni:

— M-au pus la pământ una după alta. Mai întâi nu s-a făcut recoltă – nu din vina mea. Apoi s-au îmbolnăvit vitele…

— Ştiu. Vechea şi trista poveste.

— Iar apoi, firește, n-am avut destul capital. Dacă aș fi avut capital…
— Știu, știu.
— La naiba, Sarah, nu e în întregime vina mea!
— Niciodată nu e. De ce te-ai întors în Anglia?
— De fapt, mătușa mea a murit…
— Mătușa Lena? întrebă Sarah, care le cunoștea bine pe toate rudele lui Gerry.
— Da. Unchiul Luke a murit acum doi ani. Afurisitul bătrân nu mi-a lăsat nici un penny…
— Înțelept, unchiul Luke.
— Dar mătușa Lena…
— Mătușa Lena ți-a lăsat ceva?
— Da. Zece mii de lire.
— Hm! Sarah se gândi. Asta nu e chiar rău – chiar și în zilele astea.
— Am să mă asociez cu un tip care are o fermă în Canada.
— Ce fel de tip? Asta e mereu poanta. Cum e cu garajul pe care l-ai înființat cu un alt tip în Africa de Sud?
— Oh, asta a murit. La început am dus-o bine, dar apoi ne-am extins un pic, și a venit criza economică…
— Nu-i nevoie să-mi povestești. Ce cunoscut îmi e șablonul!
— Da, spuse Gerry. Adăugă simplu: Ai mare dreptate, presupun, nu sunt prea bun. Cred, totuși, că am avut și ghinion. Oricum, de data asta o să fie altfel.
Sarah spuse mușcător:
— Mira-m-aș.
— Ei, hai, Sarah! Nu crezi că mi-am învățat lecția?
— N-aș zise. Oamenii nu învață din greșeli. Ei continuă să se repete. Ceea ce îți trebuie ție, Gerry, este un manager – ca vedetele de film. Cineva practic, care să te salveze de la a fi optimist când nu trebuie.
— E ceva în ceea ce spui. Dar zău, Sarah, de data asta va fi în ordine. Am să fiu al naibii de grijuliu.
Urmă o pauză, apoi Gerry spuse:

— Am fost ieri la mama ta.
— Serios? Ce drăguţ din partea ta! Ce mai face? Aleargă nebuneşte de colo-colo ca de obicei?
Gerry spuse încetişor:
— Mama ta s-a schimbat mult.
— Aşa crezi?
— Da, cred.
— În ce fel crezi că s-a schimbat?
— Nu ştiu prea bine cum să spun. Ezită. În primul rând, este teribil de nervoasă.
Sarah întrebă cu un aer lejer:
— Cine nu e în ziua de azi?
— Ea nu era aşa. Era mereu calmă şi… şi… ei bine… dulce…
— Sună ca un vers dintr-un cântec religios!
— Ştii foarte bine ce vreau să spun, şi chiar s-a schimbat. Părul şi îmbrăcămintea – totul!
— A devenit un pic mai frivolă, atâta tot. Şi de ce nu, biata de ea? Trebuie să fie groaznic să îmbătrâneşti! Oricum, oamenii se schimbă. Sarah tăcu un minut, după care adăugă cu o notă sfidătoare: Şi eu m-am schimbat…
— Nu chiar.
Sarah se îmbujoră. Gerry spuse în mod deliberat:
— În ciuda grădinii zoologice şi a bijuteriilor de la Woolworth şi a decorului luxos… ai rămas cam aceeaşi Sarah… Sarah a mea.
Sarah se foi stingherită. Spuse pe un ton frivol:
— Iar tu eşti tot vechiul Gerry. Când pleci în Canada?
— Foarte curând. Imediat ce se lămureşte problema avocăţească.
Se ridică.
— Ei bine, trebuie să plec. Vrei să ieşi cu mine în una din zilele astea, Sarah?
— Nu, vii tu aici şi iei cina cu noi. Sau o să dăm o petrecere. Trebuie să-l cunoşti pe Larry.

— Mă tem că n-am timp de petreceri. Hai să facem mâine dimineaţă o plimbare.

— Iubitule, eu nu prea mă scol devreme. Dimineaţa este cea mai hidoasă perioadă din zi.

— O perioadă foarte bună pentru a gândi la rece.

— Cine vrea să gândească la rece?

— Cred că noi. Hai, Sarah. Facem de două ori turul lui Regent's Park. Ne întâlnim la Hanover Gate.

— Ai cele mai groaznice idei, Gerry! Şi ce costum oribil!

— E foarte purtat.

— Da, dar ce croială!

— Snoabo! Mâine, la doisprezece, la Hanover Gate. Şi nu te chercheli tare diseară ca să nu fii mahmură mâine.

— Vrei să spui că aseară eram cherchelită?

— Păi, erai, nu-i aşa?

— Era o petrecere înfiorătoare. Băutura o ajută pe o fată să facă faţă.

Gerry repetă:

— Mâine. Hanover Gate. Ora doisprezece.

— Ei bine, am venit, spuse sfidătoare Sarah.

Gerry o măsură de sus până jos. Era uluitor de frumoasă – mult mai frumoasă decât fusese ca fată. Remarcă simplitatea costisitoare a hainelor ei, smaraldul mare de pe deget. Îşi zise: „Sunt nebun”. Dar nu ezistă.

— Hai să ne plimbăm, spuse el.

Porniră în pas vioi. Înconjurară lacul şi trecură prin grădina de trandafiri şi în cele din urmă se opriră şi se aşezară pe două scaune într-o zonă a parcului puţin frecventată. Era prea frig ca să fie mulţi oameni care să stea pe scaune.

Gerry inspiră adânc.

— Acum să trecem la obiect. Sarah, vrei să vii cu mine în Canada?

Sarah se uită lung la el, uluită.

— Ce naiba vrei să spui?

— Exact ce am spus.

— Adică… un fel de excursie? întrebă cu îndoială Sarah.
— Vreau să spun, pentru totdeauna. Părăseşte-ţi bărbatul şi vino cu mine.
Sara râse.
— Eşti nebun, Gerry? Vai, nu ne-am mai văzut de aproape patru ani şi…
— Contează?
— Nu. Sarah era prinsă pe picior greşit. Nu, cred că nu contează…
— Patru ani, cinci ani, zece, douăzeci? Nu cred că ar fi vreo diferenţă. Tu şi eu ne aparţinem. Întotdeauna am ştiut asta. O simt încă. Nu o simţi şi tu?
— Da, într-un fel. Dar, oricum, ceea ce propui tu este absolut imposibil.
— Nu văd nimic imposibil în asta. Dacă erai măritată cu vreun tip de treabă şi erai fericită cu el, nici prin cap nu mi-ar fi trecut să mă bag. Dar tu nu eşti fericită, Sarah, nu-i aşa?
— Sunt tot atât de fericită ca majoritatea oamenilor, spuse cu curaj Sarah.
— Eu cred că eşti cât se poate de nefericită.
— Dacă sunt. Mi-am făcut-o cu mâna mea. În definitiv, dacă faci o greşeală, trebuie să suporţi consecinţele. Şi, oricum, ce propui tu este o nebunie!
— Pentru că nu ţi-am dat târcoale şi nu te-am luat cu binişorul până să-ţi fac propunerea? Nu e nevoie de asta. Cum spuneam, noi doi ne aparţinem şi tu ştii asta, Sarah.
Sarah oftă.
— Cândva am ţinut fantastic de mult la tine, recunosc.
— E mult mai mult decât atât, fata mea.
Ea se întoarse şi îl privi. Prefăcătoria ei se spulberă.
— Oare? Eşti sigur?
— Sunt sigur.
Amândoi rămaseră tăcuţi. Apoi Gerry spuse cu blândeţe:
— Vrei să vii cu mine, Sarah?
Sarah oftă. Se ridică şi se înfăşură mai bine în blană.

O briză rece agita copacii.

— Îmi pare rău, Gerry. Răspunsul este: Nu!

— De ce?

— Pur şi simplu nu pot s-o fac – asta-i tot.

— Femeile îşi părăsesc zilnic bărbaţii.

— Nu eu.

— Vrei să spui că îl iubeşti pe Lawrence Steene?

Sarah clătină din cap.

— Nu, nu-l iubesc. Niciodată nu l-am iubit. Deşi, mă fascina. El e… ei bine, e isteţ cu femeile. Se cutremură uşor de dezgust. Adesea nu-ţi dai seama că cineva este cu adevărat… rău. Dar dacă vreodată mi-am dat seama de asta privitor la cineva, acel cineva este Lawrence. Pentru că lucrurile pe care le face el nu sunt lucruri pasionale, nu sunt lucruri pe care le face pentru că nu se poate abţine să nu le facă. Lui pur şi simplu îi place să facă experienţe cu oameni şi cu lucruri.

— Atunci de ce ai scrupule când e vorba să-l părăseşti?

Sarah tăcu o clipă, apoi spuse cu glas coborât:

— Nu e vorba de scrupule. Oh, de ce întotdeauna omul trebuie mai întâi să facă paradă de motivele lui nobile?! Foarte bine, Gerry, e mai bine să ştii cum sunt eu, de fapt. Trăind cu Lawrence m-am obişnuit cu… cu anumite lucruri. Nu vreau să renunţ la ele. Haine, blănuri, bani, restaurante scumpe, o cameristă, maşini, un iaht… Am păşit în lux. Iar tu vrei să vin cu tine şi să trag targa pe uscat la o fermă de la mama naibii. Nu pot… şi nu vreau. M-am înmuiat! Sunt mâncată pe dinăuntru de bani şi de lux.

Gerry spuse fără emoţie:

— Atunci, ar fi timpul să fii smulsă din toate astea.

— Oh, Gerry! Sarah era între plâns şi râs. Eşti atât de detaşat!

— Sunt foarte bine cu picioarele pe pământ.

— Da, dar nu înţelegi altceva.

— Nu?

— Nu e vorba doar de bani. Mai sunt şi alte lucruri. Oh, nu înţelegi. Am devenit o persoană destul de oribilă. Petrecerile pe care le dăm… şi locurile în care mergem…

Se opri, roşie ca focul.

— Perfect, spuse calm Gerry. Eşti depravată. Altceva?

— Da. Există lucruri… lucruri cu care m-am obişnuit… fără care nu pot, pur şi simplu.

— Lucruri? îi apucă iute bărbia şi îi întoarse capul spre el. Am auzit nişte zvonuri. Vrei să spui că… te droghezi?

Sarah dădu din cap.

— Îţi dă nişte senzaţii atât de minunate!

— Ascultă. Glasul lui Gerry era dur şi tăios. Ai să vii cu mine, şi ai să termini cu toată chestia asta.

— Şi dacă nu pot?

— Voi avea eu grijă să poţi, spuse întunecat Gerry.

Umerii lui Sarah se relaxară. Oftă şi se rezemă de el.

Dar Gerry se retrase.

— Nu, spuse el. N-am să te sărut.

— Înţeleg. Trebuie să hotărăsc… la rece?

— Da.

Rămaseră tăcuţi câteva clipe. Apoi Gerry spuse:

— Ştiu foarte bine că nu sunt prea bun. Peste tot unde m-am dus am încurcat lucrurile. Îmi dau seama că nu ai prea multă încredere în mine. Dar cred, cred sincer, că dacă ai fi venit cu mine m-aş fi descurcat mult mai bine. Tu eşti atât de isteaţă, Sarah! Şi ştii cum să pui pe jar un tip când o lasă mai moale.

— Par o făptură adorabilă!

Gerry insistă cu încăpăţânare:

— Ştiu că pot să reuşesc. Pentru tine va fi o viaţă de iad. Muncă grea şi lipsuri – da, un adevărat iad. Nu ştiu cum am neobrăzarea să te conving să vii cu mine. Dar totul va fi real, Sarah. Va fi… ei bine, viaţă…

— Viaţă… real… Sarah îşi tot repetă cuvintele.

Se ridică şi porni. Gerry o însoţi.

— Ai să vii, Sarah?

— Nu ştiu.
— Sarah… iubita mea…
— Nu, Gerry, nu mai spune nimic. Ai spus totul – tot ce trebuia spus. Acum depinde de mine. Trebuie să mă gândesc. Am să te anunţ…
— Când?
— Curând…

Capitolul III

— Ei, iată o surpriză plăcută!
Faţa acră a lui Edith îşi încreţi ridurile într-un zâmbet larg în timp ce îi deschidea uşa lui Sarah.
— Bună, Edith, pisicuţa mea. Mama e acasă?
— Trebuie să vină dintr-o clipă în alta. Mă bucur că ai venit. Ai s-o mai înveseleşti un pic.
— Are nevoie să fie înveselită? Părea mereu foarte bine dispusă.
— Se întâmplă ceva foarte rău cu mama dumitale. Mă îngrijorează. Edith o urmă pe Sarah în camera de zi. Nu poate să stea două minute într-un loc şi te repede de nu te vezi dacă măcar zici ceva. Nu m-aş mira să fie ceva organic.
— Oh, nu cobi, Edith! După tine, toată lumea stă să moară.
— Despre dumneata n-aş spune asta, domnişoară Sarah. Arăţi înfloritoare. Ţţ – ţi-ai aruncat blănurile astea frumoase pe jos! Sunt încântătoare, trebuie să fi costat o grămadă de bani.
— Ai mare dreptate.
— Mai drăguţă decât orice doamnă pe care am văzut-o vreodată. De bună seamă, ai o mulţime de lucruri frumoase, domnişoară Sarah.
— Aşa şi trebuie. Dacă îţi vinzi sufletul, trebuie să iei un preţ bun pe el.
— Nu e frumos să vorbeşti aşa, spuse cu dezaprobare Edith. Ce e cel mai rău la dumneata, domnişoară Sarah, este că eşti când sus, când jos. Îmi amintesc foarte bine, parcă a fost ieri, că aici, chiar în camera asta, mi-ai spus că sperai să te măriţi cu domnul Steene, şi m-ai învârtit

nebuneşte prin cameră. „Am să mă mărit – am să mă mărit”, spuneai.

Sarah spuse tăios:

— Termină, Edith! Nu suport.

Faţa lui Edith deveni imediat vioaie şi cunoscătoare.

— Gata, gata, scumpo, spuse ea liniştitor. Se spune că primii doi ani sunt întotdeauna cei mai răi. Dacă poţi să treci de ei atunci va fi bine.

— Nu e viziunea prea optimă a căsniciei.

— Căsnicia şi când e bună e o afacere proastă, dar lumea n-ar putea înainta fără ea. Ai să-mi scuzi libertatea, dar nu a apărut la orizont nici un străin mititel?

— Nu, Edith, n-a apărut.

— Scuze. Dar pari cam pe muchie, şi mă întrebam dacă nu cumva ăsta e motivul. Uneori, tinerele doamne măritate se poartă foarte ciudat. Sora mea mai mare, când era gravidă, a intrat în prăvălia zarzavagiului şi a văzut o pară mare şi zemoasă şi i-a venit dintr-o dată pofta s-o mănânce. A pus mâna pe ea şi a muşcat pe loc. „Hei, ce faci?” a strigat vânzătorul, care era un băiat tânăr. Dar patronul, om cu familie, a înţeles cum stătea treaba. „Ajunge, flăcău, o servesc eu pe doamna”, a spus el, şi nici nu a pus-o să plătească para. A fost foarte înţelegător, avea el însuşi treisprezece copii.

— Ce ghinion să ai treisprezece copii! spuse Sarah. Tu ai avut o familie minunată, Edith. Am auzit despre ea de când eram fetiţă.

— Ah, da. Multe poveşti ţi-am mai spus! Erai atât de serioasă şi băgai la cap totul. Asta îmi aminteşte că a fost pe aici zilele trecute domnul ăla tânăr al dumitale. Domnul Lloyd. L-ai văzut?

— Da, l-am văzut.

— Arată mult mai în vârstă – dar e tare frumos bronzat. Asta pentru că a stat mult în ţări străine. S-a aranjat bine, nu-i aşa?

— Nu cine ştie ce.

— Ah, păcat. N-are…
— Crezi că mama vine repede? o întrerupse Sarah.
— Oh, da. O să iasă în oraş să ia cina, aşa că trebuie să vină să se schimbe mai întâi. După părerea mea, domnişoară Sarah, e mare păcat că nu îşi petrece acasă mai multe seri, în linişte. Exagerează prea mult cu ieşitul.
— Presupun că îi place asta.
— Atâta alergătură! Edith pufni. Nu i se potriveşte. Era o doamnă liniştită.
Sarah întoarse repede capul, ca şi cum vorbele lui Edith îi treziseră o amintire. Repetă:
— O doamnă liniştită. Da, mama era liniştită. Şi Gerry a spus asta. Ciudat cât s-a schimbat în ultimii trei ani! Tu crezi că s-a schimbat mult, Edith?
— Uneori parcă nu mai e aceeaşi doamnă.
— Era cu totul altfel… Era… Sarah se întrerupse şi rămase pe gânduri. Apoi, continuă: Crezi că mamele continuă întotdeauna să ţină la copiii lor, Edith?
— Fireşte că da, domnişoară Sarah. Ar fi nefiresc să nu ţină.
Sarah spuse îngândurată:
— Întotdeauna am ţinut înspăimântător de mult la mama – ca persoană, nu ca mamă.
— Şi mama dumitale îţi este devotată, domnişoară Sarah.
Sarah nu răspunse imediat. După câteva clipe, spuse pe gânduri:
— Mira-m-aş…
Edith pufni.
— Dacă ai şti în ce hal era când ai avut pneumonie la paisprezece ani…
— Oh, da, atunci. Dar acum…
Amândouă auziră zgomotul cheii în uşa de la intrare. Edith spuse:
— A venit.
Ann intră gâfâind, scoţându-şi o pălărioară cu pene multicolore.

— Sarah? Ce surpriză plăcută! Oh, pălăria asta mi-a făcut răni în cap. Cât e ceasul? Am întârziat teribil. Mă întâlnesc la opt la Chaliano's cu soţii Ladesbury. Vino în camera mea cât mă schimb.

Sarah o urmă ascultătoare.

— Ce mai face Lawrence? întrebă Ann.

— Foarte bine.

— Bun. Nu l-am mai văzut de secole, ca şi pe tine, de altfel. Trebuie să dăm o petrecere cândva. Nouă…

— Mama, vreau să discut cu tine.

— Da, iubito?

— Nu poţi să laşi un pic fardatul şi să mă asculţi?

Ann păru surprinsă.

— Vai, Sarah! Pari cu capsa pusă rău de tot.

— Vreau să discut cu tine. Este ceva serios. Este vorba de… Gerry.

— Oh! Mâinile lui Ann căzură în lături. Părea îngândurată. Gerry?

Sarah spuse dintr-o bucată:

— Vrea să-l părăsesc pe Lawrence şi să plec cu el în Canada.

Ann îşi ţinu respiraţia, apoi spuse cu un aer uşuratic:

— Ce prostie! Sărmanul Gerry! Chiar că e prost ca noaptea.

Sarah spuse tăios:

— Gerry nu e deloc prost.

— Ştiu că mereu ai avut o slăbiciune pentru el, iubito. Dar, serios, nu găseşti că te-ai lecuit de el acum că l-ai revăzut?

— Nu-mi eşti de prea mare ajutor, mamă. Glasul lui Sarah tremura puţin. Voiam să fii serioasă.

Ann spuse tăioasă:

— Doar nu iei în serios prostiile astea caraghioase?

— Ba da, le iau.

— Atunci eşti foarte proastă, Sarah! spuse mânioasă Ann.

— Întotdeauna am ţinut la Gerry şi el la mine.

Ann râse.

— Oh, draga mea copilă!

— N-ar fi trebuit să mă mărit cu Lawrence. A fost cea mai mare greşeală din viaţa mea. Viaţa mea este un iad – un adevărat iad.

— Nu exagera, Sarah. Glasul lui Ann era acid.

— Este o bestie – o fiară!

— Îţi este devotat, Sarah, spuse cu reproş Ann.

— De ce am făcut-o? De ce? Niciodată n-am vrut cu adevărat să mă mărit cu el. Se răsuci brusc spre Ann. Nu m-aş fi măritat cu el dacă n-ai fi fost tu.

— Eu? Ann se îmbujoră de mânie. Eu n-am avut nici o legătură cu asta!

— Ba ai avut – ai avut!

— Ţi-am spus la vremea respectivă că trebuie să hotărăşti singură.

— M-ai convins că totul o să fie bine.

— Ce prostie răutăcioasă! Vai, ţi-am spus că are reputaţie proastă, că îţi asumi un risc…

— Ştiu. Dar e vorba de cum ai spus-o. Ca şi cum asta nu conta. Nu-mi pasă ce cuvinte ai folosit. Cuvintele au fost potrivite. Dar voiai să mă mărit cu el. Voiai, mamă. Ştiu că voiai. De ce? Pentru că voiai să scapi de mine?

Ann îşi înfruntă fiica mânioasă.

— Zău, Sarah, asta este cea mai fantastică acuzaţie!

Sarah veni aproape de mama ei. Ochii ei, enormi şi întunecaţi pe faţa ei albă, priveau fix chipul mamei ei, de parcă ar fi căutat adevărul.

— Ştiu că ceea ce spun este adevărat. Voiai să mă mărit cu Lawrence. Iar acum când totul s-a dovedit o imensă greşeală, când sunt înfiorător de nefericită, nu-ţi pasă. Uneori… m-am gândit chiar că eşti mulţumită…

— Sarah!

— Da, mulţumită. Ochii ei erau tot cercetători. Sub privirea aceea, Ann se simţea încolţită. Da, eşti mulţumită… Vrei să fiu nefericită…

Ann se întoarse brusc cu spatele şi porni spre uşă. Tremura. Sarah o urmă.

— De ce? De ce, mamă?

Ann spuse printre buzele ţepene:

— Nu ştiu ce spui.

Sarah insistă:

— Vreau să ştiu de ce ai vrut să fiu nefericită.

— Niciodată n-am vrut să fii nefericită! Nu fi absurdă!

— Mamă… Timidă, ca un copil, Sarah atinse braţul mamei sale. Mamă… Sunt fiica ta… Ar trebui să ţii la mine…

— Fireşte că ţin la tine!

— Nu. Nu cred că ţii. Nu mai ţii la mine de mult timp… Te-ai îndepărtat de mine… undeva unde nu te pot ajunge…

Ann făcu un efort să se adune. Spuse cu un glas detaşat:

— Oricât de mult ţii la copiii tăi, vine o vreme când trebuie să înveţe să stea pe picioarele lor. Mamele nu trebuie să fie posesive.

— Nu, desigur că nu. Dar eu cred că atunci când dai de un necaz, ar trebui să poţi veni la mama ta.

— Dar ce vrei să fac eu, Sarah?

— Vreau să-mi spui dacă să plec cu Gerry sau să rămân cu Lawrence.

— Rămâi cu soţul tău, bineînţeles.

— Vorbeşti foarte categoric.

— Draga mea copilă, la ce alt răspuns te aştepţi de la o femeie din generaţia mea? Am fost crescută să respect anumite principii.

— Din punct de vedere moral e corect să rămâi cu soţul şi greşit să pleci cu amantul! Asta e?

— Exact. Desigur, prietenele tale moderne au un cu totul alt punct de vedere. Dar tu mi l-ai cerut pe al meu.

Sarah oftă şi clătină din cap.

— Nu e chiar atât de simplu cum faci tu să pară. Totul e o amestecătură. De fapt, partea cea mai scârboasă din mine ar vrea să rămână cu Lawrence, acel eu al meu care se teme de sărăcie şi dificultăţi, eul căruia îi place traiul moale,

eul care are gusturi depravate şi e sclavul senzaţiilor… Celălalt eu, eul care vrea să plece cu Gerry nu e o târâtură – este eul care crede în Gerry şi vrea să îl ajute. Vezi tu, mamă, eu am ceva ce Gerry nu are. Există un moment când Gerry se aşează şi îşi plânge de milă şi tocmai atunci are nevoie de mine să-i dau un şut puternic în fund! Gerry ar putea fi o persoană minunată, are stofă. Lui îi trebuie cineva care să râdă de el, să-l îndemne şi… oh, are nevoie de mine…

Sarah se opri şi se uită imploratoare la mama ei. Faţa lui Ann era de piatră.

— Nu are rost să mă prefac că sunt impresionată, Sarah. Te-ai măritat de bună voie cu Lawrence, indiferent ce susţii acum, şi ar trebui să rămâi cu el.

— Poate…

Ann profită de avantajul ei. Spuse pe un ton afectuos:

— Şi să ştii, iubito, părerea mea este că nu eşti făcută pentru o viaţa plină de privaţiuni. Pare în regulă atunci când doar vorbeşti despre asta, dar sunt convinsă că o vei urî când va trebui cu adevărat s-o trăieşti, mai ales când vei constata că îl stânjeneşti pe Gerry în loc să-l ajuţi.

Dar aproape imediat îşi dădu seama că făcuse o mişcare greşită.

Chipul lui Sarah se înăspri. Se duse la masa de toaletă, luă o ţigară şi o aprinse. Apoi spuse pe un ton lejer:

— Eşti întru totul avocatul diavolului, nu-i aşa, mamă?

— Ce vrei să spui?

Ann era uluită.

Sarah veni şi se postă în faţa mamei ei. Faţa ei era bănuitoare şi dură.

— Care e adevăratul motiv pentru care nu vrei să plec cu Gerry, mamă?

— Ţi-am spus…

— Adevăratul motiv… Cu ochii sfredelindu-i pe cei ai lui Ann, Sarah spuse în mod deliberat. Ţi-e frică, nu-i aşa, că aş putea fi fericită cu Gerry?

— Mă tem că ai putea fi foarte nefericită.

— Nu, nu te temi. Nu ţi-ar păsa dacă aş fi nefericită. Tu nu fericirea mea vrei. Tu nu mă placi. Ba mai mult. Dintr-un motiv sau altul, mă urăşti… Asta e, mama, nu? Mă urăşti. Mă urăşti ca dracu'!

— Sarah, eşti nebună?

— Nu, nu sunt nebună. În sfârşit, am înţeles adevărul. Mă urăşti de mult – de ani de zile. De ce?

— Nu-i adevărat…

— Este adevărat. Dar de ce? Nu din cauză că eşti geloasă pe mine că sunt tânără. Unele mame sunt geloase pe fiicele lor, dar tu nu. Tu întotdeauna ai fost dulce cu mine… De ce mă urăşti, mamă? Trebuie să ştiu!

— Nu te urăsc!

Sarah strigă:

— Oh, termină cu minciunile! Spune-o deschis. Ce am făcut de ai ajuns să mă urăşti? Eu te-am adorat întotdeauna, întotdeauna am căutat să fiu drăguţă cu tine… şi să te servesc.

Ann se întoarse spre ea. Vorbi cu amărăciune:

— Vorbeşti de parcă numai tu ai făcut sacrificii!

Sarah o privi lung, uluită.

— Sacrificii? Ce sacrificii?

Glasul lui Ann tremura. Îşi împreună mâinile.

— Am renunţat la viaţa mea pentru tine, am renunţat la tot la care am ţinut… şi tu nici măcar nu îţi aminteşti!

Încă uluită, Sarah spuse:

— Nici măcar nu ştiu despre ce vorbeşti.

— Nu, nu ştii. Nici măcar nu ţi-ai amintit numele lui Richard Cauldfield. „Richard Cauldfield?”, ai întrebat. „Cine e?”

În ochii lui Sarah începu să mijească înţelegerea. O uşoară spaimă înflori în ea.

— Richard Cauldfield?

— Da, Richard Cauldfield! Ann acuza acum făţiş. Tu nu puteai să-l suferi. Dar eu îl iubeam! Ţineam foarte mult la

el. Voiam să mă mărit cu el. Dar din cauza ta a trebuit să renunţ la el.

— Mamă…

Sarah era consternată.

Ann spuse sfidătoare:

— Aveam şi eu dreptul să fiu fericită.

— N-am ştiut că… într-adevăr îl iubeai, se bâlbâi Sarah.

— N-ai vrut să ştii. Ai închis ochii. Ai făcut ce ai putut ca să împiedici căsătoria. E adevărat, nu-i aşa?

— Da, e adevărat… Mintea lui Sarah se întoarse în trecut. I se făcu un pic rău când îşi aminti de siguranţa ei copilărească şi superficială. Eu… eu nu credeam că te-ar fi făcut fericită.

— Ce drept aveai să gândeşti în locul altcuiva? întrebă cu sălbăticie Ann.

Şi Gerry îi spusese asta. Gerry fusese îngrijorat de ceea ce încerca ea să facă. Iar ea fusese atât de încântată de ea, atât de mulţumită de triumful ei asupra nesuferitului de „Cauliflower”! Ce gelozie crudă şi copilărească! Şi din cauza acestei gelozii, mama ei suferise, se transformase puţin câte puţin în această femeie nefericită şi nevropată care acum îi opunea un reproş la care nu avea nici un răspuns.

Putu spune doar, cu o şoaptă nesigură:

— N-am ştiut… oh, mamă, n-am ştiut…

Ann era cu gândul în trecut.

— Am fi putut fi fericiţi împreună, spuse ea. El era un om singuratic. Prima lui soţie murise o dată cu copilul, şi asta a fost pentru el un mare şoc şi o mare durere. Avea lipsurile lui, ştiu, avea tendinţa să fie pompos şi să facă pe atotştiutorul, dar dedesubtul acestui lucru era blând şi simplu şi bun. Am fi îmbătrânit împreună şi am fi fost fericiţi. Iar în loc de asta, eu l-am rănit rău – l-am gonit. L-am trimis într-un hotel de pe coasta de sud unde a cunoscut-o pe scorpia asta mică şi prostuţă care nici măcar nu ţine la el.

Sarah se îndepărtă. Fiecare cuvând o rănea. Totuşi, se adună să găsească ce să spună în apărarea ei.

— Dacă voiai atât de mult să te măriţi cu el, trebuia să mergi înainte şi s-o faci.

Ann se întoarse iute spre ea.

— Nu îţi aminteşti eternele scene, certurile continui? Voi doi eraţi precum câinele şi pisica. Îl provocai în mod deliberat. Asta făcea parte din planul tău.

(Da, asta făcuse parte din planul ei…)

— Nu mai puteam suporta să o ţin tot aşa zi de zi. Şi atunci am fost confruntată cu o alternativă. Trebuia să aleg – Richard s-a exprimat aşa – trebuia să aleg între tine şi el. Tu erai fiica mea, sânge din sângele meu. Te-am ales pe tine.

— Şi din momentul ăla m-ai urât…

Pentru Sarah, totul era acum limpede.

Îşi adună blănurile şi porni spre uşă.

— Ei bine, spuse ea, acum ştim cum stăm.

Glasul ei era dur şi limpede. De la contemplarea dezastrului din viaţa lui Ann, se întorsese la contemplarea dezastrului din propria-i viaţă.

În prag se întoarse şi i se adresă femeii cu faţa răvăşită care nu negase ultima acuzaţie.

— Mă urăşti pentru că ţi-am stricat viaţa, mamă, spuse ea. Ei bine, eu te urăsc pentru că mi-ai stricat-o pe a mea.

Ann spuse tăios:

— N-am avut nici o legătură cu viaţa ta. Tu ţi-ai ales-o.

— Oh, nu. Nu fi ipocrită, mamă. Am venit la tine vrând să mă ajuţi să nu mă mărit cu Lawrence. Ştiai foarte bine că eram atrasă de el, dar că voiam să mă eliberez de acea atracţie. Ai fost foarte deşteaptă în privinţa asta. Ai ştiut exact ce să faci şi să spui.

— Prostii. De ce aş fi vrut să te măriţi cu Lawrence?

— Cred… pentru că ştiai că n-am să fiu fericită. Tu erai nefericită, şi voiai să fiu şi eu. Hai, mamă, recunoaşte. N-ai avut o anumită satisfacţie ştiind că sunt nefericită?

Într-o izbucnire pătimaşă, Ann spuse:

— Uneori, da, consideram că aşa îţi trebuie!

Mama şi fiica se înfruntau cu îndârjire.

Apoi Sarah râse, un râs aspru, neplăcut.

— Aşa că acum suntem chit! La revedere, mamă dragă…

Ieşi pe uşă. Ann auzi uşa de la intrare închizându-se cu un zgomot puternic de finalitate.

Era singură.

Tremurând încă, ajunse la pat şi se trânti pe el. Lacrimile îi inundară ochii şi începură să-i curgă pe obraji.

La un moment dat fu scuturată de un plâns violent cum nu mai cunoscuse de ani de zile…

Plânse şi plânse…

Nu ştia de când plângea, dar în cele din urmă când hohotele începură să se domolească, se auzi un clinchet de porţelan şi Edith intră în cameră cu tava cu ceai. O puse pe noptieră şi se aşeză pe marginea patului lângă stăpâna ei, bătând-o uşurel pe umăr.

— Gata, gata, mieluşelul meu, pisicuţa mea. Uite o ceaşcă de ceai bun pe care o s-o beţi până la fund orice aţi spune.

— Oh, Edith, Edith… Ann se agăţă de credincioasa ei servitoare şi prietenă.

— Gata, gata, nu vă amărâţi aşa. O să fie bine.

— Ce lucruri am spus… ce lucruri am spus…

— Nu contează. Acum, ridicaţi-vă. Am să torn ceaiul. Acum, beţi-l.

Ann se ridică ascultătoare şi îl bău.

— Acum, gata, într-un minut o să vă simţiţi mai bine.

— Sarah… cum am putut…?

— Nu vă faceţi griji…

— Cum am putut să-i spun lucrurile alea?

— După părerea mea, mai bine să le spuneţi decât să le gândiţi. Lucrurile pe care le gândeşti şi nu le spui te amărăsc ca fierea, asta e realitatea.

— Am fost atât de crudă… atât de crudă…

— Aş spune că ce n-a fost bine la dumneavoastră a fost că v-aţi stăpânit mult timp, că aţi clocit lucrurile în

dumneavoastră. O ceartă bună şi totul trece, aşa se spune, în loc să ţii totul în tine şi să te prefaci că nu e nimic. Cu toţii avem gânduri rele, dar nu mereu ne place s-o recunoaştem.

— Chiar o uram pe Sarah? Micuţa mea Sarah… ce nostimă şi dulce era înainte! Iar eu am urât-o?

— Bineînţeles că nu, spuse cu fermitate Edith.

— Ba da. Voiam să sufere… să fie rănită… cum am fost eu.

— Nu vă mai închipuiţi o grămadă de prostii. I-aţi fost devotată domnişoarei Sarah, întotdeauna i-aţi fost.

— În tot acest timp… curgând subteran ca un râu negru, ura… ura…

— Păcat că nu v-aţi hotărât s-o aveţi mai devreme! O ceartă bună limpezeşte întotdeauna aerul.

Ann se lăsă la loc pe perne.

— Dar acum n-o urăsc, spuse ea cu mirare. Totul s-a dus – da, s-a dus…

Edith se ridică şi îşi bătu stăpâna pe umăr.

— Nu vă frământaţi. Totul e bine.

Ann clătină din cap.

— Nu, niciodată nu o să mai fie. Amândouă am spus lucruri ce nu se pot uita vreodată.

— Să nu credeţi asta. Vorbele grele nu rup oasele, şi e un proverb adevărat.

— Există unele lucruri, lucruri fundamentale, care nu pot fi niciodată uitate.

Edith ridică tava.

— Niciodată” este un cuvânt mare, spuse ea.

Capitolul IV

Ajunsă acasă, Sarah se duse în camera mare din fundul casei, pe care Lawrence o numea biroul lui.

El era acolo, despachetând o statuetă pe care o achiziţionase recent – lucrarea unui tânăr artist francez.

— Ce părere ai, Sarah? E frumoasă, nu-i aşa?

Degetele lui mângâiară cu sensibilitate liniile nudului răsucit.

Sarah se înfioră un pic, ca în faţa unei amintiri. Spuse încruntată:

— Da, e frumoasă – dar obscenă!

— Ei şi tu! Mă miră că încă mai există în tine nota asta de puritate, Sarah. E interesant că persistă.

— Statueta asta este obscenă.

— Uşor decadentă, poate… Dar foarte isteţ făcută. Şi cu multă imaginaţie – Paul ia haşiş, bineînţeles – asta explică spiritul operei lui.

O puse jos şi se întoarse spre Sarah.

— Arăţi minunat, fermecătoarea mea soţie, şi te supără ceva. Amărăciunea ţi se potriveşte.

— Tocmai m-am certat îngrozitor cu mama.

— Serios? Lawrence ridică amuzat din sprâncene. Ce surprinzător! Nu prea mi-aş imaginat una ca asta. Blânda Ann!

— Azi n-a fost deloc blândă! Şi eu m-am purtat destul de oribil cu ea, recunosc.

— Certurile casnice sunt foarte neinteresante, Sarah. Hai să nu vorbim despre ele.

— Nici nu aveam de gând. Mama şi cu mine ne-am lămurit lucrurile, şi asta e tot ce contează. Nu, vreau să discut cu tine despre altceva. Cred că… am să te părăsesc, Lawrence.

Steene nu trădă vreo reacţie anume. Ridică din sprâncene şi murmură:

— Cred că ar fi destul de neînţelept din partea ta, să ştii.

— Sună a ameninţare.

— Oh, nu – e doar o blândă atenţionare. Şi de ce mă părăseşti, Sarah? Soţiile mele au făcut-o înainte, dar tu nu prea ai motivele lor. Ţie, de exemplu, nu ţi-am frânt inima. Tu ai foarte puţină inimă în ceea ce mă priveşte şi eşti încă…

— Favorita haremului?

— Dacă vrei să pui problema într-o manieră orientală… Da, Sarah, te găsesc absolut perfectă, chiar şi nota puritană îţi dă ceva picant. Apropo, nici motivul din care m-a părăsit

prima soţie nu e valabil aici. Dacă e să luăm în considerare toate lucrurile, dezaprobarea morală nu prea e punctul tău forte.

— Contează de ce te părăsesc? Nu te preface că te deranjează cu adevărat!

— O să mă deranjeze foarte mult! În momentul de faţă, tu eşti cea mai valoroasă proprietate a mea – mai valoroasă decât toate astea.

Arătă cu mâna prin birou.

— Adică, nu mă iubeşti?

— Devotamentul romantic, după cum ţi-am spus cândva, nu m-a atras niciodată.

— Adevărul este că… există altcineva, spuse Sarah. Am să plec cu el.

— Ah! Lăsându-ţi în urmă păcatele?

— Vrei să spui…

— Mă întreb dacă va fi atât de uşor pe cât crezi. Ai fost un discipol bun, Sarah, valurile vieţii se zbat puternic în tine… poţi să renunţi la aceste senzaţii, la aceste plăceri, la aceste aventuri ale simţurilor? Lucrurile astea, Sarah, nu pot fi lăsate chiar atât de uşor la o parte.

Sarah se uită la el şi, preţ de o clipă, în ochii ei încolţi teama.

— Ştiu… ştiu… dar se poate renunuţa la toate!

— Oare? Eşti vârâtă destul de adânc în ele, Sarah…

— Dar am să ies… am de gând să ies…

Întorcându-se, ieşi în grabă din cameră.

Lawrence trânti statueta cu zgomot. Era foarte supărat. Nu se săturase încă de Sarah. Se îndoia că avea să se plictisească vreodată de ea – o făptură cu temperament, capabilă de rezistenţă, o făptură de o frumuseţe fermecătoare. O piesă de colecţie extrem de rară.

Capitolul V

— Vai, Sarah!

La biroul ei, doamna Laura ridică ochii surprinsă.

Sarah gâfâia şi era într-o stare puternic emoţională.

— Fina mea, nu te-am văzut de secole.

— Ştiu… oh, Laura, sunt într-o încurcătură teribilă!

— Ia loc. Laura o trase cu blândeţe spre divan. Şi-acum, povesteşte-mi.

— M-am gândit că, poate, ai putea să mă ajuţi… Se poate, nu-i aşa… e posibil să încetezi să mai iei lucruri… când, adică… când te-ai obişnuit să le iei.

Adăugă în grabă:

— Oh, vai, îmi închipui că nici măcar nu ştii despre ce vorbesc.

— Ba da, ştiu. Te referi la droguri.

— Da. Sarah se simţi enorm de uşurată în faţa felul detaşat în care reacţiona Laura Whitstable.

— Ei bine, răspunsul depinde de o mulţime de lucruri. Nu e uşor. Femeilor le e mai greu decât bărbaţilor să se lase de obiceiul ăsta. Asta depinde foarte mult de când iei drogul, de cât de dependentă de el ai ajuns, decât de bună este sănătatea ta în general, de condiţiile în care îţi duci viaţa de zi cu zi, de ce aspiraţii ai, şi dacă ai pe cineva la îndemână să te ajute în această luptă.

Faţa lui Sarah se lumină.

— Bun. Cred… Cred cu adevărat că, atunci, va fi bine.

— Prea mult timp liber la dispoziţia ta nu o să-ţi fie de ajutor, o avertiză Laura.

Sarah râse.

— Am să am foarte puţin timp liber! Am să muncesc ca nebuna toată ziua. Şi am să am pe cineva care să facă pe durul cu mine şi să mă ţină în frâu, iar cât despre aspiraţii… am o mulţime!

— Ei bine, Sarah, cred că ai o şansă bună. Se pare că în sfârşit te-ai maturizat.

— Da. Trebuia s-o fac mai de mult, îmi dau seama de asta. Spuneam că Gerry e slab, dar, de fapt, eu sunt cea slabă. Întotdeauna am aşteptat să fiu sprijinită.

Chipul lui Sarah se înnoură.

— Laura… m-am purtat pur şi simplu oribil cu mama. Abia azi am aflat că ea ţinea cu adevărat la Cauliflower. Acum ştiu că atunci când tu mă avertizai cu privire la sacrificii şi ofrande arse pe altare pur şi simplu nu voiam să ascult. Eram atât de oribil încântată de mine, de planul meu de a scăpa de sărmanul Richard… şi acum îmi dau seama că în tot acel timp am fost geloasă şi copilăroasă şi dispreţuitoare. Am făcut-o pe mama să renunţe la el; iar apoi, normal că m-a urât, doar că n-a spus-o niciodată, dar lucrurile păreau să meargă foarte prost. Azi am avut o confruntare teribilă, şi am urlat una la alta, şi i-am spus cele mai îngrozitoare lucruri, şi am învinuit-o pentru tot ce mi s-a întâmplat. Zău, tot timpul am fost groaznic de pornită împotriva ei.

— Înţeleg.

— Iar acum… Sarah arăta amărâtă. Nu ştiu ce să fac. Măcar de-aş putea s-o dreg cumva cu ea… dar presupun că e prea târziu.

Laura Whitstable se ridică vioaie.

— Nu există pierdere mai mare de timp decât să spui lucrul potrivit persoanei nepotrivite, spuse ea.

Capitolul VI

Cu aerul cuiva care mânuieşte dinamită, Edith ridică receptorul. Inspiră adânc şi formă un număr. Când auzi sunetul de la celălalt capăt al firului, întoarse neliniştită capul şi se uită peste umăr. Era în ordine. Era singură în apartament. Vocea de la capătul firului o făcu să tresară.

— Welbeck 97438.

— Oh… e acolo doamna Laura Whitstable?

— La telefon.

Edith înghiţi în sec de două ori, cu nervozitate.

— Sunt Edith, doamnă. Edith a doamnei Prentice.

— Bună seara, Edith.

Edith înghiţi din nou şi spuse evaziv:

— Nesuferite lucruri, telefoanele astea.

— Da, înţeleg foarte bine. Voiai să discuţi cu mine despre ceva anume, Edith?

— E vorba de doamna Prentice, doamnă. Sunt îngrijorată din pricina ei, zău că da.

— Dar de mult timp eşti îngrijorată cu privire la ea, nu-i aşa?

— De data asta e altfel, doamnă. E cu totul altfel. Şi-a pierdut pofta de mâncare şi şade şi nu face nimic. Şi adesea o găsesc plângând. Este mai calmă, dacă înţelegeţi ce vreau să spun, nu mai e deloc fără astâmpăr cum era. Şi nu se mai repede la mine. E blândă şi politicoasă cum era pe vremuri, doar că nu mai are inimă în ea, nu mai are suflu. E îngrozitor, doamnă, de-a dreptul îngrozitor!

Glasul de la telefon spuse: „Interesant” într-o manieră detaşată, ceea ce nu era deloc ce voia Edith.

— Vi s-ar rupe inima s-o vedeţi, doamnă, zău aşa.

— Nu folosi termenii ăştia caraghioşi, Edith. Inimile nu se rup fără o cauză fizică.

Edith insistă:

— Are legătură cu domnişoara Sarah, doamnă. Au avut o ceartă pe cinste, iar acum domnişoara Sarah nu mai e acasă de aproape o lună.

— Nu, e plecată din Londra… la ţară.

— I-am scris.

— Nu i-a fost înmânată nici o scrisoare.

Edith se mai însenină puţin.

— Ah, atunci, bine. Când s-o întoarce la Londra…

Doamna Laura i-o reteză.

— Mă tem că ar fi mai bine să te pregăteşti pentru un şoc, Edith. Domnişoara Sarah o să plece în Canada cu domnul Gerald Lloyd.

Edith scoase un sunet de dezaprobare ca jetul unui sifon.

— Asta e de-a dreptul ticăloşie. Să-şi lase bărbatul?

— Nu face pe mironosiţa, Edith. Cine eşti tu ca să judeci conduita altora? Acolo, departe, o să aibă o viaţă grea – nimic din luxul cu care s-a obişnuit.

Edith oftă.

— Atunci, parcă nu mai e atât de păcătos… Şi, dacă mă iertaţi că o spun, doamnă, domnul Steene întotdeauna mi-a dat fiori. Era genul de domn care te făcea să crezi că şi-a vândut sufletul diavolului.

Doamna Laura spuse cu un glas sec:

— Înclin să fiu de acord cu tine, Edith.

— Domnişoara Sarah nu o să vină să-şi ia la revedere?

— Se pare că nu.

Edith rosti cu indignare:

— Eu numesc asta de-a dreptul lipsă de inimă.

— Nu înţelegi câtuşi de puţin.

— Înţeleg cum ar trebui să se poarte o fiică faţă de mama ei! Nu m-aş fi aşteptat niciodată la una ca asta din partea domnişoarei Sarah! Nu puteţi face ceva în privinţa asta, doamnă?

— Eu nu mă amestec niciodată.

Edith suspină adânc.

— Ei bine, vă rog să mă scuzaţi, ştiu că dumneavoastră sunteţi o doamnă renumită şi eu sunt numai o servitoare, dar de data asta cred că ar trebui să vă amestecaţi!

Şi Edith trânti receptorul cu o faţă sumbră.

Edith i se adresă de două ori lui Ann, înainte ca aceasta să se trezească şi să-i răspundă.

— Ce spuneai, Edith?

— Spuneam că părul dumneavoastră arată cam ciudat la rădăcină. Ar trebui să-l mai vopsiţi.

— N-am să-mi bat capul cu el. O să arate mai bine cărunt.

— O să arătaţi mai respectabilă, de acord. Dar o să fie ciudat jumate-jumate.

— Nu contează.

Nimic nu conta. Ce ar fi putut conta în scurgearea monotonă a zilelor? se gândi Ann, şi îşi zise pentru a mia oară „Sarah nu o să mă ierte niciodată. Şi are dreptate…”

Sună telefonul şi Ann se ridică şi se duse la el. Spuse „Alo?” pe un ton lipsit de viaţă, apoi tresări puţin când auzi

glasul incisiv al doamnei Laura.
— Ann?
— Da.
— Îmi displace să mă amestec în vieţile altora, dar… cred că există ceva ce, poate, ar trebui să ştii. Sarah şi Gerald Lloyd pleacă în seara asta în Canada cu avionul de opt.
— Poftim? Ann icni. N-am… n-am mai văzut-o pe Sarah de săptămâni întregi.
— Ştiu. A fost într-un sanatoriu, la ţară. A făcut de bună voie o cură de dezintoxicare. S-a lăsat de droguri.
— Oh, Laura! Se simte bine?
— A suportat foarte bine. Probabil îţi dai seama că a suferit mult… Da, sunt mândră de fina mea. Are coloană vertebrală.
— Oh, Laura. Cuvintele ţâşniră din gura lui Ann. Ţii minte că m-ai întrebat dacă o cunosc pe Ann Prentice? Acum o cunosc. I-am distrus viaţa lui Sarah din resentiment şi ciudă. Nu mă va ierta niciodată!
— Aiureli. Nimeni nu poate distruge viaţa altei persoane. Nu fi melodramatică şi nu te învinui.
— Asta e adevărul. Ştiu exact ce sunt şi ce am fost.
— Asta e foarte bine… dar o ştiai de câtva timp, nu-i aşa? N-ar fi mai bine să treci peste asta?
— Nu înţelegi, Laura. Am conştiinţa atât de încărcată… am atâtea remuşcări…
— Ascultă, Ann, e bine că recunoşti adevărul, dar după ce ai făcut-o, treci mai departe. Nu mai poţi da ceasul înapoi şi nu poţi desface ce ai făcut. Continuă să trăieşti.
— Laura, ce crezi tu că ar trebui să fac în privinţa lui Sarah?
Laura Whitstable pufni.
— M-oi fi amestecat eu, dar n-am să mă cobor într-atât încât să dau sfaturi.
Închise cu hotărâre.
Mişcându-se ca o somnambulă, Ann se duse până la canapea şi se aşează, cu ochii aţintiţi în gol.

Sarah… Gerry… avea să meargă? Copila ei, mult iubita ei copilă avea să-şi găsească în sfârşit fericirea? Gerry era slab din fire… avea să continue seria eşecurilor… avea să o dezamăgească pe Sarah… avea să fie Sarah deziluzionată… nefericită? Măcar dacă Gerry ar fi fost un alt tip de om! Dar Gerry era bărbatul pe care îl iubea Sarah.

Timpul trecea. Ann rămânea pe mai departe nemişcată.

Nu mai avea ce face cu viaţa ei. Renunţase la orice pretenţie. Între ea şi Sarah se căscase o prăpastie de netrecut.

Dar, la un moment dat, auzi soneria de la intrare şi, după câteva clipe, Edith anunţă:

— Vă caută domnul Mowbray, doamnă.

— Ce ai spus?

— Domnul Mowbray. Aşteaptă pe scări.

Ann sări. Ce fusese în capul ei, să stea acolo, pe jumătate paralizată?

Sarah pleca în seara asta, în celălalt capăt al lumii…

Ann îşi înhăţă capa de blană şi ieşi în fugă din apartament.

— Basil, spuse ea gâfâind, te rog să mă duci cu maşina la aeroport. Cât mai repede.

— Dar, Ann, despre ce e vorba, iubito?

— De Sarah. Pleacă în Canada. Nu mi-am luat la revedere de la ea.

— Dar, iubito, nu te-ai trezit cam târziu?

— Ba da. Am fost o proastă. Dar sper să nu fie prea târziu. Oh, Basil, repede!

Basil Mowbray oftă şi porni motorul.

— Întotdeauna te-am considerat o femeie foarte rezonabilă, Ann, spuse el cu reproş. Sunt extrem de recunoscător că n-am să fiu niciodată părinte. Se pare că asta îi face pe oameni să se poarte atât de ciudat!

— Trebuie să conduci cu viteză, Basil.

Basil oftă.

Maşina se angajă în traficul aglomerat al străzilor, ieşind în cele din urmă în Great West Road, trecând pe lângă

fabricile înalte şi clădiri luminate cu neon, apoi, pe lângă şiruri de case simple în care trăiau oameni. Mame şi fiice, taţi şi fii, soţi şi soţii. Toţi cu problemele lor şi certurile lor şi împăcările lor. „Exact ca mine”, se gândi Ann. Simţi deodată o înrudire, un val de dragoste şi înţelegere pentru întreaga rasă umană… Nu era, nu putea fi singură, căci trăia într-o lume populată de semenii ei…

La Heathrow pasagerii stăteau în sala de aşteptare. Anunţul de îmbarcare încă nu fusese dat.

Gerry îi spuse lui Sarah:

— Nu ai regrete?

Ea îl linişti cu o privire.

Sarah era mai slabă şi faţa ei trăda urmele suferinţei prin care trecuse. Era o faţă mai în vârstă, nu mai puţin încântătoare, dar acum pe deplin matură.

Se gândea: „Gerry a vrut să mă duc să-mi iau la revedere de la mama. El nu înţelege… Dacă aş putea să repar ce am făcut… dar nu pot…”

Nu putea să i-l dea înapoi pe Richard Cauldfield…

Nu, ce îi făcuse mamei ei nu putea fi iertat.

Îi părea bine că era cu Gerry, că pleca spre o nouă viaţă cu el, dar ceva în ea plângea… „Plec departe, mamă, plec departe…”

Măcar dacă…

Glasul răguşit al crainicului o făcu să tresară.

— Pasagerii zborului 00346 pentru Prestwick Gander şi Montreal sunt rugaţi să se prezinte la poarta verde…

Pasagerii îşi luară bagajele de mână şi porniră spre locul indicat. Sarah îl urmă pe Gerry, adăstând un pic.

— Sarah!

Pe uşa exterioară, cu capa de blană alunecându-i de pe umeri, Ann alergă către fiica ei. Sarah îşi aruncă geanta de voiaj şi fugi în întâmpinarea ei.

— Mamă!

Se îmbrăţişară, apoi se dădură înapoi ca să se privească.

Tot ce se gândise pe drum Ann să spună, tot ce repetase în gând, îi muri pe buze. Nu mai era nevoie de cuvinte. Nici Sarah nu simţi nevoia să spună ceva. „Iartă-mă, mamă” ar fi fost nişte cuvinte fără sens.

Şi, în acel moment, Sarah lepădă ultimul vestigiu al dependenţei ei copilăreşti de Ann. Acum era o femeie care putea să stea pe picioarele ei şi să hotărască singură.

Cu un ciudat instinct de liniştire, Sarah spuse repede:

— O să-mi fie bine, mamă!

Iar Gerry, tot un zâmbet, spuse:

— Am să am grijă de ea, doamnă Prentice.

Un funcţionar al aeroportului se apropie de Gerry şi Sarah şi îi îndemnă să se grăbească.

— Ai să fii bine, mamă, nu-i aşa? întrebă gâtuită Sarah.

— Da, iubito. Am să fiu foarte bine. La revedere… Dumnezeu să vă binecuvânteze pe amândoi.

Gerry şi Sarah ieşiră pe poarta verde spre noua lor viaţă, iar Ann se întoarse la maşină, unde o aştepta Basil.

— Maşinăriile astea înspăimântătoare! zise Basil, în timp ce un avion de pasageri rula pe pistă mugind. Exact ca nişte insecte uriaşe şi rele. Mă înspăimântă de moarte!

Ieşiră în şosea şi cotiră în direcţia Londrei.

Ann spuse:

— Dacă nu te superi, Basil, n-am să ies în seara asta cu tine. Aş prefera să petrec o seară liniştită acasă.

— Prea bine, iubito. Te duc acolo.

Ann îl considerase întotdeauna pe Basil Mowbray „foarte amuzant şi foarte dispreţuitor”. Acum îşi dădea seamă că era şi blând – un omuleţ blând şi destul de singuratic.

Basil spuse nelinişti:

— Dar, Ann, iubito, n-ar trebui să mănânci ceva? Acasă la tine nu ai să ai nimic pregătit.

— Nu-ţi face griji, spuse Ann zâmbind, având în faţa ochilor o imagine plăcută. Edith îmi va aduce o omletă pe o tavă în faţa focului… da… şi o ceaşcă de ceai bun, binecuvântată fie ea!

Edith îi aruncă stăpânei sale o privire pătrunzătoare când îi dădu drumul în casă, şi îi spuse:

— Acum mergeţi şi aşezaţi-vă lângă foc.

— Numai să-mi scot hainele astea prosteşti şi să-mi pun pe mine ceva comod.

— Aţi face bine să vă puneţi capotul acela albastru din flanelă pe care mi l-aţi dat acum patru ani. E mult mai drăguţ decât neglijeul ăla prostesc, cum îi spuneţi dumneavoastră. Nici măcar nu l-am purtat. L-am pus în sertarul de jos. Mă gândeam să fiu îngropată cu el.

Culcată pe canapeaua din camera de zi, înfăşurată în capotul albastru, Ann se uita lung în foc.

La un moment dat Edith intră cu tava şi o puse pe măsuţa joasă de lângă stăpâna ei.

— Mai târziu am să vă perii eu părul, spuse ea.

Ann zâmbi.

— În seara asta mă tratezi ca pe o fetiţă, Edith. De ce?

Edith mârâi.

— Pentru mine aşa aţi fost întotdeauna.

— Edith… Ann ridică ochii spre ea şi spuse cu un mic efort: Am văzut-o pe Sarah. Totul e… în ordine.

— Fireşte că e în ordine! Întotdeauna a fost! V-am spus-o!

Preţ de o clipă rămase în picioare uitându-se la stăpâna ei, faţa ei sumbră arătând înmuiată şi blândă.

Apoi ieşi din cameră.

„Aceasta e minunata pace…” se gândi Ann. Cuvinte de mult uitate îi reveniră în minte.

„Pacea lui Dumnezeu care întrece toată înţelegerea…”

SFÂRŞIT

1 A pleca înseamnă a muri puţin. (din lb. Franceză)

2 Doamnă = Dame = titlul acordat în Anglia personalităţilor din lumea culturală (echivalent cu artistă emerită).

3 Titlu cu care indienii se adresează europenilor. În traducere = Doamna europeană.

4 Cauliflower = Conopidă (lb. Engleză)

5 Vine Street = Strada Vinului (lb. Engleză.)